

Kwalitatieve rapportage monitor oudkomers

Resultaten tweede helft 2003

Barneveld, 30 juni 2004
Referentienummer 4.062c

Voorwoord	5
Managementsamenvatting	6
Het gebruik van de monitor	6
Het gebruik door de G54 gemeenten stabiliseert	6
Kwaliteit invulling monitor door de niet-G54 gemeenten wederom goed	7
De uitkomsten	7
De uitkomsten voor de G54 gemeenten	8
De uitkomsten voor de niet-G54 gemeenten	10
I Achtergrond en aanpak van het onderzoek	12
Achtergrond	12
De inburgering van oudkomers	12
De bijdrageregelingen voor de gemeenten	13
De monitor oudkomers	15
Gegevensverzameling via Internet	16
De vragenlijst	16
Analyse van de monitorgegevens	18
De analyse van het gebruik van de monitor	18
De analyse van de uitkomsten	18
Indeling van het rapport	20
2 Gebruik van de monitor	21
Monitor is ingevuld door bijna alle gemeenten	21
Kwaliteit van invulling voor G54 verbetert niet meer	21
G54 gemeenten beantwoorden alle vragen	22
Kwaliteit invulling neemt licht af	23
Knelpunten in gebruik van de monitor onveranderd	26
Kwaliteit meting niet-G54 is wederom goed	26
Gemeenten met deelnemers hebben bijna alle vragen ingevuld	27
Kwaliteit invulling is goed	28
Nog geen knelpunten bij de invulling voor de niet-G54 gemeenten	30
3 De uitkomsten voor de G54 gemeenten	31
Betrouwbaar beeld uitkomsten op basis van de geleverde gegevens	31
Voorzichtigheid bij vergelijking over meerdere peilperioden	31

Voorzichtige interpretatie resultaatvragen	32
Stromen en resultaat per cohort voor de tweede helft 2003	32
Bijna helft deelnemers bestaat uit starters	32
Bijna 70% van de deelnemers is gestart in 2003	33
Ruim helft deelnemers behoort tot een G4 gemeente	36
Helft deelnemers is opvoeder, eenderde werkloze	37
De ontwikkelingen vanaf 2000	39
42.800 starters vanaf 2000	39
Aantal deelnemers in de tweede helft van 2003 hoog	39
Verschillen in de voortgang van inburgering van individuele cohorten	41
Het gebruik van overeenkomsten	46
Bijna alle starters in de tweede helft van 2003 hebben een overeenkomst	46
De kenmerken van de starters	47
Driekwart starters is vrouw	47
Meerderheid starters is jonger dan 40 jaar	47
Starters van Turkse of Marokkaanse afkomst zijn grootste etnische groepen	49
Kenmerken starters blijven stabiel vanaf 2002	51
De kenmerken van de nieuwe programma's	52
De aard van het programma is afgestemd op de doelgroep	52
Bijna alle starters volgen programma van anderhalf jaar of korter	53
De resultaten van de programma's	55
Beperkt zicht op redenen van uitval	55
Steeds meer opvoeders stromen door naar werk of opleidingen	57
Minder dan helft oudkomers is bij afronding in NT2-niveau gestegen	59
4 De uitkomsten voor de niet-G54 gemeenten	63
Helft gemeenten heeft deelnemers	63
Status gemeenten zonder deelnemers	63
Meerdere gemeenten geven aan nog in voorbereiding te zijn	63
Deelname en stromen voor de niet-G54 gemeenten	64
Ruim 90% van de deelnemers blijft in het programma	64
Meer opvoeders dan werklozen	66
Bijna alle starters hebben een overeenkomst	67
Kenmerken van de starters	67
82% van starters is vrouw	67
Helft starters van Turkse of Marokkaanse etniciteit	68
Meerderheid starters jonger dan 40 jaar	69
Kenmerken programma's	70
Aard programma op doelgroep afgestemd	70
80% van de programma's korter dan 1 jaar	71

Resultaten van inburgeringsprogramma's	72
Verhuizing en verzuim voorkomende redenen voor uitval	73
Meeste oudkomers stromen door naar een vervolgopleiding	73
5 De uitkomsten voor alle gemeenten samen	75
De stromen in de tweede helft van 2003	75
Helft deelnemers zijn starters	75
De kenmerken van de deelnemers	76
Helft deelnemers is opvoeder	76
Vooral bij opvoeders veel vrouwen, Turkse en Marokkaanse deelnemers en deelnemers jonger dan 40 jaar	77
De kenmerken van de nieuwe programma's	78
Inhoud programma's afgestemd op de doelgroep	78
De G54 en de niet-G54 gemeenten vergeleken	79
Relatief meer vrouwen bij de niet-G54 gemeenten	79
Meer starters van Turkse en Marokkaanse afkomst bij G54	80
Programma's lijken bij niet-G54 gemeenten meer op doelgroep afgestemd	80
6 Conclusies	82
Het gebruik van de monitor	82
Het gebruik van de monitor door de G54 stabiliseert	82
Kwaliteit gebruik van de monitor voor de niet-G54 wederom goed	82
De uitkomsten	83
A Begrippenlijst	87
B Lijst van de G54 gemeenten	88
C Lijst van de niet-G54 gemeenten	89
D Vragenlijst voor de G54 gemeenten	91
E Vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten	101

Voorwoord

Voor u ligt de kwalitatieve rapportage over de monitor oudkomers voor de tweede helft van 2003. In de monitor oudkomers worden gegevens verzameld over de voortgang van de inburgering van oudkomers. In deze rapportage wordt ingegaan op het gebruik van de monitor en de monitoruitkomsten voor de tweede helft van 2003. De rapportage heeft betrekking op zowel de G54 gemeenten als de niet-G54 gemeenten.

Dit is de vijfde rapportage over de monitor oudkomers. De vier voorgaande rapportages betroffen de bevindingen voor 2000-2001, de eerste helft van 2002, de tweede helft van 2002 en de eerste helft van 2003. De eerste drie rapportages hadden alleen betrekking op de G54 gemeenten. De niet-G54 gemeenten hebben pas vanaf 2003 aan de monitor oudkomers meegedaan, en zijn tot heden uitsluitend in de rapportage van de eerste helft van 2003 meegenomen.

Het rapport is in mei en juni 2004 door Significant B.V. opgesteld in opdracht van het Ministerie van Justitie.

Managementsamenvatting

Om de inburgering van oudkomers te bevorderen heeft het kabinet in 1998 een specifiek oudkomersbeleid ingezet, met als prioritaire doelgroepen opvoeders en werklozen. In het kader van dit oudkomersbeleid is de monitor oudkomers opgezet om gegevens te verzamelen over de voortgang van de inburgering van oudkomers. Gemeenten leveren gegevens voor de monitor aan via een internetapplicatie. De gegevens hebben betrekking op het aantal deelnemers, de kenmerken van de nieuwe deelnemers en de nieuwe programma's. Daarnaast worden gegevens verzameld over het resultaat, waaronder het aantal oudkomers dat voortijdig uitvalt, het aantal dat een programma afrondt en de vooruitgang in taalbeheersing.

Deze rapportage gaat in op de meting over de tweede helft van 2003 voor zowel de G54 gemeenten als de niet-G54 gemeenten. De G54 gemeenten ontvangen reeds enkele jaren oudkomersgelden in het kader van diverse bijdrageregelingen en hebben al in vier eerdere metingen gegevens voor de monitor oudkomers aangeleverd. Voor de niet-G54 gemeenten is eind 2002 een bijdrageregeling van start gegaan. Zij hebben de monitor voor het eerst in de vorige meting ingevuld.

Het gebruik van de monitor

In totaal namen 339 gemeenten deel aan de bijdrageregelingen voor de inburgering van oudkomers in de tweede helft van 2003. Daarvan hebben 324 gemeenten (96%) de monitor ingevuld.

Het gebruik door de G54 gemeenten stabiliseert

Van de G54 gemeenten hebben 53 de monitor ingevuld; één G12 gemeente heeft de monitor niet ingevuld.

Voor het eerst beantwoorden alle 53 gemeenten alle monitorvragen (indien van toepassing), inclusief de vraag naar taalvaardigheid. De taalvraag is in vorige metingen altijd door meerdere gemeenten niet ingevuld.

De kwaliteit van de invulling van de monitor is in de voorgaande metingen steeds verbeterd maar er lijkt met de huidige meting sprake te zijn van stabilisering en op sommige punten een lichte afname van de kwaliteit. Bij de meeste vragen was de kwaliteit al hoog, maar dat was niet het geval bij de vragen die betrekking hebben op het resultaat (doorstroom, redenen van uitval en taalvaardigheid). Deze resultaatvragen blijven een knelpunt vormen voor de gemeenten. Zo is het percentage gemeenten dat een vraag volledig en consistent invult bij de vragen naar taalvaardigheid en naar doorstroom duidelijk afgenomen. Daarnaast is het percentage uitvallers van wie de reden van uitval niet bekend is (22%), als ook het percentage afronders van wie de doorstroom niet bekend is (54%), zelfs hoger dan in de eerste helft van 2003.

Kwaliteit invulling monitor door de niet-G54 gemeenten wederom goed

Van de 285 niet-G54 gemeenten hebben 271 gemeenten (95%) de monitor ingevuld. Daarvan hebben 126 gemeenten deelnemers.

Bijna alle gemeenten van de 126 gemeenten met deelnemers vullen alle vragen (voor zover van toepassing) in, en veruit de meeste gemeenten vullen de vragen volledig en correct in. Ook het gebruik van restcategorieën ('overig' en 'onbekend') is beperkt. Kortom, de kwaliteit van de invulling is goed. Wel dient opgemerkt te worden dat nog maar weinig gemeenten al afronders of uitvallers hebben, waardoor een aantal vragen slechts voor een klein aantal gemeenten van toepassing is. Ook het gebruik van restcategorieën komt doorgaans vooral voor bij de vragen naar redenen van uitval en naar de doorstroom van afronders.

Vergeleken met de G54 gemeenten, ligt de kwaliteit van de invulling door de niet-G54 gemeenten in de huidige meting hoger. Mogelijk is dit een gevolg van de lage aantallen deelnemers bij de meeste niet-G54 gemeenten, waardoor de administratieve lasten lager liggen. Ook de financiering op basis van output bij de niet-G54 gemeenten heeft mogelijk bijgedragen aan de hogere kwaliteit van de gegevens.

De uitkomsten

In totaal hebben 27.542 oudkomers in 179 gemeenten deelgenomen aan een inburgeringsprogramma in de tweede helft van 2003. De meeste deelnemers wonen in een G54 gemeente; 93% van alle deelnemers en 88% van de starters behoren tot een G54 gemeente.

De uitkomsten voor de G54 gemeenten

Hoog aantal starters in tweede helft 2003

Alle 53 gemeenten die de monitor invullen, hebben deelnemers. Er zijn in totaal 25.580 deelnemers in de G54 gemeenten, waarvan 11.973 starters. Ruim de helft van de deelnemers woont in een G4 gemeente. Het aantal deelnemers is sterk toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2003; toen namen 15.241 oudkomers deel aan een programma. Deze toename is vooral te danken aan een historisch hoog aantal starters, mogelijk als gevolg van het feit dat de bijdrageregelingen eind 2003 afliepen als ook het feit dat het aantal starters in de tweede helft van het jaar (het begin van het schooljaar) altijd hoger ligt dan in de eerste helft.

Met nagenoeg alle starters in de tweede helft van 2003 is een overeenkomst gesloten. Van alle 25.580 deelnemers rondt 17% het programma af in de tweede helft van 2003. Nog eens 9% van de oudkomers valt voortijdig af en 74% blijft aan het eind van de periode nog in het programma.

Vanaf 2000 zijn 42.800 oudkomers met een inburgeringsprogramma gestart

In de periode vanaf 2000 zijn inmiddels in totaal 42.800 oudkomers gestart met een inburgeringsprogramma. Daarvan hebben 14.900 het programma afgerond en zijn 9.500 uitgevallen. Het aantal starters is elk jaar toegenomen met ruim 4.000 per jaar tot 17.300 in 2003.

Door de langere looptijd en toenemende kwaliteit van de gegevens biedt de monitor steeds meer mogelijkheden om individuele cohorten over meerdere peilperioden te volgen. Dergelijke cohortanalyses geven inzicht in het uiteindelijke resultaat van een groep oudkomers. Zo heeft 58% van de cohort van de eerste helft van 2002 na twee jaar (vier peilperioden) het programma afgerond en is 33% uitgevallen. Van deze cohort blijft 9% eind 2003 nog in het programma.

De twee cohorten van de eerste helft respectievelijk de tweede helft van 2002 laten vooralsnog een verschillend beeld zien. De personen in de cohort van de eerste helft van 2002 hadden bij het starten relatief meer programma's van korte duur (minder dan zes maanden) en ronden dan ook sneller af. Maar ook de uitval ligt hoger voor deze cohort. Na anderhalf jaar (drie peilperioden) was maar 19% van de cohort van de eerste helft van 2002 nog in het programma tegenover 45% van de cohort van de tweede helft van 2002 na eenzelfde periode van anderhalf jaar.

Veel vrouwen, opvoeders en Turkse of Marokkaanse oudkomers onder de starters

Ongeveer de helft van de deelnemers behoort tot de prioritaire doelgroep opvoeders en eenderde van de deelnemers is werkloze. De overige deelnemers kunnen bijvoorbeeld oudkomers met werk zijn, geestelijke bedienaren of deelnemers van wie de doelgroepcategorie niet bekend is. Er zijn verschillen tussen de gemeentegroepen in de samenstelling van de deelnemers, met relatief meer werklozen in de G21 gemeenten.

Het profiel van de starters (leeftijd, geslacht en etniciteit) komt overeen met wat in eerdere metingen is gezien. Driekwart van alle starters is vrouw. Bijna alle opvoeders zijn vrouw maar ook een lichte meerderheid van de werklozen is vrouw. Een ruime meerderheid van de starters (61%) is jonger dan 40. Starters van Turkse of Marokkaanse afkomst vormen met 59% van alle starters de grootste etnische groepen. Er zijn relatief meer oudkomers van Turkse of Marokkaanse afkomst onder de opvoeders dan bij de werklozen, ook zijn deze twee groepen meer dominant in de G12 en G4 gemeenten dan in de G21 en G17 gemeenten.

De inhoud van de nieuwe programma's is afgestemd op de doelgroep. Een meerderheid van de werklozen volgt een duaal traject NT2 en arbeidsgerichte activiteiten terwijl een meerderheid van de opvoeders een programma NT2 en opvoeding/gezondheid volgt. De helft van alle starters volgt een programma met een duur van 6 tot 12 maanden en een intensiteit van 5 tot 14 uur per week. Slechts 8% van de starters volgt een programma langer dan anderhalf jaar. De programma's voor werklozen zijn langer en intensiever dan de programma's voor opvoeders.

Beperkt zicht op de resultaten van de programma's

Er is nog steeds beperkt zicht op de redenen van uitval; voor 59% van alle uitvallers is de reden onbekend of wordt de uitvaller ingedeeld in de categorie 'overig'. Een aantal gemeenten licht de categorie 'overig' in hun opmerkingen toe. Daaronder vallen bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, persoonlijke problemen en gebrek aan motivatie. Naast de categorieën 'onbekend' en 'overig' wordt verzuim veel genoemd als reden van uitval.

Voor ruim de helft van de afronders is de doorstroom na afronding niet bekend. Eén op de vijf afronders van wie de doorstroom wel bekend is, heeft na afronding werk noch opleiding. Er zijn verschillen in de doorstroom van de twee prioritaire doelgroepen. Van de werklozen stroomt ruim de helft door naar werk of een beroepsopleiding. Opvoeders stromen vaker door naar een opleiding dan werklozen. Vergeleken met voorgaande metingen, stromen steeds minder opvoeders uit naar werk noch opleiding.

Voor maar 10% van alle afronders zijn betrouwbare gegevens over de vooruitgang in taalvaardigheid beschikbaar. Deels is dit te verklaren door het feit dat een taaltoets bij het starten van het programma vóór de tweede helft van 2002 niet verplicht was. Maar 66% van de afronders is in de tweede helft van 2002 of later gestart. Van de afronders met betrouwbare gegevens had bij aanvang van het inburgeringsprogramma driekwart geen of slechts elementaire kennis van de Nederlandse taal (NT2-niveau 0 of 1). Ruim de helft van de oudkomers heeft bij afronding geen niveaustijging behaald. Een derde bereikt een stijging van één NT2-niveau.

De uitkomsten voor de niet-G54 gemeenten

Helft niet-G54 gemeenten heeft deelnemers

Bijna de helft van de niet-G54 gemeenten (126 gemeenten) heeft deelnemers. Gemeenten zonder deelnemers die over de status opmerkingen maken, geven meestal aan dat de eerste trajecten voor de eerste helft van 2004 gepland zijn.

In totaal hebben de niet-G54 gemeenten 1.962 deelnemers in de tweede helft van 2003, van wie 81% starter is. Bijna alle starters hebben een overeenkomst. Het aantal deelnemers is aanzienlijk hoger dan in de eerste helft van 2003 toen in deze groep nog maar 437 oudkomers aan een inburgeringsprogramma deelnamen. Wanneer een vergelijking wordt gemaakt met de prognoses van de niet-G54 gemeenten bij het indienen van hun aanvraag voor de bijdrageregeling, dan blijkt dat 80% van het oorspronkelijk geprognosticeerde aantal deelnemers nog moet starten.

Weinig verschillen in kenmerken van de deelnemers en de nieuwe programma's ten opzichte van de G54

Net als bij de G54 gemeenten behoort ongeveer de helft van de deelnemers tot de prioritaire doelgroep opvoeders en een derde van de deelnemers tot de doelgroep werklozen.

De meeste starters in de niet-G54 gemeenten (82%) zijn vrouw. Ongeveer de helft van de starters (51%) is van Turkse of Marokkaanse afkomst. Een kleine meerderheid van de starters (57%) is jonger dan 40 jaar. Vergeleken met de G54 gemeenten, zijn er enkele verschillen in het profiel van de starters. Zo zijn er relatief minder mannen en relatief minder oudkomers van Turkse of Marokkaanse etniciteit onder de starters in de niet-G54 gemeenten.

Nog meer dan bij de G54 gemeenten is de inhoud van het programma afgestemd op de doelgroep. Een ruime meerderheid van de werklozen volgt een duaal traject NT2 en arbeidsgerichte activiteiten terwijl een ruime meerderheid van de opvoeders een programma NT2 en opvoeding/gezondheid volgt. Opvallend is dat duale trajecten NT2 en maatschappelijke oriëntatie als ook 'ander programma' relatief minder voorkomen dan in de G54 gemeenten. Ongeveer de helft van de programma's duurt zes tot twaalf maanden en heeft een intensiteit van 5-14 uur per week. Hierin wijken de niet-G54 gemeenten niet af van de G54 gemeenten.

Opgemerkt dient te worden dat deze uitkomsten alleen een indicatie geven van het beeld voor de niet-G54 gemeenten als geheel. Immers, ongeveer de helft van de niet-G54 gemeenten heeft nog geen deelnemers.

Eerste indicatie is dat niet-G54 gemeenten beter zicht hebben op de resultaten dan de G54

Gezien het lage aantal personen dat is gestopt (uitvallers en afronders) in de niet-G54 gemeenten in de tweede helft van 2003 moet enige voorzichtigheid in acht worden genomen bij de interpretatie van de resultaten. Over het taalniveau kunnen nog geen uitspraken gedaan worden; het geringe aantal gegevens over de taalvaardigheid laat dat niet toe.

Er is enig zicht op de redenen van uitval. De reden van uitval is voor alle uitvallers bekend maar 40% van de uitvallers wordt ingedeeld in de categorie 'overig'. Verder worden verzuim en verhuizing veel genoemd.

Van bijna 90% van de afronders is de doorstroom bekend. Daarvan stroomt bijna tweederde door naar een opleiding en ruim een kwart door naar een vorm van werk.

I Achtergrond en aanpak van het onderzoek

Achtergrond

De inburgering van oudkomers

I01 Het beheersen van de Nederlandse taal en het hebben van basiskennis van de Nederlandse maatschappij zijn voor immigranten voorwaarde om te kunnen participeren in de Nederlandse samenleving. Daarom is in 1998 de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) ingevoerd. Deze wet verplicht nieuwkomers een inburgeringstraject te volgen met als voornaamste onderdeel Nederlands als tweede taal (NT2).

I02 Echter voor immigranten die vóór de invoering van de WIN naar Nederland zijn gekomen, de zogenaamde 'oudkomers', gold deze verplichting niet. Zij hebben doorgaans geen NT2-onderwijs gevolgd. Onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) laat zien dat juist de mensen uit deze groep veelal in een achterstandpositie verkeren; ze hebben een laag opleidingsniveau, beheersen de Nederlandse taal niet voldoende en zijn bovenmatig vaak afhankelijk van een uitkering.

I03 Om deze achterstandspositie van de oudkomers te verbeteren heeft het kabinet een specifiek oudkomersbeleid ingezet, waarin middelen beschikbaar worden gesteld voor het aanbieden van inburgeringstrajecten. In 2001 is het oudkomersbeleid door de Tweede Kamer als Groot Project aangewezen. Een consequentie hiervan is dat de Tweede Kamer met een halfjaarlijkse voortgangsrapportage op de hoogte gehouden wil worden over het verloop van de inburgering van oudkomers.

I04 Het oudkomersbeleid richt zich voornamelijk op twee prioritaire doelgroepen: werkzoekenden en opvoeders. Werkzoekenden hebben een voldoende beheersing van de Nederlandse taal nodig om deel te kunnen nemen aan de arbeidsmarkt, terwijl opvoeders die het Nederlands beheersen hun kinderen beter kunnen ondersteunen in hun schoolcarrière in het Nederlandse onderwijssysteem. Sinds de motie van kamerlid Lazrak in juli 2002 is als derde prioritaire doelgroep bij de niet-G54 gemeenten de geestelijke bedienaren toegevoegd.

I05 Voor oudkomers bestaat het inburgeringsprogramma doorgaans uit duale trajecten. Een duaal traject is een combinatie van NT2, Nederlands als tweede taal, met een tweede onderdeel dat afgestemd is op de doelgroep. Voor opvoeders ligt de nadruk op opvoeding, onderwijs en gezondheidszorg. Werkzoekenden richten zich op beroepsgerichte activiteiten (bijvoorbeeld op het gebied van zorg, handel en dienstverlening of techniek) en verwerving van sociale vaardigheden.

I06 Momenteel vervullen de gemeenten de regierol in het oudkomersbeleid. Zij regelen de inkoop van programma's, verzorgen trajectbegeleiding en zorgen ervoor dat aan randvoorwaarden voor deelname zoals voldoende kinderopvang wordt voldaan. De programma's zelf worden veelal verzorgd door de ROC's, maar de gemeenten sluiten ook met andere organisaties als welzijnsinstellingen of reïntegratiebedrijven contracten af.

I07 Gemeenten zijn verplicht een overeenkomst af te sluiten met starters. In de overeenkomst worden afspraken vastgelegd over de inhoud en de duur van het duale traject. Ook worden de verplichtingen vastgelegd van zowel de oudkomer als het gemeentebestuur. Deze overeenkomsten passen in het oudkomersbeleid dat uitgaat van vrijwillige, maar niet vrijblijvende, deelname.

De bijdrageregelingen voor de gemeenten

I08 Er waren in 2003 verschillende bijdrageregelingen voor de Nederlandse gemeenten van kracht ten behoeve van de uitvoering van het oudkomersbeleid:

- o de Bijdrageregeling sociale integratie en veiligheid (G25);
- o de Bijdrageregeling inburgering oudkomers (G17);
- o de Bijdrageregeling inburgering oudkomers 12 gemeenten (G12);
- o de Regeling aanvullende bijdrage inburgering oudkomers 54 gemeenten (G54);
- o de Regeling inburgering oudkomers (niet-G54 gemeenten).

I09 De bijdrageregelingen voor de G54 gemeenten liepen eind 2003 af. Ze werden gevolgd door de Bijdrageregeling inburgering oudkomers 54 gemeenten.

I10 De G25 gemeenten (de 25 gemeenten van het Grote Stedenbeleid), de G17 gemeenten (gemeenten met meer dan 60.000 inwoners en meer dan 7% etnische minderheden) en de G12 gemeenten (gemeenten met meer dan 18.000 inwoners en meer dan 7% etnische minderheden) vormen samen de G54 gemeenten. De overige gemeenten worden de niet-G54 gemeenten genoemd. In bijlage B is een overzicht opgenomen van de G54 gemeenten. In bijlage C staan de niet-G54 gemeenten die aan de regeling deelnemen.

111 In de volgende tabel staat een overzicht van de diverse bijdrageregelingen en het jaar waarop de bijdrageregeling van start is gegaan. Dat wil niet zeggen dat de gemeenten al vanaf dat jaar deelnemers hebben. Door de tijd die nodig is voor het opzetten van de infrastructuur en andere voorbereidingen hebben de gemeenten over het algemeen nog geen deelnemers in het eerste jaar dat ze oudkomersgelden ontvangen.

Bijdrageregeling	Jaar van het ingaan van de regeling					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Regeling G25</i>						
<i>Regeling G17</i>						
<i>Regeling G12</i>						
<i>Aanvullende regeling G54</i>						
<i>Regeling niet-G54</i>						
<i>Nieuwe regeling G54</i>						

Tabel 1.1: overzicht van het in werking treden van de diverse bijdrageregelingen voor de inburgering van oudkomers

112 Een landelijke implementatie van het inburgeringsprogramma vanaf de start was vanwege budgettaire beperkingen niet mogelijk. De eerste bijdrageregeling was voor de G25 gemeenten en vloeide voort uit het Grote Stedenbeleid. Later zijn bijdrageregelingen geïntroduceerd voor de overige gemeenten van de G54 (de G17 en de G12). In deze 54 gemeenten woont in totaal bijna 80% van de etnische minderheden in Nederland.

113 In 2003 is een nieuwe bijdrageregeling van start gegaan voor de overige Nederlandse gemeenten, de zogenaamde niet-G54 gemeenten. De gemeenten konden een aanvraag indienen voor een bijdrage aan de inburgering van oudkomers in de periode tot juni 2005. In totaal hebben 285 van de 435 niet-G54 gemeenten aan de start van de regeling een aanvraag ingediend.

114 In de bijdrageregelingen is sprake van een ontwikkeling naar steeds meer verzakelijking en transparantie in de relatie tussen het Rijk en de gemeenten. De introductie van outputfinanciering voor de niet-G54 gemeenten past hierbij.

115 De niet-G54 gemeenten worden geacht bij hun aanvraag een prognose in te dienen van het aantal oudkomers dat een duaal traject aangeboden wordt. Op basis van de prognose ontvangt de gemeente een voorschot. De uiteindelijke bijdrage wordt bepaald op basis van nacalculatie en is afhankelijk van:

- o het aantal deelnemers voor wie een overeenkomst is afgesloten;
- o het aantal deelnemers dat het programma heeft afgerond en aan alle verplichtingen (inclusief de taaltoetsen) heeft voldaan;
- o de vooruitgang in NT2-niveau.

116 In 2004 is de 'Regeling inburgering oudkomers 54 gemeenten' in werking getreden, waarbij de gemeenten een bijdrage kunnen ontvangen voor trajecten die in 2004 worden gestart. Ook in deze nieuwe regeling voor de G54 gemeenten wordt outputfinanciering geïntroduceerd. Het bedrag dat de gemeente ontvangt is afhankelijk van het aantal oudkomers met wie een overeenkomst is gesloten en het aantal oudkomers dat een programma heeft afgerond en aan alle verplichtingen in de overeenkomst heeft voldaan. In de regelingen die in 2003 voor de G54 gemeenten van kracht waren is nog geen sprake van outputfinanciering – de gemeenten hebben een bijdrage gekregen op basis van ingediende plannen.

117 De tendens naar verzakelijking en transparantie is ook terug te zien in de eisen die aan de gemeenten worden gesteld. Zoals al opgemerkt, moet vanaf juni 2002 voor alle nieuwe deelnemers aan een inburgeringsprogramma een overeenkomst met het gemeentebestuur worden afgesloten. Tevens dienen gemeenten die een bijdrage ontvangen, gegevens voor de halfjaarlijkse monitor oudkomers aan te leveren. Voor de G54 gemeenten is een accountantsverklaring vereist voor de aangeleverde gegevens. De niet-G54 gemeenten overleggen bij afloop van de bijdrageregeling een accountantsverklaring. Daarvoor is gekozen om de administratieve en financiële lasten voor deze veelal kleine gemeenten te beperken. Tevens is de verwachting dat het gebruik van outputfinanciering voor deze gemeenten een sterke stimulans is voor een correcte en volledige registratie van gegevens.

De monitor oudkomers

118 De monitor oudkomers verzamelt gegevens over de voortgang van de inburgering van oudkomers in zowel de G54 gemeenten als de niet-G54 gemeenten. De gegevens uit de monitor worden gebruikt bij het formuleren en evalueren van beleid, en bij het informeren van de Tweede Kamer in het kader van het Groot Project Inburgering Oudkomers (GPIO).

119 De metingen van de monitor oudkomers vinden elk halfjaar plaats en hebben betrekking op een peilperiode van een half jaar. De eerste meting van de monitor betrof, bij uitzondering, de resultaten over twee hele jaren, te weten 2000 en 2001. De metingen van 2000, 2001 en de eerste en tweede helft van 2002 hadden alleen betrekking op de G54 gemeenten. Pas vanaf de eerste helft van 2003 hebben de niet-G54 gemeenten meegedaan aan de monitor.

Gegevensverzameling via Internet

120 De gegevens voor de monitor worden door middel van een internetapplicatie verzameld. De gemeenten kunnen hun gegevens via de website www.monitorinburgering.nl invullen en opsturen. De gemeenten accorderen hun gegevens door het intypen van een pincode die is opgestuurd naar de bevoegde gemeentelijke ambtenaar.

121 Voor de G54 gemeenten was het de eerste keer dat ze gebruik maakten van deze website; voorheen maakten ze gebruik van de website www.monitoroudkomers.nl. Hoewel de twee monitors erg veel op elkaar lijken en de vragenlijsten gelijk zijn, zijn er toch verschillen in gebruikersvriendelijkheid tussen de twee internetapplicaties.

122 Ondersteuning aan de gemeenten wordt op diverse manieren geboden. Vooraf zijn werkconferenties gehouden voor de gemeenten. De website zelf bevat uitgebreide handleidingen en toelichtingen. Daarnaast ondersteunt een helpdesk gemeenten die vragen hebben over de monitor.

123 Voor de meting van de tweede helft van 2003 werd de internetapplicatie vanaf februari 2004 voor twee maanden beschikbaar gesteld aan de gemeenten.

De vragenlijst

124 In de monitor oudkomers worden vragen gesteld over een aantal onderwerpen met betrekking tot de voortgang van de inburgering. Deze vragen kunnen betrekking hebben op in de peilperiode startende of afrondende oudkomers of op oudkomers die uitvallen in die periode, maar de vragen kunnen ook betrekking hebben op alle deelnemers in de peilperiode. Een vraag die betrekking heeft op alle deelnemers in de peilperiode, kan ook opgedeeld worden in zogenaamde cohorten. Een cohort is een groep deelnemers die in dezelfde (peil)periode is gestart.

125 In tabel 1.2 staan de onderwerpen van de vragen in de monitor oudkomers met daarbij de groep oudkomers waar de vraag op betrekking heeft. In alle vragen wordt een uitsplitsing gemaakt naar de twee prioritaire doelgroepen 'werklozen' en 'opvoeders' en de 'overige deelnemers'. Er wordt niet gevraagd naar aparte gegevens voor de derde prioritaire doelgroep 'geestelijke bedienaren' vanwege de relatief kleine omvang van deze doelgroep.

I26 De vragenlijst voor de G54 gemeenten is in grote lijnen gelijk aan de vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten. Alleen de uitsplitsing naar cohorten verschilt voor de twee groepen vanwege de verschillen in looptijd van de bijdrageregelingen; de G54 gemeenten leveren gegevens over cohorten vanaf 2000 terwijl de niet-G54 gemeenten informatie leveren over cohorten vanaf de eerste helft van 2003.

Onderwerp	Groep oudkomers
Aantal deelnemers	Alle deelnemers uitgesplitst naar cohort
Aantal overeenkomsten	Starters
Het resultaat (aantal deelnemers dat afrondt, uitvalt of in het programma blijft)	Alle deelnemers uitgesplitst naar cohort
Doorstroom naar werk of vervolgopleiding	Oudkomers die een programma afronden
Redenen van uitval	Oudkomers die uitvallen
Kenmerken van deelnemers (geslacht, etniciteit en leeftijd)	Starters
Kenmerken van de programma's (aard, duur en intensiteit)	Starters
Toename in taalvaardigheid (lezen, schrijven, spreken en luisteren)	Oudkomers die een programma afronden

Tabel 1.2: overzicht van de vragen in de monitor oudkomers en de groep oudkomers waarop de vraag betrekking heeft

I27 De vragenlijst voor de G54 gemeenten is nagenoeg gelijk aan de vragenlijst van de vorige meting. Alleen bij de vraag naar het aantal overeenkomsten is een aanpassing gekomen in de vraagstelling. In de vorige meting is gebleken dat door onduidelijkheid in de vraagstelling niet alle gemeenten de vraag hebben geïnterpreteerd als zijnde alleen van toepassing op starters. In deze meting is daarom meer expliciet verzocht om alleen gegevens van overeenkomsten met starters aan te leveren.

I28 De niet-G54 gemeenten vullen de vragenlijst voor de tweede keer in. Het is voor hen de eerste keer dat zij gegevens moeten aanleveren over meerdere cohorten. Verder is de vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten gelijk aan de vorige keer.

I29 De vragenlijst voor de G54 gemeenten is te vinden in bijlage D, de vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten in bijlage E.

Analyse van de monitorgegevens

I 30 De analyse van de monitorgegevens richt zich op twee aspecten. Ten eerste wordt gekeken naar het gebruik van de monitor, dat wil zeggen de mate waarin de gemeenten de gegevens volledig en correct aanleveren. Daarnaast wordt een analyse gemaakt van de monitoruitkomsten waarmee een beeld wordt gekregen van de voortgang van de inburgering van oudkomers in Nederland.

De analyse van het gebruik van de monitor

I 31 In deze stap wordt een analyse gemaakt van de soort fouten die de gemeenten maken en de mogelijke oorzaken daarvan. Hierbij wordt gekeken naar:

- o de mate waarin de individuele vragen volledig en correct zijn ingevuld door de gemeenten, en betrekking hebben op de juiste groep oudkomers (zie ook tabel I.2);
- o de mate waarin gemeenten gebruik maken van de restcategorieën 'overig' en 'onbekend';
- o de mate waarin de cijfers aansluiten bij cijfers uit eerdere metingen.

I 32 Om meer inzicht te krijgen in de oorzaak van een foutieve - of een onvolledige invulling van de vragen is gekeken naar de opmerkingen van de gemeenten. Veelal bieden deze opmerkingen inzicht in eventuele knelpunten.

De analyse van de uitkomsten

I 33 Na de controle worden de gegevens statistisch geanalyseerd. De gegevens worden op G54 niveau, niet-G54 niveau en geaggregeerd over alle gemeenten bekeken. Waar er voldoende gegevens beschikbaar zijn wordt tevens een uitsplitsing naar gemeentegroep en naar doelgroep gemaakt.

De indeling naar gemeentegroepen

I 34 De gemeenten die gegevens aanleveren voor de monitor oudkomers verschillen onderling in de bijdrageregeling(en) waar ze onder vallen, in hun omvang en in de kenmerken van de oudkomers die in de gemeente wonen. Voor de analyses zijn de gemeenten ingedeeld in gemeentegroepen, bestaande uit gemeenten met vergelijkbare karakteristieken. De indeling in gemeentegroep verschilt tussen de G54 en de niet-G54 gemeenten.

I 35 Voor de G54 gemeenten wordt, net als bij de voorgaande metingen, gewerkt met de indeling naar G4, G21 (samen de G25), G17 en G12. Deze indeling sluit aan bij de indeling voor de bijdrageregelingen en is gemaakt op basis van een aantal aspecten, namelijk: aanwezigheid van grootstedelijke kenmerken, percentage etnische minderheden en omvang van de gemeente. In bijlage B staan vermeld welke gemeenten tot welke groep behoren.

I 36 Voor de niet-G54 gemeenten is een indeling gemaakt naar gemeenteomvang die aansluit bij de indeling naar omvang voor de G54 gemeenten. Niet alle gemeenten hebben al deelnemers; alleen als voldoende gemeenten per gemeentegroep deelnemers aan oudkomersprogramma's hebben, kan deze indeling voor de uitkomsten worden gebruikt. Gekozen is voor een indeling van:

- o grote gemeenten met meer dan 60.000 inwoners (het omvangcriterium voor de G17 gemeenten);
- o middelgrote gemeenten met tussen 18.000 en 60.000 inwoners (het omvangcriterium voor de G12 gemeenten);
- o kleine gemeenten met minder dan 18.000 inwoners.

I 37 Ook deze indeling is te vinden in de bijlage van deze rapportage (bijlage C).

Stromen en trends

I 38 Een belangrijk onderdeel van de analyse is de informatie over de stromen van deelnemers. De informatie over het aantal oudkomers dat is begonnen aan een programma, hoeveel dat programma hebben afgerond en hoeveel er zijn uitgevallen, wordt - mits de kwaliteit van de gegevens het toelaat - voor de individuele cohorten uitgewerkt.

I 39 Waar mogelijk wordt een vergelijking gemaakt met de uitkomsten uit eerdere metingen. Zo kan de ontwikkeling van de inburgering van oudkomers verder in beeld worden gebracht. Voor de G54 gemeenten is het nu mogelijk om vier perioden van een halfjaar met elkaar te vergelijken. Dat geeft meer mogelijkheden om trends te onderscheiden van mogelijke seizoenseffecten.

I 40 De analyses zijn gebaseerd op de door de gemeenten elektronisch aangeleverde gegevens. De gegevens worden wel gecontroleerd op inconsistenties en zijn, voor de G54 gemeenten vanaf de eerste helft van 2002, voorzien van een accountantscontrole. Voor de niet-G54 gemeenten is pas bij afloop van de regeling een accountantscontrole op de gegevens.

Indeling van het rapport

141 Hoofdstuk 2 behandelt het gebruik van de monitor als instrument voor zowel de G54 als de niet-G54 gemeenten. In hoofdstuk 3 komen de uitkomsten voor de G54 en in hoofdstuk 4 de uitkomsten voor de niet-G54 gemeenten afzonderlijk aan de orde. In hoofdstuk 5 worden de uitkomsten voor alle gemeenten samen kort besproken en wordt ingegaan op de verschillen in uitkomsten tussen de G54 en de niet-G54 gemeenten. In hoofdstuk 6 worden conclusies getrokken over het gebruik van de monitor door gemeenten en over de voortgang van de inburgering van oudkomers.

142 Bijlage A bevat een begrippenlijst. In bijlagen B en C staan de namen van respectievelijk de G54 gemeenten van de niet-G54 gemeenten. De vragenlijst voor de G54 gemeenten staat in bijlage D en in bijlage E staat de vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten.

2 Gebruik van de monitor

201 In dit hoofdstuk komt het gebruik van de monitor aan de orde. Zowel het gebruik van de G54- als de niet G54-gemeenten wordt besproken.

Monitor is ingevuld door bijna alle gemeenten

	Gemeentecategorie		Totaal
	G54	Niet-G54	
Niet ingevuld	1	14	15
Wel ingevuld met deelnemers	53	126	179
Wel ingevuld zonder deelnemers	0	145	145
Wel ingevuld totaal	53	271	324
Totaal aantal gemeenten	54	285	339

Tabel 2.1: overzicht van de respons van de G54- en niet-G54 gemeenten

202 Net als bij de vorige meting, nemen 339 gemeenten deel aan de bijdrageregeling voor de inburgering van oudkomers. Deze gemeenten moeten gegevens aanleveren voor de monitor oudkomers. In totaal hebben 324 gemeenten (96%) de vragenlijst ingevuld, twee meer dan bij de vorige meting. 53 G54 gemeenten hebben de gegevens tijdig geleverd en 271 niet-G54 gemeenten hebben de vragenlijst ingevuld. Tabel 2.1 bevat een overzicht van de respons voor zowel de G54 als de niet-G54 gemeenten.

Kwaliteit van invulling voor G54 verbetert niet meer

203 In deze meting heeft één G12-gemeente de vragenlijst niet ingevuld. Deze gemeente heeft de elektronische vragenlijst niet tijdig kunnen invullen door problemen met uitvoeringsorganisatie. De vorige meting was er één G17-gemeente die de monitor niet had ingevuld. Het totaal aantal G54 gemeenten dat de vragenlijst heeft ingevuld blijft daarom 53.

204 Tabel 2.2 geeft een overzicht van de invulling naar gemeentegroep. Ook het aantal gemeenten met deelnemers, met afronders en met uitvallers wordt weergegeven. Sommige vragen hebben alleen betrekking op gemeenten met afronders of uitvallers.

205 Er zijn geen G54 gemeenten zonder deelnemers of starters. Drie gemeenten hebben geen afronders en één gemeente kent geen uitval. De vorige meting waren er meer gemeenten zonder afronders en uitval; toen waren er zeven gemeenten zonder afronders en zes gemeenten zonder uitval.

Gemeente- groep	Aantal gemeenten	Aantal dat monitor heeft ingevuld				
		Totaal	Met deel- nemers	Met starters	Met afronders	Met uitvallers
<i>G4</i>	4	4	4	4	4	4
<i>G21</i>	21	21	21	21	20	21
<i>G17</i>	17	17	17	17	17	17
<i>G12</i>	12	11	11	11	9	10
<i>Totaal</i>	54	53	53	53	50	52

Tabel 2.2: invulling van de monitor door de G54 gemeenten naar gemeentegroep

G54 gemeenten beantwoorden alle vragen

206 Voor de 53 gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld, is vervolgens naar de invulling per vraag gekeken. Per vraag moet worden vastgesteld of deze relevant is voor de betreffende gemeente; een gemeente zonder afronders hoeft een vraag over afronding niet te beantwoorden.

207 Voor het eerst beantwoordden alle 53 gemeenten elke vraag. Dit is wederom een verbetering van de invulling, een trend die de laatste metingen zichtbaar was. Zelfs de taalvraag, die de vorige meting nog maar door 85% van gemeenten werd beantwoord, is nu door alle gemeenten beantwoord.

208 In tabel 2.3 staat een overzicht van de invulling van de monitor per vraag. Er wordt een vergelijking gegeven met de gegevens van de metingen van 2002 en de eerste helft van 2003. Voor de tweede meting van 2003 wordt daarnaast ook het aantal gemeenten weergegeven.

Vraag ¹	2003				2002	
	Van toepassing	Ingevuld			Ingevuld	
		2e helft		1e helft	2e helft	1e helft
		Aantal	Aantal	%	%	%
Q2a Deelnemers	53	53	100%	100%	100%	98%
Q2a Overeenkomsten	53	53	100%	100%	91%	77%
Q2b Resultaten	53	53	100%	100%	100%	96%
Q2c Uit- en doorstroom	50	50	100%	100%	100%	93%
Q2d Redenen van uitval	52	52	100%	100%	100%	98%
Q3 Geslacht	53	53	100%	100%	100%	100%
Q3 Etniciteit	53	53	100%	100%	100%	100%
Q3 Leeftijd	53	53	100%	100%	100%	98%
Q4 Aard programma's	53	53	100%	100%	100%	94%
Q5 Duur en intensiteit	53	53	100%	100%	98%	92%
Q6 Taal: Lezen	50	50	100%	85%	69%	76%
Q6 Taal: Schrijven	50	50	100%	85%	67%	76%
Q6 Taal: Spreken	50	50	100%	85%	69%	76%
Q6 Taal: Luisteren	50	50	100%	85%	69%	76%

Tabel 2.3: de monitorvragen, het aantal G54 gemeenten voor wie de vraag van toepassing is en het aantal dat de vraag heeft ingevuld

Kwaliteit invulling neemt licht af

209 Naast de respons op de verschillende vragen is ook het kwaliteitsniveau van de gegeven antwoorden van belang. Er wordt gekeken:

- o of de vragen volledig en consistent zijn ingevuld;
- o naar het gebruik van de restcategorieën ('overig' en 'onbekend');
- o naar de aansluiting met de (stroom) gegevens van eerdere metingen (externe consistentie).

Controle op volledigheid en consistentie

210 Om te bepalen of een vraag volledig en consistent is ingevuld worden de volgende drie aspecten beoordeeld:

- o zijn de onderdelen van de vraag volledig ingevuld?
- o zijn de antwoorden intern consistent (sluiten de totalen aan)?
- o zijn de antwoorden onderling consistent?

¹ Zie bijlage D voor de tekst van de vragen

211 In tabel 2.4 staat een overzicht van het aantal gemeenten dat een vraag volledig en consistent heeft ingevuld. De verbetering van de kwaliteit van invulling zet niet door. Het lijkt erop dat de kwaliteit van de invulling iets afneemt.

Vraag ²	2003				2002	
	Van toepassing	Ingevuld			Ingevuld	
		2e helft		1e helft	2e helft	1e helft
		Aantal	Aantal	%	%	%
<i>Q2a Deelnemers</i>	53	53	100%	100%	100%	92%
<i>Q2a Overeenkomsten</i>	53	33	62%	87%	89%	75%
<i>Q2b Resultaten</i>	53	46	87%	92%	85%	57%
<i>Q2c Uit- en doorstroom</i>	50	39	78%	91%	87%	45%
<i>Q2d Redenen van uitval</i>	52	47	90%	96%	94%	57%
<i>Q3 Geslacht</i>	53	52	98%	98%	96%	76%
<i>Q3 Etniciteit</i>	53	52	98%	98%	94%	76%
<i>Q3 Leeftijd</i>	53	52	98%	98%	92%	76%
<i>Q4 Aard programma's</i>	53	50	94%	92%	92%	65%
<i>Q5 Duur en intensiteit</i>	53	45	85%	85%	83%	64%
<i>Q6 Taal: Lezen</i>	50	21	42%	57%	36%	10%
<i>Q6 Taal: Schrijven</i>	50	21	42%	57%	36%	10%
<i>Q6 Taal: Spreken</i>	50	20	40%	54%	40%	10%
<i>Q6 Taal: Luisteren</i>	50	19	38%	57%	40%	10%

Tabel 2.4: de monitorvragen, het aantal G54 gemeenten voor wie de vraag van toepassing is en het aantal dat de vraag volledig en consistent heeft ingevuld

212 De vraag met betrekking tot de overeenkomsten is in deze meting anders beoordeeld dan in voorgaande metingen. Voor het eerst is bij deze vraag aangegeven, dat het aantal betrekking moet hebben op het aantal startende deelnemers. Dit werd in voorgaande metingen niet duidelijk aangegeven.

213 Met betrekking tot de vragen naar de vooruitgang in taalvaardigheid dient opgemerkt te worden dat een taaltoets bij aanvang en afronding van het programma pas vanaf de tweede helft van 2002 verplicht is. Het aantal oudkomers voor wie de taalvraag is ingevuld zou dan minimaal gelijk moeten zijn aan het aantal afronders dat in de tweede helft van 2002 of later is gestart. Dat is voor 27 van de 50 gemeenten met afronders (54%) het geval.

² Zie bijlage D voor de tekst van de vragen

Gebruik restcategorieën

214 Het gebruik van de restcategorieën 'overig' en 'onbekend' komt met name naar voren in de vragen over uit- en doorstroom, uitval, geslacht, etniciteit en leeftijd. Als een hoog percentage van de antwoorden in één van de restcategorieën valt, is het moeilijker om conclusies te trekken op basis van deze gegevens. Ook de onderverdeling naar prioritaire doelgroep, die voor elke vraag moet worden gemaakt en waar een categorie 'overig' voorkomt, is onderzocht.

215 Voor 54% van de uit- en doorstroom is onbekend in welke categorie de afronder valt. Dit is hoger dan bij de vorige meting, toen van 43% van de afronders onbekend was in welke categorie zij vielen. Vooral de G4 en G21 gemeenten hebben een relatief hoog percentage onbekend.

216 Bij de vraag over de redenen van uitval zijn twee antwoordcategorieën van belang; de categorieën 'overig' en 'onbekend'. De categorie 'overig' wordt voor 37% van de uitvallers (756 uitvallers) genoemd; dit is lager dan bij de vorige meting toen 52% in deze categorie viel. Ten opzichte van de vorige meting is 'onbekend' echter vaker van toepassing; 22% van de uitval behoort tot deze categorie terwijl de vorige meting dit voor 11% van de uitvallers het geval was.

217 Voor 2% van starters is onbekend tot welke etniciteit de starter behoort. Dit is hetzelfde percentage als bij de vorige meting. Voor 1% van de starters is de leeftijd onbekend.

218 In de analyse en presentatie van de uitkomsten wordt de categorie 'onbekend' tenzij anders vermeld standaard weggelaten. Zo worden uitkomsten voor etniciteit uitgedrukt als percentage van die personen van wie de etniciteit bekend is.

219 Het gebruik van de restcategorie 'overig' in de onderverdeling naar doelgroep is ten opzichte van de vorige peilperiode licht toegenomen; 22% van de deelnemers behoort tot deze categorie. In de vorige meting behoorde 19% van de deelnemers tot de categorie 'overig'. In deze categorie vallen bijvoorbeeld deelnemers met werk en geestelijke bedienaren, maar in eerdere metingen is gebleken dat de categorie 'overig' ook deelnemers bevat van wie de doelgroep onbekend is. Om die reden wordt dan ook de categorie 'overig' niet meegenomen in vergelijkingen tussen de doelgroepen van de uitkomsten.

Controle op externe consistentie

220 Er is ook een controle op externe consistentie uitgevoerd. Hierbij zijn de gegevens van deze meting vergeleken met de cijfers van de voorgaande meting. Het aantal oudkomers dat aan het eind van de eerste helft van 2003 in het programma blijft, moet, samen met het aantal starters in de tweede helft van 2003, gelijk zijn aan het totaal aantal deelnemers van de tweede helft van 2003.

221 Ook deze meting zijn er – net als in voorgaande metingen - kleine verschillen te zien tussen de gegevens van de eerste en de tweede helft van 2003. Het betreft hier kleine afwijkingen, waarover gemeenten soms ook een opmerking maken in de monitor. Er is echter een klein aantal grotere gemeenten met grote verschillen. In hun opmerkingen geven ze aan dat de verschillen een gevolg zijn van een verbeteringsslag in de registratie.

Knelpunten in gebruik van de monitor onveranderd

222 Inmiddels is het gebruik van de monitor in een grote meerderheid van de gevallen goed te noemen. Maar er blijven specifieke knelpunten bestaan. Deze knelpunten komen overeen met de knelpunten van de vorige meting. Het betreft de volgende knelpunten:

- o de stroom- en cohortanalyses over meerdere peilperiodes;
- o de uit- en doorstroom bij afronding van een programma;
- o de vooruitgang in de taalvaardigheid.

223 Verschillen tussen deze en voorgaande metingen worden voor een aantal gemeenten verklaard doordat cliëntvolgsystemen zijn verbeterd en de voortgang nadrukkelijker in de gaten wordt gehouden. Blijkbaar vinden er nog steeds verbeteringen plaats in de administratieve organisaties van de gemeenten. Problemen in de aanlevering van ROC's en andere uitvoeringsinstanties worden minder dan in voorgaande metingen genoemd als een probleem.

224 De redenen die genoemd worden voor het niet correct invullen van de taalvraag zijn:

- o het niet afnemen van een begintoets, waardoor de niveaustijging niet kan worden vastgesteld;
- o de begin- en eindtoets waren niet vergelijkbaar.

Kwaliteit meting niet-G54 is wederom goed

225 Van de 285 niet-G54 gemeenten, hebben 271 gemeenten de vragenlijst ingevuld (95%). Dit is een kleine verbetering ten opzichte van de vorige meting, toen 269 gemeenten de vragenlijst invulde. Van de 14 gemeenten die de monitor niet hebben ingevuld, zijn vijf gemeenten in april 2004 uit de regeling gestapt. De gemeentevomvang lijkt medebepalend voor de mate van invulling; hoe groter de gemeente, hoe groter de mate van invulling. Dit valt af te lezen uit tabel 2.5.

226 De helft van de gemeenten heeft deelnemers (126 gemeenten), dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de vorige meting toen 11% van de gemeenten deelnemers kende.

Gemeentegroep (aantal inwoners)	Totaal aantal gemeenten	Aantal gemeenten dat monitor heeft ingevuld									
		Totaal		Met deelnemers		Met starters		Met afroenders		Met uitvallers	
		#	%	#	%	#	%	#	%	%	#
<i>Groter dan 60.000</i>	13	13	100 %	7	54%	7	54%	1	8%	1	8%
<i>Tussen 18.000 en 60.000</i>	160	156	98%	76	48%	71	44%	8	5%	24	15%
<i>Kleiner dan 18.000</i>	112	102	91%	43	38%	40	36%	5	4%	6	5%
Totaal	285	271	95%	126	44%	118	41%	14	5%	31	11%

Tabel 2.5: invulling van de monitor door de niet-G54 gemeenten naar gemeentegroep

Gemeenten met deelnemers hebben bijna alle vragen ingevuld

227 Het gebruik van de monitor voor de niet-G54 gemeenten is geanalyseerd op basis van de 126 gemeenten met deelnemers. Gemeenten zonder deelnemers hoeven de individuele vragen niet in te vullen.

228 In tabel 2.6 wordt per vraag weergegeven door hoeveel gemeenten deze is ingevuld. Iedere gemeente heeft elke vraag ingevuld voor zover van toepassing, met uitzondering van de vraag naar overeenkomsten en de vraag over het taalniveau.

Vraag ³	2003			
	Van toepassing	Ingevuld		
		2e helft		1e helft
		Aantal	Aantal	%
<i>Q2a Deelnemers</i>	126	126	100%	100%
<i>Q2a Overeenkomsten</i>	118	112	95%	100%
<i>Q2b Resultaten</i>	126	126	100%	94%
<i>Q2c Uit- en doorstroom</i>	14	14	100%	100%
<i>Q2d Redenen van uitval</i>	31	31	100%	100%
<i>Q3 Geslacht</i>	118	118	100%	100%
<i>Q3 Etniciteit</i>	118	118	100%	100%
<i>Q3 Leeftijd</i>	118	118	100%	100%
<i>Q4 Aard programma's</i>	118	118	100%	100%
<i>Q5 Duur en intensiteit</i>	118	118	100%	100%
<i>Q6 Taal: Lezen</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Schrijven</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Spreken</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Luisteren</i>	14	13	93%	50%

Tabel 2.6: de monitorvragen, het aantal niet-G54 gemeenten voor wie de vraag van toepassing is en het aantal dat de vraag heeft ingevuld

Kwaliteit invulling is goed

229 Net als bij de G54-gemeenten, is ook voor de niet-G54 gemeenten de kwaliteit van de invulling gecontroleerd. Hierbij is rekening gehouden met dezelfde aspecten als bij de G54.

Controle op volledigheid en consistentie

230 Het beoordelen of een vraag volledig en consistent is ingevuld, heeft betrekking op de volgende drie aspecten:

- o zijn onderdelen van de vraag volledig ingevuld?
- o zijn de antwoorden intern consistent (sluiten de totalen aan)?
- o zijn de antwoorden onderling consistent (sluiten de vraagtotalen aan bij de totalen uit de andere vragen)?

³ Zie bijlage E voor de tekst van de vragen

231 Tabel 2.7 toont de kwaliteit van de invulling voor de niet-G54 gemeenten. De kwaliteit van invulling lijkt, net als bij de vorige meting, goed. Enige voorzichtigheid is echter wel geboden bij het trekken van conclusies; nog maar de helft van de gemeenten heeft deelnemers.

Vraag ⁴	2003			
	Van toepassing	Ingevuld		
		2e helft		1e helft
	Aantal	Aantal	%	%
<i>Q2a Deelnemers</i>	126	126	100%	100%
<i>Q2a Overeenkomsten</i>	118	101	86%	100%
<i>Q2b Resultaten</i>	126	118	94%	88%
<i>Q2c Uit- en doorstroom</i>	14	12	86%	100%
<i>Q2d Redenen van uitval</i>	31	31	100%	100%
<i>Q3 Geslacht</i>	118	116	98%	100%
<i>Q3 Etniciteit</i>	118	115	97%	100%
<i>Q3 Leeftijd</i>	118	115	97%	100%
<i>Q4 Aard programma's</i>	118	115	97%	88%
<i>Q5 Duur en intensiteit</i>	118	115	97%	88%
<i>Q6 Taal: Lezen</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Schrijven</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Spreken</i>	14	13	93%	100%
<i>Q6 Taal: Luisteren</i>	14	13	93%	50%

Tabel 2.7: de monitorvragen, het aantal niet-G54 gemeenten voor wie de vraag van toepassing is en het aantal dat de vraag volledig en consistent heeft ingevuld

232 Er is een daling in het percentage gemeenten (van 100% naar 86%) dat de vraag naar overeenkomsten correct invult. Dat is deels te verklaren doordat het aantal overeenkomsten gelijk moet zijn aan het aantal starters en in de vorige (eerste) meting hadden de gemeenten alleen starters.

Gebruik restcategorieën

233 Het gebruik door de niet-G54 gemeenten van de categorieën 'overig' en 'onbekend' is voor een aantal vragen nader geanalyseerd.

⁴ Zie bijlage E voor de tekst van de vragen

234 Bij de vraag over uit- en doorstroom is voor 11% van de afronders (acht afronders) aangegeven, dat niet bekend is in welke categorie de afronder valt. Dit is minder dan bij de G54, waar van 54% de doorstroom niet bekend is.

235 Het gebruik van de categorieën 'onbekend' en 'overig' bij de vraag over uitval is groter. 40% van de uitvallers valt in de categorie 'overig', maar de categorie 'onbekend' wordt niet gebruikt. Voor elke uitvaller is bij de niet-G54 gemeenten bekend wat de reden voor uitval is.

236 Voor de vragen over leeftijd en etniciteit wordt de categorie 'onbekend' nauwelijks gebruikt. Voor geen van de starters is de leeftijd onbekend en voor slechts vijf starters is de etniciteit onbekend.

237 Het gebruik van de categorie 'overig' bij de onderverdeling naar prioritaire doelgroep is beperkt; 13% van de deelnemers behoort tot deze doelgroepcategorie.

Controle op externe consistentie tussen metingen

238 Voor de niet-G54 gemeenten is het deze meting voor het eerst mogelijk om de aansluiting tussen de gegevens van de vorige en huidige meting te bepalen. Deze aansluiting is goed te noemen, er is slechts een verschil van 9 oudkomers tussen de twee metingen. Voor een aantal van deze oudkomers merken de gemeenten op dat er een verschil is ontstaan, doordat bijvoorbeeld de vorige meting nog onduidelijk was wanneer de oudkomer zou beginnen met het inburgeringstraject.

239 Wel moet worden opgemerkt dat de eerste meting slechts een beperkt aantal deelnemers kende en ook deze meting nog maar de helft van de gemeenten deelnemers kent. De volgende metingen kan pas worden vastgesteld of de externe consistentie werkelijk beter is dan bij de G54 gemeenten.

Nog geen knelpunten bij de invulling voor de niet-G54 gemeenten

240 Gezien de goede kwaliteit van invulling zijn er op dit aspect voor de niet-G54 geen knelpunten te onderkennen. Mogelijk maakt het lage aantal deelnemers het makkelijker om een goede administratie bij te houden. Ook de systematiek van outputfinanciering voor de niet-G54 gemeenten draagt bij aan de hogere kwaliteit van invulling; de niet-G54 gemeenten moeten deze gegevens aanleveren om in aanmerking te komen voor financiering. Wel moet opgemerkt worden dat relatief weinig gemeenten deelnemers uit meer dan één cohort hebben, of afronders of uitvallers. Bij de G54 gemeenten is gebleken dat juist het invullen van cohortgegevens en gegevens over het resultaat van de programma's problemen opleveren.

3 De uitkomsten voor de G54 gemeenten

Betrouwbaar beeld uitkomsten op basis van de geleverde gegevens

301 De gegevens die geleverd zijn voor de tweede helft van 2003 geven een nauwkeurig en representatief beeld van het verloop van de inburgering in de G54 gemeenten. Slechts één G12 gemeente heeft geen gegevens geleverd voor deze peilperiode – deze gemeente had in de eerste helft van 2003 maar 0,6% van alle deelnemers. De overige 53 gemeenten hebben nagenoeg alle vragen – voor zover relevant – volledig en correct ingevuld.

302 Echter op een tweetal punten is de kwaliteit van de gegevens zodanig dat voorzichtigheid geboden is bij de interpretatie. Het betreft:

- o vergelijkingen over meerdere peilperioden;
- o analyses van de resultaten (uitval, doorstroom en vooruitgang in taalvaardigheid).

Voorzichtigheid bij vergelijking over meerdere peilperioden

303 Vergelijkingen over meerdere peilperioden kunnen waardevolle informatie leveren over trends en ontwikkelingen in de inburgering van oudkomers. Met name het volgen van een individuele cohort geeft inzicht in het uiteindelijke resultaat van inburgeringsprogramma's.

304 Om verschillende redenen kunnen knelpunten optreden bij vergelijking over meerdere peilperioden:

- o voor de peilperioden 2000 en 2001 (en in mindere mate voor de eerste en tweede helft van 2002) was de kwaliteit van de gegevens nog onvoldoende, zowel door tekortkomingen in de registratie van de gegevens, als door gebrek aan ervaring met het gebruik van de monitor;
- o er treden (soms grote) inconsistenties op tussen peilperioden waarbij de (cohort)gegevens uit de ene peilperiode niet aansluiten bij gegevens uit de volgende peilperiode;
- o niet alle gemeenten hebben gegevens voor alle peilperioden aangeleverd.

305 In het licht van deze knelpunten worden vergelijkingen over meerdere perioden over het algemeen beperkt tot de peilperioden vanaf de eerste helft van 2002. Daarnaast wordt in het onderdeel van het rapport 'Ontwikkelingen vanaf 2000', waar de focus specifiek op trends ligt, ervoor gekozen om alleen gemeenten die voor alle relevante peilperioden gegevens hebben geleverd in de analyses te betrekken. Bij de cohortanalyses in dit onderdeel van het rapport worden bovendien gemeenten met grote inconsistenties tussen peilperioden weggelaten. Op deze manier wordt een zuiverder beeld verkregen van de onderliggende trends.

Voorzichtige interpretatie resultaatvragen

306 De interpretatie van de gegevens over de doorstroom en uitstroom van oudkomers die een programma afronden wordt bemoeilijkt doordat voor veel oudkomers de door- en uitstroom niet bekend is. Een vergelijkbaar probleem treedt op bij uitval. Voor een aanzienlijk deel van de oudkomers die voortijdig uitvallen is de reden van uitval niet bekend. Ook de vooruitgang in taalvaardigheid is voor veel oudkomers die een programma afronden onbekend.

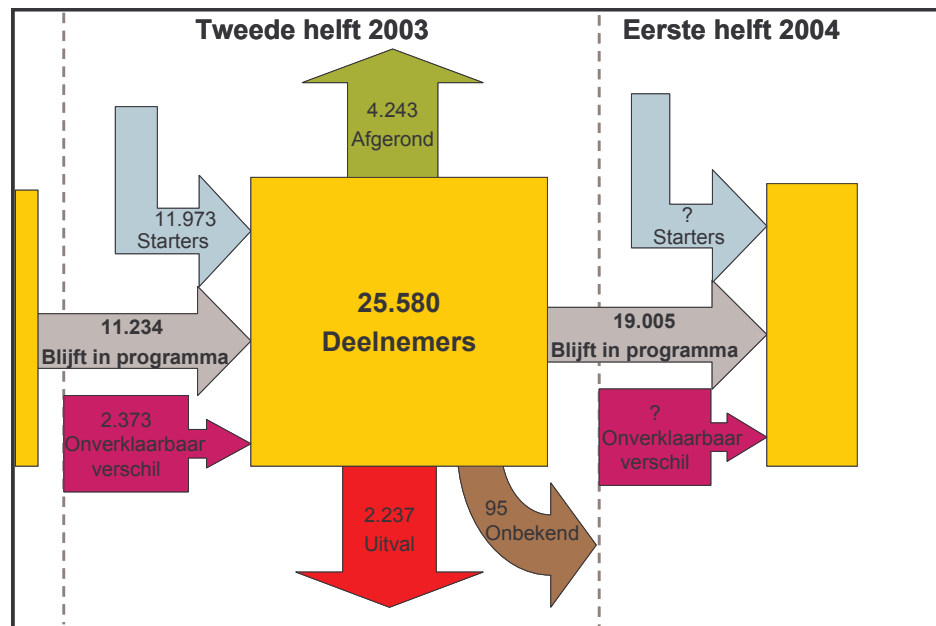
307 In dit rapport worden de resultaten gepresenteerd voor die oudkomers van wie betrouwbare gegevens beschikbaar zijn. Het is niet mogelijk om te zeggen of deze groep oudkomers representatief is voor de hele populatie van oudkomers in de G54 gemeenten die in deze peilperiode afronden of uitvallen. Daarom moeten de gepresenteerde uitkomsten voornamelijk beschouwd worden als een *indicatie* van de resultaten voor de G54 als geheel.

Stromen en resultaat per cohort voor de tweede helft 2003

Bijna helft deelnemers bestaat uit starters

308 In de tweede helft van 2003 hebben 25.580 oudkomers in de G54 gemeenten deelgenomen aan inburgeringsprogramma's (zie figuur 3.1). Dit is een sterke toename ten opzichte van de vorige peilperiode, toen het aantal deelnemers 15.241 bedroeg. Van alle deelnemers in de tweede helft van 2003 zijn 11.973, oftewel 47%, starters. Daarnaast zijn 11.167 oudkomers in een eerdere peilperiode gestart: in de vorige monitor is aangegeven dat zij in het programma blijven.

309 Als het aantal starters en het aantal deelnemers dat in de vorige peilperiode in het programma blijft bij elkaar worden genomen, dan is er nog een verschil van 2.373 met het totaal aantal deelnemers. Dat verschil is vooral te danken aan een verbetering in de registratie bij één G4 gemeente.

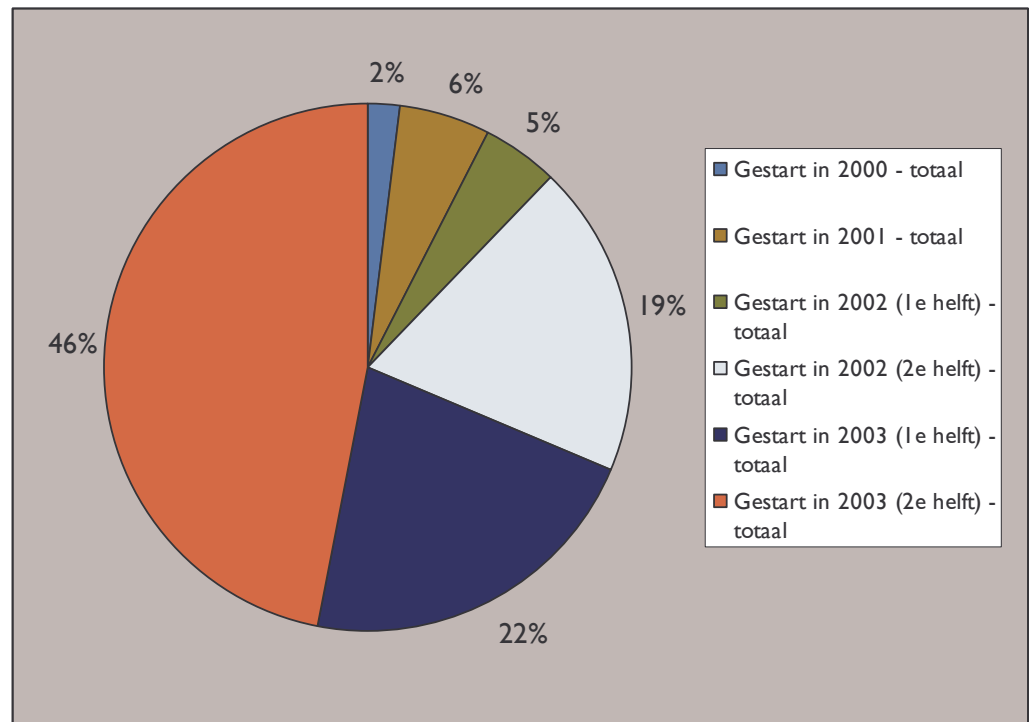
Figuur 3.1: stromen in de tweede helft van 2003 voor de G54 gemeenten (53 gemeenten)

310 Van alle deelnemers ronden 4.243 oudkomers (17%) het programma af in de tweede helft van 2003. Nog eens 2.237 oudkomers (9%) vallen uit. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de vorige peilperiode, toen 16% van de deelnemers afronden en 10% uitvielen.

Bijna 70% van de deelnemers is gestart in 2003

311 Figuur 3.2 laat het aandeel zien van de diverse cohorten in het totaal aantal deelnemers in de tweede helft van 2003. In totaal is 68% van alle deelnemers in 2003 gestart, 24% van de deelnemers is in 2002 gestart en 8% daarvoor.

312 Tabel 3.1 en figuur 3.3 laten het resultaat zien voor de individuele cohorten. Opgemerkt dient te worden dat de percentages in tabel 3.1 het resultaat weergegeven uitgedrukt als percentage van het aantal deelnemers van die cohort dat in de tweede helft van 2003 nog in een programma zit en niet van het totaal aantal deelnemers in de oorspronkelijke cohort. Dit laatste is zeker interessant omdat hiermee het rendement van de programma's zichtbaar wordt. In de paragraaf 'Ontwikkelingen vanaf 2000' wordt hier verder op ingegaan voor de cohorten eerste helft 2002, tweede helft 2002 en eerste helft 2003.

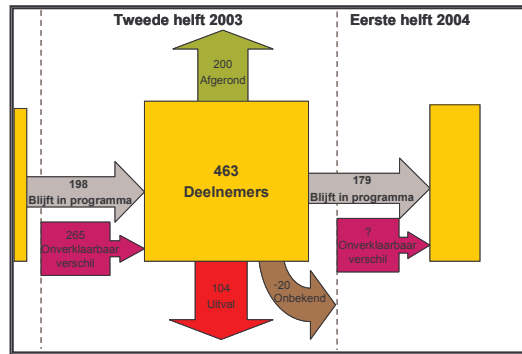

Figuur 3.2: de deelnemers in de tweede helft van 2003 naar cohort (53 gemeenten)

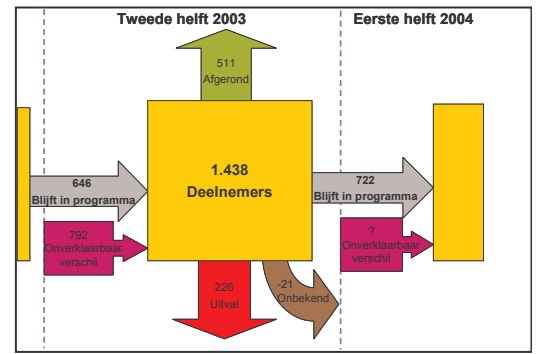
Cohort	Deelnemers in 2 ^e helft 2003	Resultaat in 2 ^e helft 2003 als percentage van deelnemers in 2 ^e helft 2003 voor wie het resultaat bekend is		
		Afronders	Uitval	Blijft in programma
2000	463	41%	22%	37%
2001	1.438	35%	15%	50%
1 ^e helft 2002	1.248	42%	14%	44%
2 ^e helft 2002	4.912	31%	11%	58%
1 ^e helft 2003	5.546	23%	13%	64%
2 ^e helft 2003	11.973	2%	4%	94%
<i>Alle deelnemers</i>	25.580	17%	9%	74%

Tabel 3.1: het resultaat in de tweede helft van 2003 naar cohort (53 gemeenten)

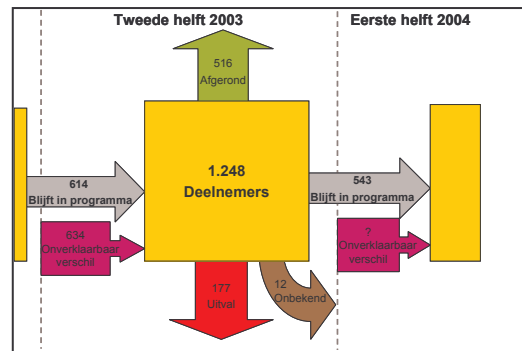
313 Het percentage deelnemers dat aan het eind van 2003 in het programma blijft ligt met 94% beduidend hoger bij de starters dan bij de overige cohorten. Dat is niet verrassend aangezien zij relatief kort bezig zijn. Ook bij de deelnemers die in de eerste helft van 2003 zijn gestart, is het percentage dat afrondt lager en het percentage dat in het programma blijft hoger dan bij de 'oudere' cohorten.

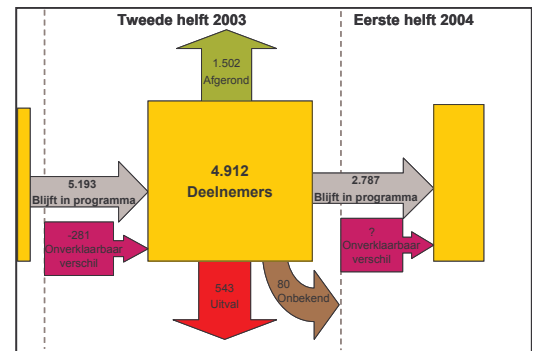
(a) Cohort 2000

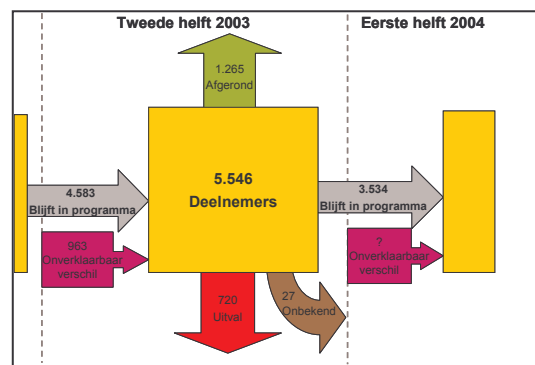
(b) Cohort 2001

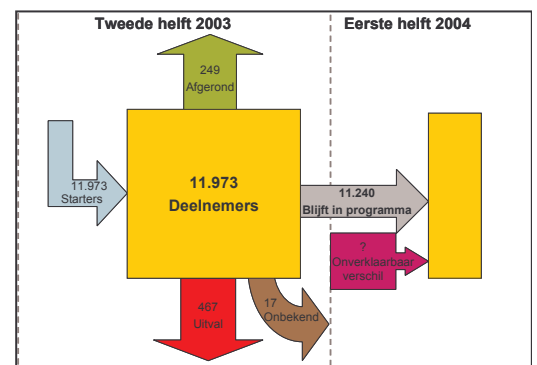
(a) Cohort eerste helft 2002

(b) Cohort tweede helft 2002

(a) Cohort eerste helft 2003

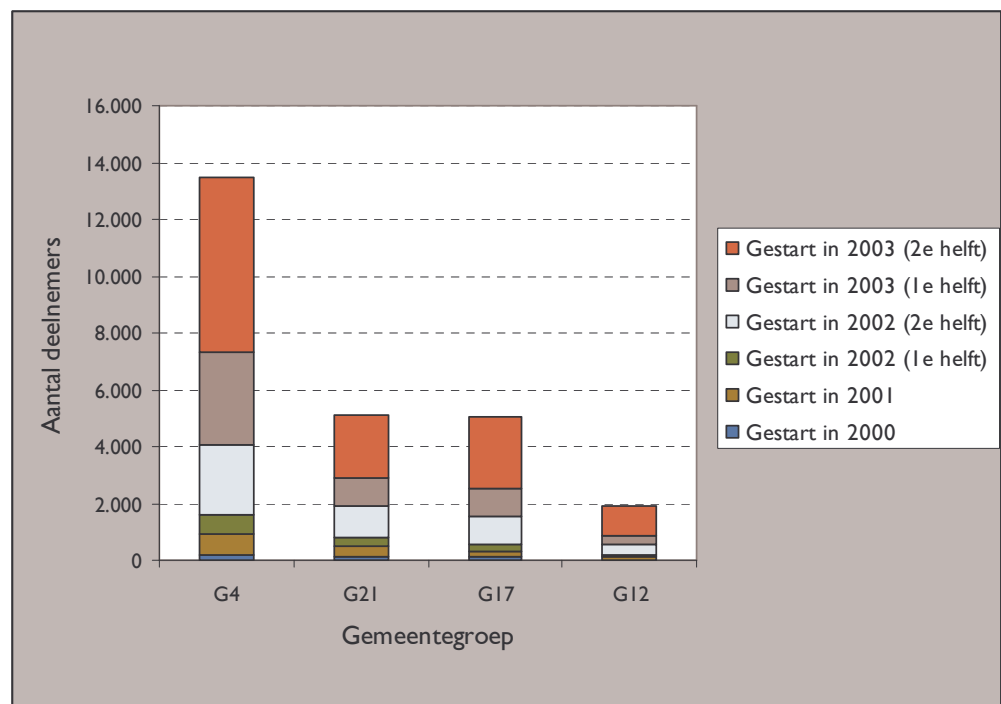

(b) Cohort tweede helft 2003 (de starters)

Figuur 3.3: de stromen voor de deelnemers in de tweede helft van 2003 naar cohort (53 gemeenten)

Ruim helft deelnemers behoort tot een G4 gemeente

314 Van alle deelnemers in de G54 wonen 13.469, of 53% van het totaal, in één van de vier grootste gemeenten (de G4). De dominantie van de G4 gemeenten is goed te zien in figuur 3.4. De groep van G21 gemeenten en de groep van G17 gemeenten nemen elk 20% van de deelnemers voor hun rekening, terwijl de overige 7% van de deelnemers in één van de G12 gemeenten woont.

Figuur 3.4: deelnemers in de tweede helft van 2003 naar gemeentegroep en cohort (53 gemeenten)

315 Het gemiddeld aantal deelnemers per gemeente varieert hiermee van 176 deelnemers bij de G12 gemeenten tot 3.367 deelnemers bij de G4 gemeenten. Maar ook binnen een gemeentegroep kunnen er grote verschillen optreden tussen gemeenten in het aantal deelnemers. Zo is er binnen de groep van G21 gemeenten een factor tien verschil tussen de gemeente met het minst aantal deelnemers en de gemeente met de meeste deelnemers. Deze verschillen tussen gemeenten kunnen duiden op verschillen in de omvang en andere kenmerken van de populatie van oudkomers, maar ook in verschillen tussen gemeenten in de beleidsprioriteiten en de wijze van uitvoering van de inburgering van oudkomers.

316 De bijdrageregelingen voor de diverse gemeentegroepen zijn op verschillende momenten in werking gegaan, waarbij de bijdrageregeling voor de G12 de meest recente is. Deze verschillen zijn echter niet meer terug te zien in de samenstelling van de cohorten in de vier gemeentegroepen (zie figuur 3.4). Voor alle gemeentegroepen geldt dat ongeveer eenderde van de deelnemers vóór 2003 is gestart.

Helft deelnemers is opvoeder, eenderde werkloze

317 In de monitor oudkomers leveren de gemeenten gegevens aan over het aantal deelnemers in elk van de twee prioritaire doelgroepen: werklozen en opvoeders. De verdeling voor zowel starters als alle deelnemers is te zien in tabel 3.2.

		G4	G21	G17	G12	Totaal
Deelnemers	<i>Aantal</i>	13.469	5.108	5.065	1.938	25.580
	<i>% werklozen</i>	22%	43%	37%	30%	30%
	<i>% opvoeders</i>	51%	39%	49%	55%	48%
	<i>% overig</i>	27%	18%	14%	15%	22%
Starters	<i>Aantal</i>	6.140	2.218	2.537	1.078	11.973
	<i>% werklozen</i>	26%	43%	39%	28%	32%
	<i>% opvoeders</i>	50%	41%	42%	55%	47%
	<i>% overig</i>	24%	16%	19%	17%	21%

Tabel 3.2: de starters en alle deelnemers in de tweede helft van 2003 naar doelgroep en gemeentegroep (53 gemeenten)

318 Ongeveer de helft van de deelnemers (48%) behoort tot de categorie opvoeders. Werklozen vormen iets minder dan een derde van alle deelnemers (30%). Deze samenstelling is vergelijkbaar met de vorige peilperiode, toen 52% van de deelnemers opvoeder waren en 29% werkloze.

319 Er zijn verschillen tussen de gemeentegroepen in de samenstelling van de deelnemers. Het percentage werklozen ligt bij de G21 gemeenten het hoogst, op 43%. Deze groep gemeenten is bovendien de enige gemeentegroep waar er relatief meer werklozen dan opvoeders zijn onder de deelnemers. Die verschillen kunnen duiden op een ander profiel van de populatie oudkomers in deze gemeenten.

320 Bijna een kwart (22%) van alle deelnemers behoort tot de categorie 'overig'. Dit zijn deelnemers die noch opvoeder noch werkloze zijn, maar uit opmerkingen van gemeenten in voorgaande metingen blijkt dat deze categorie ook gebruikt wordt voor deelnemers van wie de doelgroepcategorie onbekend is.

321 Het percentage deelnemers in de categorie 'overig' is (met 27%) beduidend hoger in de G4 gemeenten dan in de overige gemeenten. In de G21 gemeenten is het percentage deelnemers in de categorie 'overig' aanzienlijk gedaald ten opzichte van de vorige meting. In deze peilperiode behoren 18% van de deelnemers tot de categorie 'overig', in de vorige peilperiode was dat nog 28%. Deze daling kan duiden op een verbetering in de registratie van de doelgroepcategorie van deelnemers.

322 In tabel 3.3 staat het resultaat voor de twee prioritaire doelgroepen. Als alle cohorten bij elkaar worden genomen dan is het resultaat voor beide doelgroepen gelijk; 15% van de deelnemers rondt het programma af, 9% valt voortijdig uit en driekwart (76%) blijft in het programma.

	Cohort	Deelnemers in 2 ^e helft 2003	Resultaat in 2 ^e helft 2003 als percentage van deelnemers voor wie het resultaat bekend is		
			Afronders	Uitval	Blijft in programma
<i>Werklozen</i>	<i>2000</i>	103	22%	25%	53%
	<i>2001</i>	459	32%	13%	56%
	<i>1^e helft 2002</i>	436	39%	14%	47%
	<i>2^e helft 2002</i>	1.098	27%	12%	60%
	<i>1^e helft 2003</i>	1.637	23%	13%	65%
	<i>2^e helft 2003</i>	3.821	3%	4%	92%
	<i>Totaal</i>	7.554	15%	9%	76%
<i>Opvoeders</i>	<i>2000</i>	155	28%	20%	52%
	<i>2001</i>	497	25%	17%	58%
	<i>1^e helft 2002</i>	399	33%	11%	56%
	<i>2^e helft 2002</i>	3.059	33%	11%	56%
	<i>1^e helft 2003</i>	2.740	18%	14%	68%
	<i>2^e helft 2003</i>	5.673	1%	4%	95%
	<i>Totaal</i>	12.523	15%	9%	76%

Tabel 3.3: het resultaat in de tweede helft van 2003 naar doelgroep en naar cohort (53 gemeenten)

323 Als het resultaat per cohort wordt bekeken dan zijn er verschillen tussen de twee doelgroepen maar deze verschillen zijn niet groot en er is geen duidelijke trend. In de vorige meting bleek het percentage afronders onder werklozen structureel hoger te zijn dan bij de opvoeders, maar daar is in de huidige meting geen sprake van.

De ontwikkelingen vanaf 2000

42.800 starters vanaf 2000

324 De monitor oudkomers verzamelt gegevens over de inburgering van oudkomers in de G54 gemeenten vanaf 2000. In die periode zijn in totaal 42.752 oudkomers gestart met een inburgeringsprogramma. Daarvan hebben 14.935 oudkomers (35%) het programma inmiddels afgerond en zijn 9.487 oudkomers (22%) uitgevallen. Overigens zijn deze aantallen gebaseerd op de door de gemeenten geleverde cijfers; ze zijn waarschijnlijk een onderschatting van de werkelijke aantallen omdat niet alle gemeenten gegevens voor alle peilperioden hebben geleverd.

325 In tabel 3.4 is een overzicht opgenomen van het aantal starters, afronders en uitvallers per jaar. Gezien de beperkte kwaliteit van de gegevens voor de peiljaren 2000 en 2001 worden de cijfers in de tabel afgerond op honderden.

	Totaal vanaf 2000	Aantallen per jaar			
		2000	2001	2002	2003
<i>Starters</i>	42.800	4.200	8.500	12.800	17.300
<i>Afronders</i>	14.900	400	2.200	5.600	6.700
<i>Uitvallers</i>	9.500	600	1.100	4.100	3.700

Tabel 3.4: het resultaat voor alle G54 gemeenten in de periode van 2000 tot 2003 (afgerond op honderden)

326 Tabel 3.4 laat zien dat in de afgelopen vier jaar het aantal starters elk jaar sterk toeneemt, met ruim 4.000 per jaar. Dat is in mindere mate het geval bij de afronders en de uitvallers. In de uitval is een lichte daling te zien in 2003 ten opzichte van 2002, terwijl het aantal afronders in die periode een stijging vertoont.

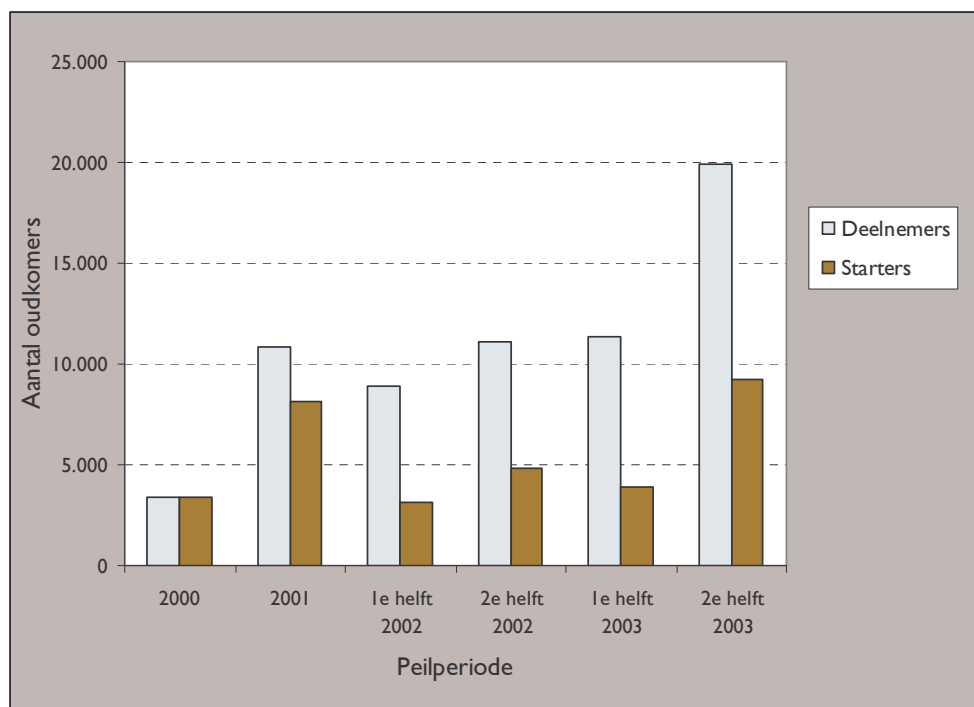
Aantal deelnemers in de tweede helft van 2003 hoog

327 In deze paragraaf gaan wij dieper in op ontwikkelingen in het aantal deelnemers en starters vanaf 2000. Om een juist beeld van die ontwikkelingen te krijgen worden alleen die gemeenten in de analyse betrokken die voor alle peilperioden gegevens hebben geleverd. Daardoor kunnen de absolute aantallen afwijken van de genoemde aantallen voor de betreffende peilperiode in vorige rapportages.

Sterke toename starters in huidige peilperiode

328 In figuur 3.5 is de ontwikkeling te zien in het aantal deelnemers en starters per peilperiode. Opgemerkt dient te worden dat de eerste twee peilperioden een periode van een heel jaar betreffen terwijl de volgende perioden betrekking hebben op een halfjaar.

329 Het aantal deelnemers in de huidige peilperiode is opvallend hoog - bijna twee keer zo hoog als in de voorgaande peilperioden. Dat komt vooral door de sterke toename in het aantal starters. Het aantal starters voor de 44 gemeenten die gegevens vanaf 2000 hebben geleverd ligt in de tweede helft van 2003 op 9.268, meer dan twee keer zo hoog als het aantal starters (3.898) in de eerste helft van 2003.

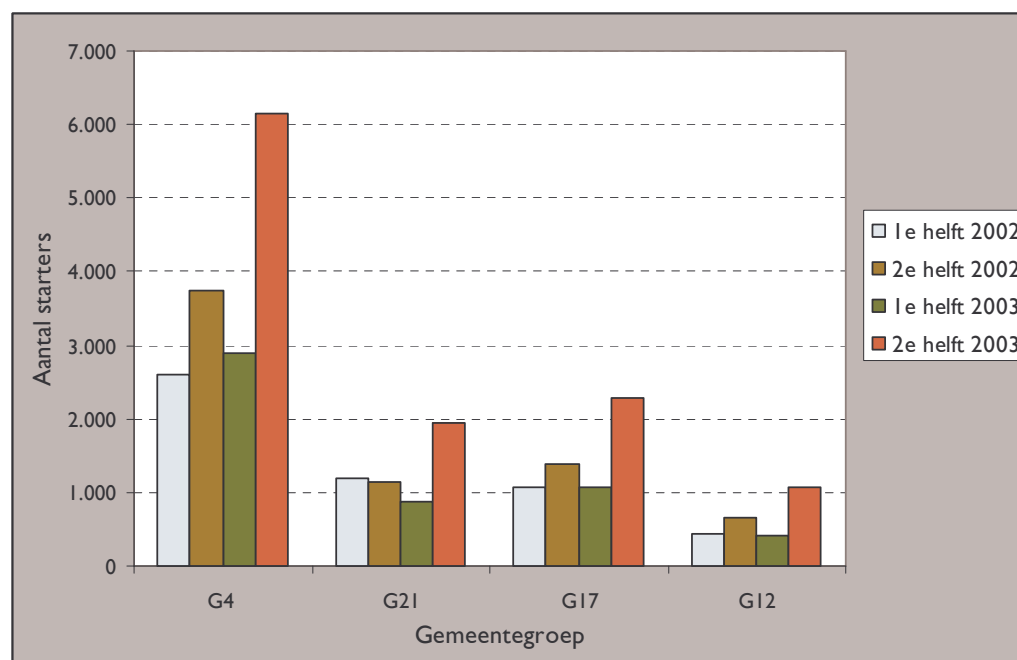

Figuur 3.5: ontwikkeling in het aantal deelnemers en starters vanaf 2000 (44 gemeenten)

330 Er zijn twee mogelijke verklaringen voor de sterke toename in het aantal starters in de tweede helft van 2003. Ten eerste lijkt er een seizoenseffect op te treden waarbij in zowel 2002 als 2003 het aantal starters in de tweede helft van het jaar structureel hoger ligt dan het aantal starters in de eerste helft van het jaar. Dat kan komen doordat relatief meer programma's aan het begin van het schooljaar starten. Ten tweede liepen de bijdrageregelingen voor de G54 eind 2003 af. Mogelijk hebben gemeenten extra inspanningen gedaan om oudkomers voor eind 2003 te laten instromen om zo maximaal gebruik te kunnen maken van de beschikbare gelden onder die regelingen.

Toename in aantal starters terug te zien in alle gemeentegroepen

331 In figuur 3.6 is de ontwikkeling te zien vanaf de eerste helft van 2002 in het aantal starters per gemeentegroep voor de 50 gemeenten die voor alle vier peilperioden gegevens hebben geleverd.

Figuur 3.6: ontwikkeling in het aantal starters per gemeentegroep vanaf de eerste helft van 2002 (50 gemeenten)

332 De sterke toename in het aantal starters in de tweede helft van 2003 is in alle gemeentegroepen terug te zien. Ook de meer bescheiden toename in het aantal starters in de tweede helft van 2002 is in de meeste gemeentegroepen zichtbaar. Alleen bij de G21 gemeenten is het aantal starters in de tweede helft van 2002 ongeveer gelijk aan het aantal starters in de eerste helft van 2002.

Verschillen in de voortgang van inburgering van individuele cohorten

333 De monitor oudkomers verzamelt gegevens over het aantal deelnemers en het resultaat op het niveau van de individuele cohort. Hierdoor is het mogelijk om de voortgang van inburgering van een individuele cohort over meerdere peilperioden te volgen. Een dergelijke analyse kan heel informatief zijn omdat daarmee inzicht wordt verkregen in het uiteindelijke resultaat van oudkomers die met een inburgeringsprogramma starten.

334 Echter voorzichtigheid is geboden omdat de gegevens van een gemeente voor verschillende peilperioden niet altijd bij elkaar aansluiten. Zo zou het aantal deelnemers van een bepaalde cohort dat aan het eind van de peilperiode in het programma blijft, gelijk moeten zijn aan het totaal aantal deelnemers van die cohort in de volgende peilperiode, maar dat is niet altijd het geval. (Overigens zijn dergelijke inconsistenties veelal het gevolg van verbeteringen in de registratie.) Daarom is gekozen om in de cohortanalyses alleen de gemeenten mee te nemen die voor alle peilperioden gegevens hebben geleverd en die geen grote inconsistenties tussen peilperioden⁵ in hun gegevens hebben.

Van de cohort uit de eerste helft van 2002 heeft bijna 60% het programma afgerond

335 In figuur 3.7 en tabel 3.5 staan de resultaten voor de cohort van de eerste helft van 2002 voor de 43 gemeenten die voor alle peilperioden (redelijk) consistente gegevens hebben geleverd.

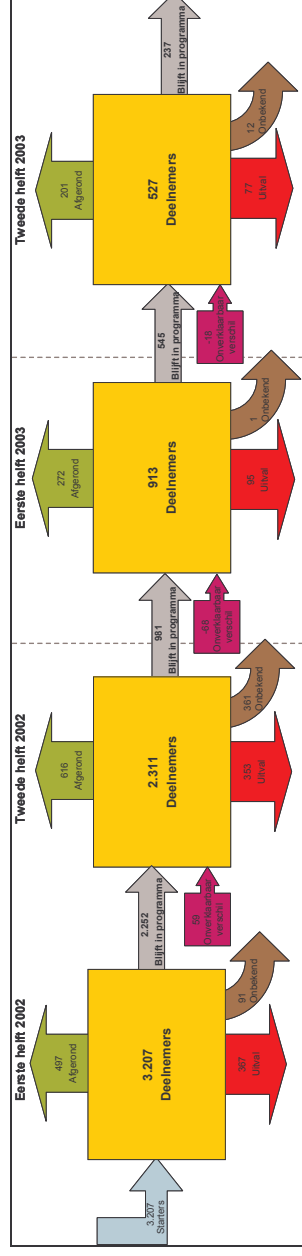
336 Na twee jaar blijft maar 9% van de deelnemers nog in het programma. Van de oorspronkelijke groep deelnemers heeft 58% het programma inmiddels afgerond. Een derde (33%) is uitgevallen.

Aantal starters	1 ^e helft 2002		2 ^e helft 2002		1 ^e helft 2003		2 ^e helft 2003		Totaal		Nog in prog
	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	
2.715	18%	14%	23%	13%	10%	3%	7%	3%	58%	33%	9%

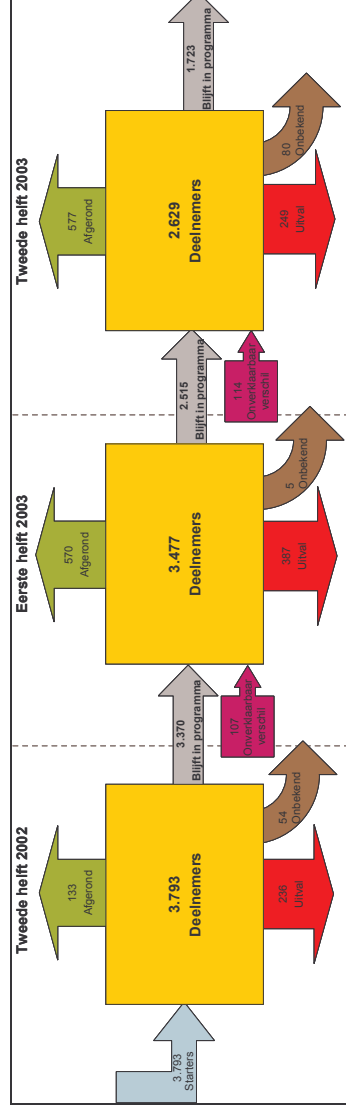
Tabel 3.5: het resultaat per peilperiode voor de cohort die in de eerste helft van 2002 is gestart – alleen die deelnemers voor wie het resultaat bekend is (47 gemeenten). Afg. = afgerond, Uitv. = uitval

337 Als naar het resultaat per peilperiode wordt gekeken, dan is een piek in het aantal oudkomers dat afrondt te zien in de tweede peilperiode (tweede helft van 2002). Dat sluit aan bij de gegevens in de meting van de eerste helft van 2002 over de afgesproken duur van het programma voor deze cohort – zie het rapport '*Kwalitatieve rapportage monitor oudkomers: resultaten eerste helft 2002*'. Daaruit bleek dat van alle duurcategorïeën programma's van 6 tot 12 maanden het meest voorkomen.

⁵ Met 'grote inconsistenties' wordt bedoeld verschillen tussen peilperioden van meer dan 250 deelnemers

Figuur 3.7: ontwikkelingen in de cohort die in de eerste helft van 2002 is gestart (43 gemeenten)

Figuur 3.8: ontwikkelingen in de cohort die in de tweede helft van 2002 is gestart (45 gemeenten)

338 Het percentage uitval ligt in het eerste jaar (2002) met 27% duidelijk hoger dan in het tweede jaar (2003), toen 6% van de cohort uitviel. Deels is het verschil te verklaren doordat er in het tweede jaar een groot deel van de cohort niet meer aan het programma deelneemt. Maar ook als de uitval wordt uitgedrukt als percentage van de deelnemers die begin 2003 nog in het programma zijn, dan ligt het percentage uitval (19% van de cohort-deelnemers in 2003) nog steeds lager dan in het eerste jaar.

De cohort die in de tweede helft van 2002 is begonnen

339 In figuur 3.8 en tabel 3.6 staan de resultaten voor de cohort van de tweede helft van 2002 voor de 45 gemeenten die voor alle peilperioden (redelijk) consistente gegevens hebben geleverd.

Aantal starters	2 ^e helft 2002		1 ^e helft 2003		2 ^e helft 2003		Totaal		Nog in prog
	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	
3.875	3%	6%	15%	10%	15%	6%	33%	22%	45%

Tabel 3.6: het resultaat per peilperiode voor de cohort die in de tweede helft van 2002 is gestart – alleen die deelnemers voor wie het resultaat bekend is (49 gemeenten)

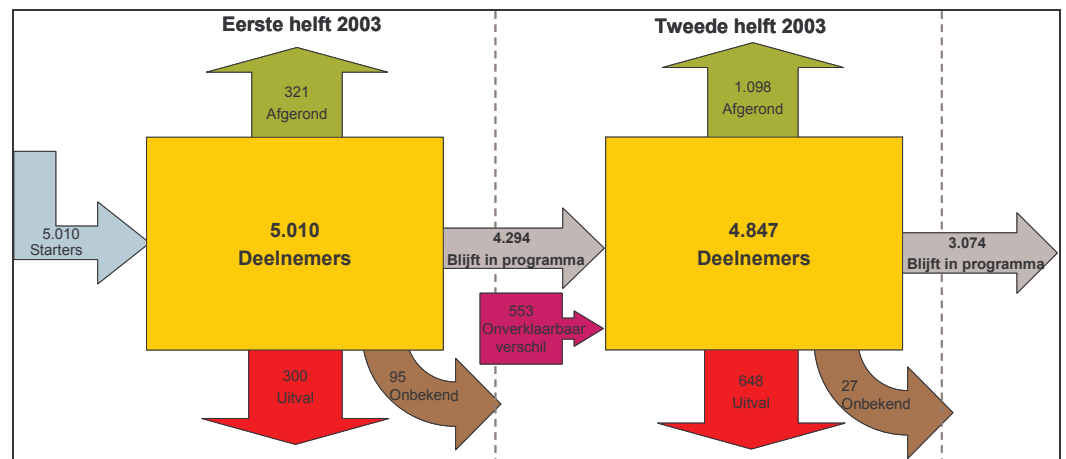
340 Deze cohort laat een heel ander beeld zien dan de cohort van de eerste helft van 2002. Na anderhalf jaar is 45% van de cohort uit de tweede helft van 2002 nog steeds in een programma. Bij de cohort van de eerste helft van 2002 was na anderhalf jaar nog slechts 19% van de cohort in een programma. Ook in de rapportage voor de tweede helft van 2002 (*'Kwalitatieve rapportage monitor oudkomers: resultaten tweede helft 2002'*) werd geconstateerd dat deze cohort programma's van langere duur hadden dan de cohort van de eerste helft van 2002.

341 Echter de programma's lijken nog langer te duren dan bij aanvang werd voorzien. Zo werd voor 66% van de starters in de tweede helft van 2002 aangegeven dat zij een programma van 12 maanden of minder zouden volgen, terwijl slechts 18% van de cohort het programma daadwerkelijk in het eerste jaar afrondt. Na anderhalf jaar heeft een derde van de cohort (33%) het programma afgerond.

342 De uitval lijkt voor deze cohort lager te liggen dan bij de cohort van de eerste helft van 2002. Na één jaar is 16% van de cohort van de tweede helft van 2002 uitgevallen tegenover 27% van de cohort van de eerste helft van 2002. Na anderhalf jaar is bijna een kwart (22%) van de oudkomers die in de tweede helft van 2002 zijn gestart, voortijdig uitgevallen.

De cohort die in de eerste helft van 2003 is begonnen

343 De resultaten voor de cohort van de eerste helft van 2003 staan in figuur 3.9 en tabel 3.7 voor de 47 gemeenten die voor alle peilperioden consistente gegevens hebben geleverd.

Figuur 3.9: Ontwikkelingen in de cohort die in de eerste helft van 2003 is gestart (47 gemeenten)

Aantal starters	1 ^e helft 2003		2 ^e helft 2003		Totaal		Nog in prog
	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	Afg.	Uitv.	
5.441	6%	6%	20%	12%	26%	18%	56%

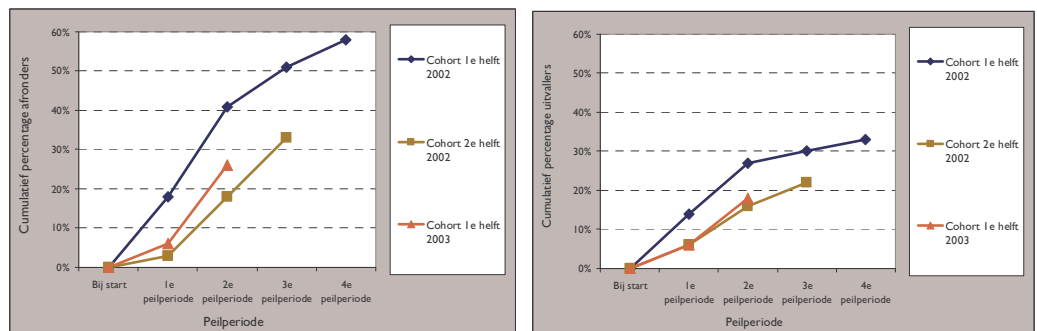
Tabel 3.7: het resultaat per peilperiode voor de cohort die in de eerste helft van 2003 is gestart – alleen die deelnemers voor wie het resultaat bekend is (51 gemeenten)

344 Na twee peilperioden is 56% van de starters uit de eerste helft van 2003 nog in het programma. Dit resultaat lijkt meer op het beeld voor de cohort van de tweede helft van 2002 (van wie 66% nog in het programma is na één jaar) dan het beeld voor de cohort van de eerste helft van 2002 (van wie slechts 32% nog in het programma is na één jaar). In de vorige rapportage ('Kwalitatieve rapportage monitor oudkomers. Resultaten eerste helft 2003') werd al opgemerkt dat het beeld van de duur van het programma voor deze cohort overeenkomt met het beeld voor de tweede helft van 2002 maar afwijkt van het beeld voor de eerste helft van 2002. Die cohort had namelijk relatief veel programma's van korte duur.

345 Na een jaar heeft ongeveer een kwart (26%) van de oudkomers die in de eerste helft van 2002 is gestart, het programma afgerond. Dat percentage ligt hoger dan het percentage voor de cohort van de tweede helft van 2002 (toen was het 18%) maar lager dan het percentage (41%) voor de eerste helft van 2002.

346 De daling in de uitval die is gesignaleerd bij de cohort van de tweede helft van 2002 lijkt zich voort te zetten bij de cohort van de eerste helft van 2003. Na één jaar is 18% van de oudkomers uitgevallen. Ter vergelijking, bij de cohort van de eerste helft van 2002 was na één jaar 27% van de oudkomers uitgevallen.

347 De ontwikkelingen in de uitval en het percentage afronders voor de drie cohorten zijn in figuur 3.10 in beeld gebracht. De verschillen tussen de cohort van de eerste helft van 2002 en de overige twee cohorten zijn hier duidelijk zichtbaar.

Figuur 3.10: de ontwikkeling per peilperiode in het cumulatieve percentage afronders (links) en uitvallers (rechts) voor de drie cohorten

Het gebruik van overeenkomsten

Bijna alle starters in de tweede helft van 2003 hebben een overeenkomst

348 In de monitor voor de tweede helft van 2003 is gevraagd naar het aantal overeenkomsten voor starters. De vraagstelling voor deze meting is gewijzigd ten opzichte van de vorige meting; er is duidelijker gemaakt dat de vraag alleen betrekking heeft op starters. Door deze wijziging is een directe vergelijking met de uitkomsten voor voorgaande metingen niet mogelijk.

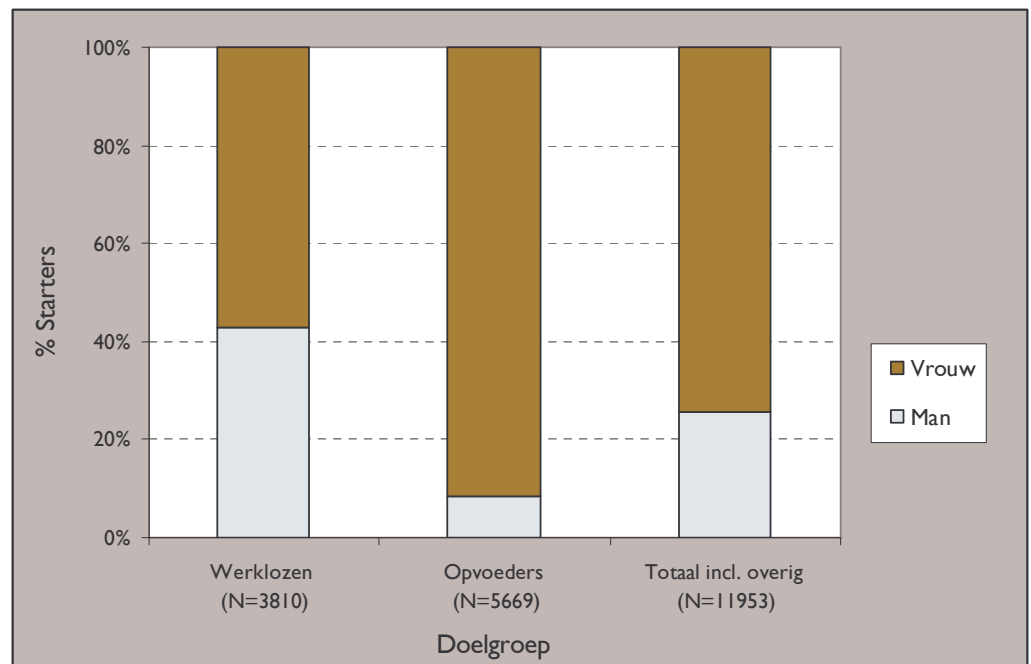
349 In totaal hebben de G54 gemeenten 11.617 overeenkomsten afgesloten met oudkomers in de tweede helft van 2003. Ter vergelijking, in die peilperiode zijn 11.973 oudkomers gestart met een inburgeringsprogramma. Met andere woorden, met bijna alle starters is een overeenkomst afgesloten. Voor de G4 gemeenten is dit een verbetering ten opzichte van de vorige meting; toen hadden niet alle starters in de G4 gemeenten een overeenkomst.

De kenmerken van de starters

350 Voor de monitor oudkomers leveren de gemeenten gegevens over de kenmerken van de starters. Het betreft gegevens over het geslacht, de leeftijd en de etnische afkomst van de starters.

Driekwart starters is vrouw

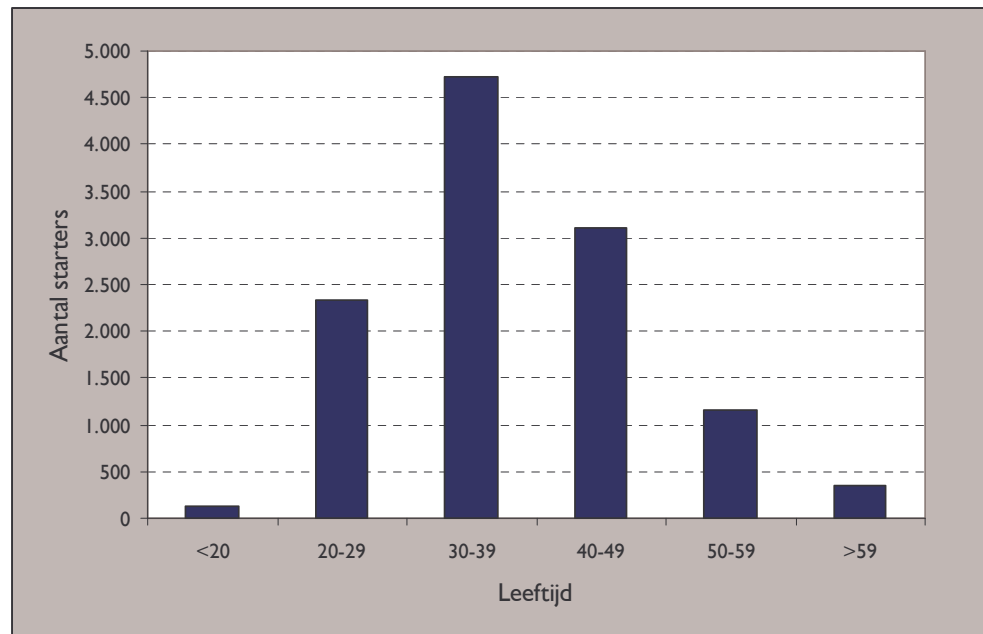
351 Een meerderheid van de starters is vrouw – zie figuur 3.11. Van alle starters, is 8.870 (74%) van het vrouwelijke geslacht. Het aandeel vrouwen bij de opvoeders ligt hoger dan bij de werklozen. Zij maken bij de opvoeders de overgrote meerderheid uit (5.189 personen of 92%). Maar ook bij de werklozen zijn vrouwen in de meerderheid; 2.178 werklozen of 57% is van het vrouwelijke geslacht.

Figuur 3.11: starters naar geslacht en doelgroep (53 gemeenten)

Meerderheid starters is jonger dan 40 jaar

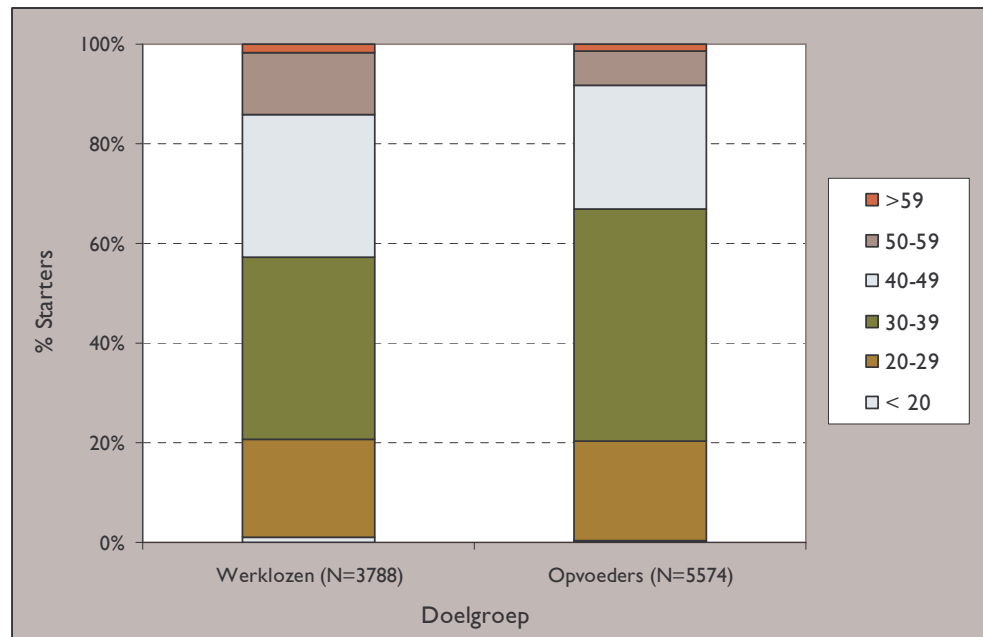
352 In figuur 3.12 wordt de leeftijdsopbouw van de starters weergegeven. Voor 1% van de starters is de leeftijd niet bekend.

Figuur 3.12: starters naar leeftijdscategorie (53 gemeenten)

353 De grootste groep starters zijn de deelnemers in de leeftijd van 30-39 jaar. In totaal vallen 4.726 starters – 40% van alle starters – in deze leeftijdscategorie. Een ruime meerderheid van alle deelnemers (61%) is jonger dan 40 jaar.

354 Er zijn verschillen in de leeftijdsopbouw van de twee prioritaire doelgroepen, zoals te zien valt in figuur 3.13. Opvoeders hebben een jonger leeftijdsprofiel dan werklozen; 67% van de opvoeders is jonger dan 40 jaar tegenover 57% van de werklozen. Het verschil is te verklaren door het feit dat opvoeders over het algemeen ouders (en voornamelijk moeders) zijn van jonge kinderen.

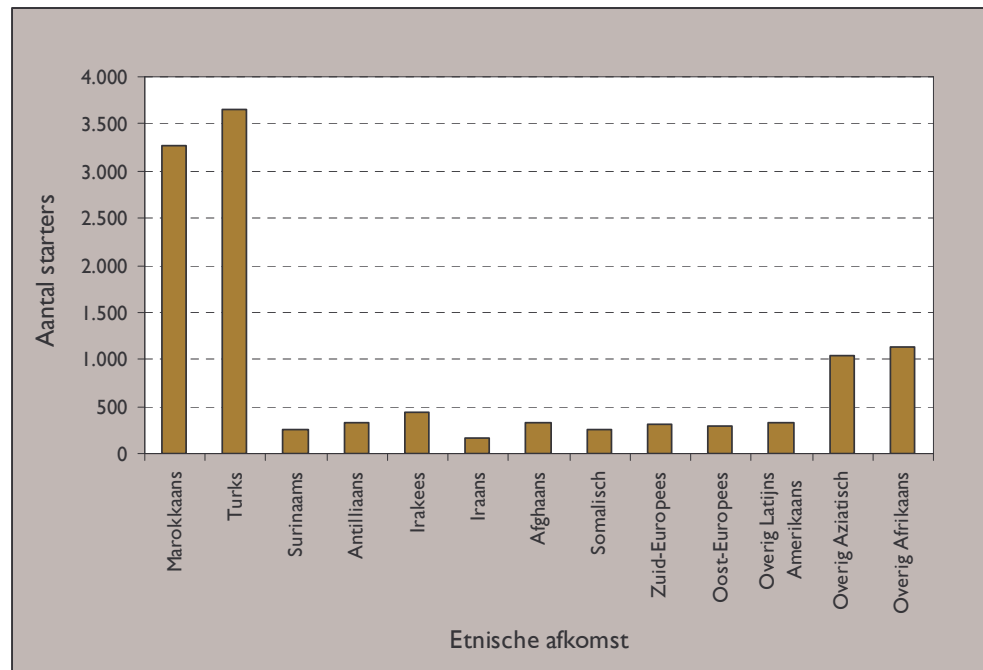
Figuur 3.13: starters naar leeftijdscategorie en doelgroep (53 gemeenten)

Starters van Turkse of Marokkaanse afkomst zijn grootste etnische groepen

355 In figuur 3.14 staat het aantal starters naar etnische afkomst. Voor 2% van de starters is de etnische afkomst niet bekend.

356 Starters van Turkse of Marokkaanse afkomst vormen de twee grootste groepen met 31% respectievelijk 28% van alle starters. De overige 41% van de deelnemers toont een divers beeld. Alleen de categorieën 'overig Aziatisch' en 'overig Afrikaans' komen relatief veel voor. Van alle starters behoort 9% tot de categorie 'overig Aziatisch' en 10% tot de categorie 'overig Afrikaans'.

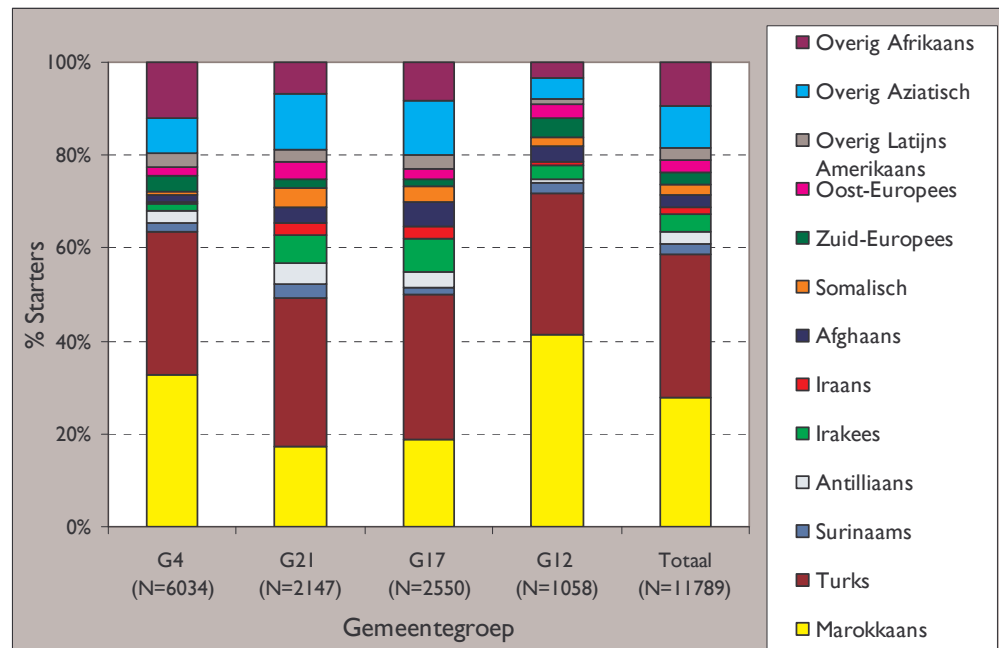
357 Net als in voorgaande metingen zijn er verschillen in de etnische samenstelling van de twee prioritaire doelgroepen. Bij de opvoeders is driekwart (74%) van de starters van Turkse of Marokkaanse afkomst. Bij de werklozen daarentegen is de samenstelling meer divers en is slechts iets meer dan een derde (37%) van de starters van Turkse of Marokkaanse afkomst.

Figuur 3.14: starters in de G54 gemeenten naar etnische afkomst (53 gemeenten)

358 Ook tussen de gemeentegroepen zijn duidelijke verschillen in de etnische samenstelling – zie figuur 3.15. Deze verschillen kunnen het gevolg zijn van verschillen in de samenstelling van de populatie oudkomers in de gemeenten.

359 De G21 gemeenten en de G17 gemeenten lijken erg op elkaar en hebben een relatief laag aantal starters van Turkse of Marokkaanse afkomst (48% respectievelijk 50%). Bij de G12 gemeenten ligt het aandeel deelnemers van Turkse of Marokkaanse afkomst het hoogst (71% van alle starters in de G12). Ook de G4 gemeenten hebben relatief veel starters van Turkse of Marokkaanse afkomst (62% van alle starters). De G4 gemeenten hebben ook relatief meer deelnemers van 'overig Afrikaanse' afkomst (12% van alle starters) vergeleken met de overige gemeenten.

Figuur 3.15: starters in de G54 gemeenten naar etnische afkomst en gemeentegroep (53 gemeenten)

Kenmerken starters blijven stabiel vanaf 2002

360 In tabel 3.8 is een overzicht opgenomen van enkele kengetallen voor de kenmerken van de starters vanaf de eerste helft van 2002. Hoewel er enkele schommelingen zijn tussen peilperioden in de cijfers, is zowel voor geslacht als etniciteit en leeftijd geen sprake van duidelijke trends of ontwikkelingen. In tegendeel, de uitkomsten in tabel 3.8 laten juist een stabiel beeld zien van de kenmerken van de starters.

	Werklozen				Opvoeders				Totaal inclusief 'overig'			
	2002		2003		2002		2003		2002		2003	
	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.
<i>Vrouw</i>	61	63	62	57	90	94	93	92	70	81	79	74
<i>Turks/Marokkaans</i>	35	36	41	37	76	67	76	74	57	54	63	59
<i>Jonger dan 40 jaar</i>	60	64	60	58	68	69	64	68	66	65	59	61

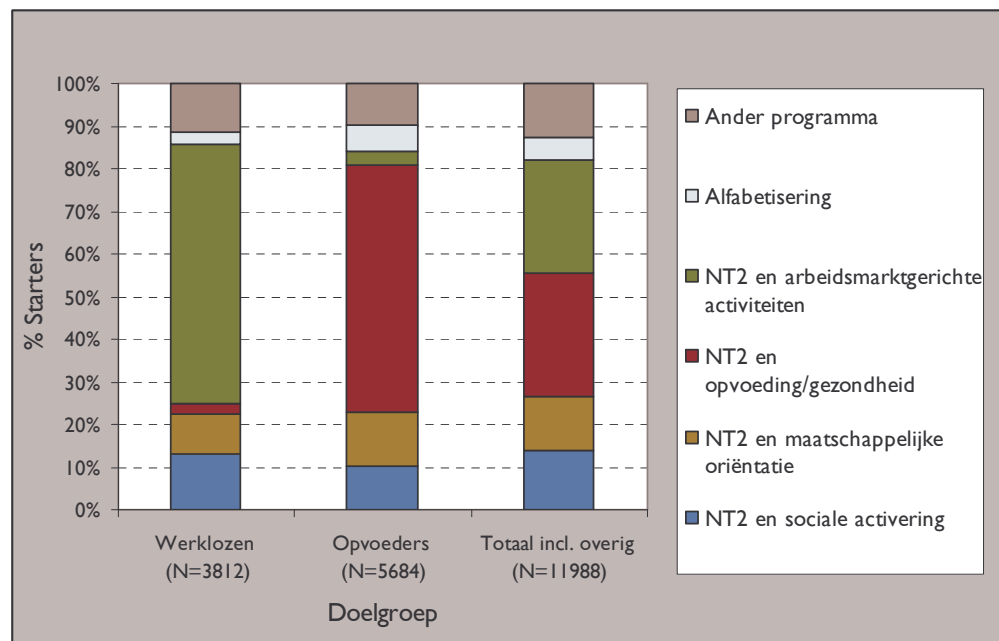
Tabel 3.8: het percentage vrouwen, het percentage deelnemers van Turkse of Marokkaanse afkomst en het percentage deelnemers jonger dan 40 onder de starters in 2002 en 2003 (1^e h. = 1^e helft, 2^e h. = 2^e helft)

De kenmerken van de nieuwe programma's

361 Voor de monitor oudkomers moeten de gemeenten gegevens aanleveren over de nieuwe programma's voor de starters. Het betreft zowel de aard (inhoud) van de programma's als de duur en intensiteit.

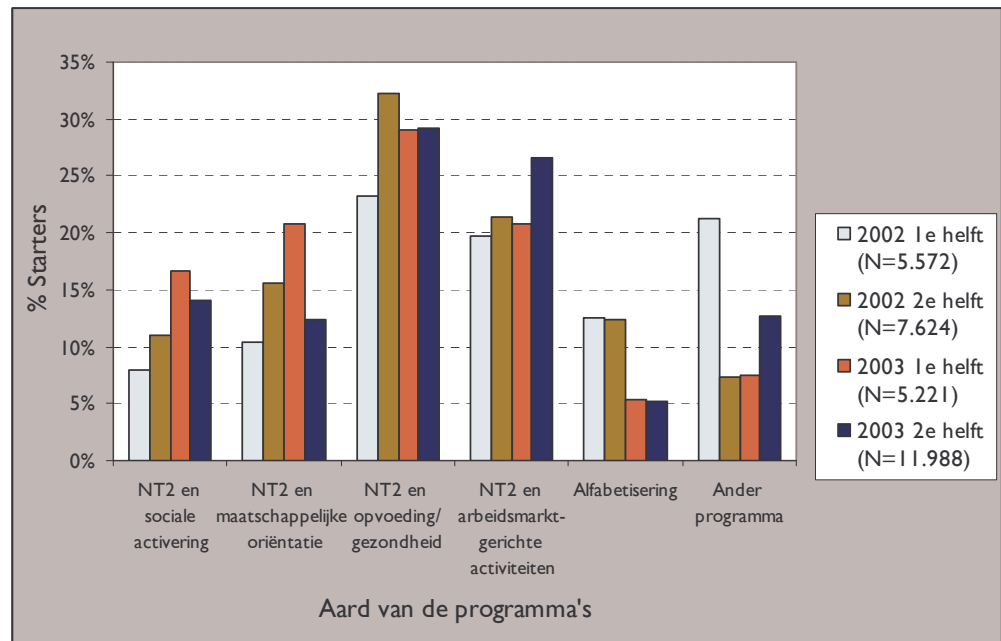
De aard van het programma is afgestemd op de doelgroep

362 In figuur 3.16 staat de aard van het programma voor alle starters en voor de starters in de twee prioritaire doelgroepen. De aard van het programma is grotendeels afgestemd op de doelgroep. Zo volgt een meerderheid van de werklozen (61%) een programma NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten en een meerderheid van de opvoeders (58%) een programma NT2 en opvoeding/gezondheid. Verder wordt een programma NT2 en sociale activering relatief meer gevolgd door werklozen, terwijl een programma NT2 en maatschappelijke oriëntatie relatief meer gevolgd wordt door opvoeders.

Figuur 3.16: de aard van nieuwe programma's naar doelgroep (53 gemeenten)

363 Ongeveer 13% van alle starters (1.518 starters) volgt een 'Ander programma'. Uit de opmerkingen van de gemeenten blijkt dat het hierbij vooral gaat om een programma met alleen een taalcomponent of een programma zonder taalcomponent.

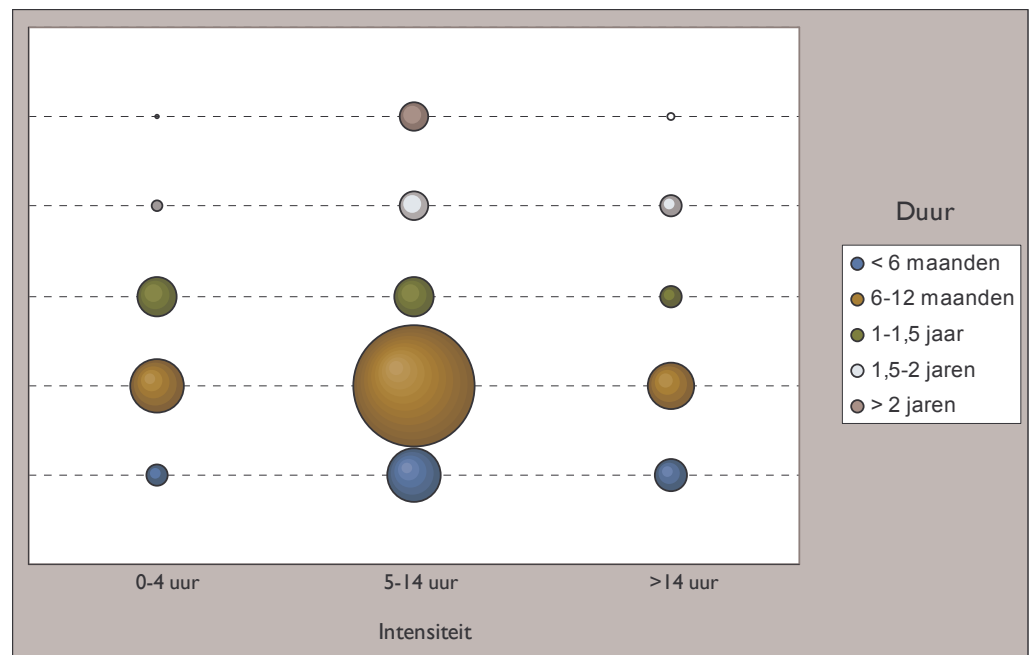
Figuur 3.17: ontwikkeling in de aard van de nieuwe programma's tussen de eerste helft van 2002 en de tweede helft van 2003

364 In figuur 3.17 wordt een overzicht gegeven in de ontwikkelingen in de aard van de nieuwe programma's vanaf de eerste helft van 2002. Er lijkt enigszins sprake te zijn van een trendbreuk ten opzichte van voorgaande peilperioden. Zo is er een daling in het aandeel van programma's met NT2 en sociale activering of NT2 en maatschappelijke oriëntatie terwijl het relatieve aantal programma's in deze categorieën in de drie vorige perioden steeds toenam. Het percentage programma's met NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteit en 'ander programma' daarentegen is duidelijk toegenomen.

Bijna alle starters volgen programma van anderhalf jaar of korter

365 De duur en intensiteit van de nieuwe programma's wordt weergegeven in figuur 3.18. De omvang van de cirkel geeft het aantal nieuwe programma's aan voor die combinatie van duur en intensiteit. Voor 4% van de starters is de duur en intensiteit van het programma niet bekend.

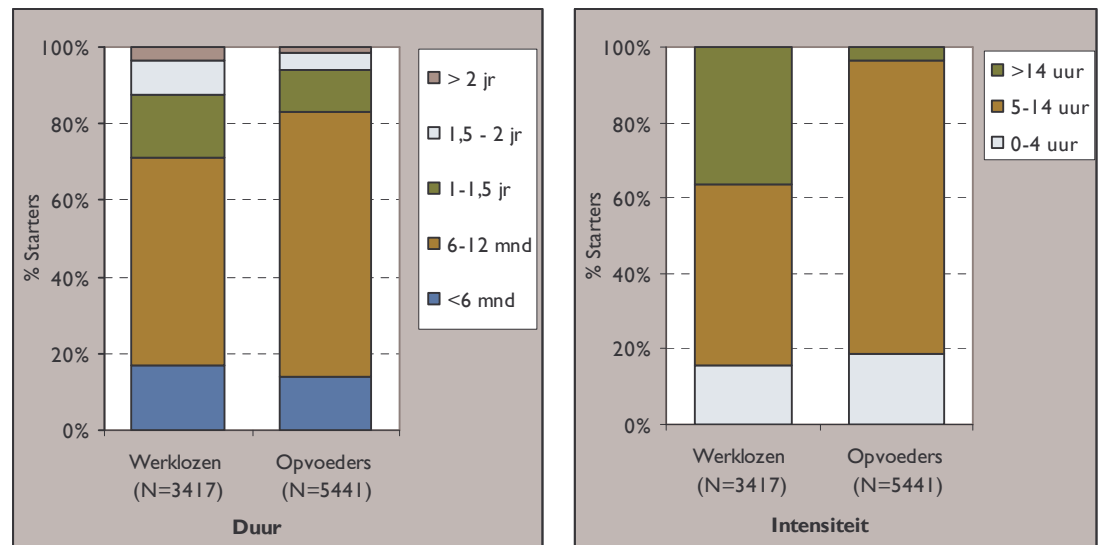
366 Programma's met een duur van 6 tot 12 maanden en een intensiteit van 5 tot 14 uur per week komen het meest voor. In totaal volgen 5.520 starters (48% van alle starters) een programma met die duur en intensiteit. Net als in de voorgaande twee metingen maar in tegenstelling tot de eerste helft van 2002 komen korte programma's van minder dan 6 maanden niet veel voor. Van alle starters volgt 15% (1.710 starters) een programma van korter dan 6 maanden. Maar ook zeer lange programma's zijn ongebruikelijk. Veruit de meeste starters (92%) volgt een programma van anderhalf jaar of korter.

Figuur 3.18: de duur en intensiteit van de nieuwe programma's (53 gemeenten)

367 Net als in voorgaande metingen is een verschil te zien in de duur en intensiteit van nieuwe programma's voor werklozen en nieuwe programma's voor opvoeders – zie figuur 3.19. De programma's voor werklozen zijn relatief langer en intensiever dan de programma's voor opvoeders. Zo duurt 29% van de nieuwe programma's voor werklozen langer dan een jaar tegenover 17% van de programma's voor opvoeders. Verder heeft 36% van de programma's voor werklozen een intensiteit van meer dan 14 uur per week tegenover 3% van de programma's voor opvoeders.

368 Opgemerkt dient te worden dat dit de duur en intensiteit zijn zoals deze bij aanvang van het programma worden ingeschat. Zoals reeds besproken is in het onderdeel 'Ontwikkelingen vanaf 2000', blijkt dat in werkelijkheid programma's soms langer duren dan werd voorzien.

Figuur 3.19: de duur (links) en intensiteit in uren per week (rechts) van de nieuwe programma's naar prioritaire doelgroep (53 gemeenten)

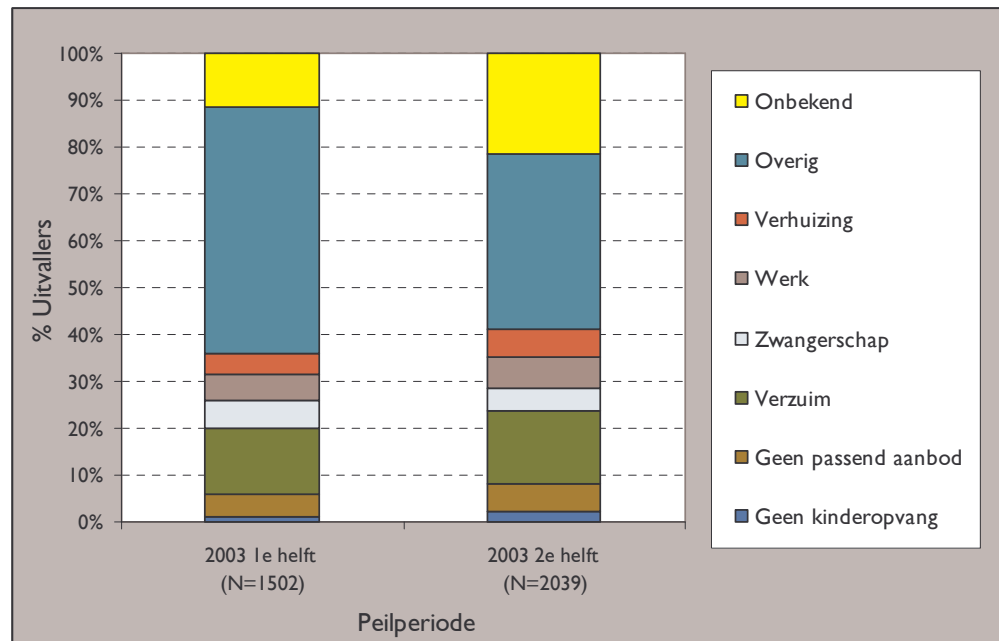
De resultaten van de programma's

369 In de monitor oudkomers worden gegevens verzameld die meer inzicht geven in de resultaten van oudkomers die een inburgeringsprogramma volgen. Het betreft de reden van uitval bij uitvallers, en de vooruitgang in taalvaardigheid en de doorstroom bij oudkomers die in de peilperiode een programma afronden.

370 Bij de interpretatie van deze uitkomsten is voorzichtigheid geboden. Zoals al aan het begin van dit hoofdstuk is aangegeven, is voor veel oudkomers deze informatie om diverse redenen niet beschikbaar waardoor het percentage 'onbekend' in de betreffende vragen doorgaans hoog is. De uitkomsten moeten daarom vooral worden gezien als een indicatie van de werkelijke situatie in de populatie van uitvallers en afronders.

Beperkt zicht op redenen van uitval

371 In figuur 3.20 is een overzicht opgenomen van de redenen van uitval in de eerste en tweede helft van 2003. De vergelijking is beperkt tot deze twee peilperioden omdat pas vanaf de eerste helft van 2003 de categorie 'onbekend' is toegevoegd als mogelijke antwoordcategorie op de vraag naar redenen van uitval.

Figuur 3.20: de reden van uitval in de tweede helft van 2003 vergeleken met de eerste helft van 2003

372 In de tweede helft van 2003 is voor bijna een kwart van de uitvallers (22% of 441 uitvallers) de reden van uitval niet bekend. Dat is een toename ten opzichte van de eerste helft van 2003, toen voor 11% van de uitvallers de reden onbekend was.

373 Verzuim wordt relatief veel genoemd als reden van uitval. In de tweede helft van 2003 wordt voor 321 oudkomers (16% van alle uitvallers) verzuim gegeven als reden voor uitval. Vervolgens komen werk, verhuizing en geen passend aanbod veel voor als reden van uitval met respectievelijk 7%, 6% en 6% van alle uitvallers.

374 Zowel in de eerste als de tweede helft van 2003 worden de meeste uitvallers ingedeeld in de categorie 'overig'. Uit de opmerkingen van gemeenten in de huidige peilperiode blijkt dat het hier gaat om gezondheidsproblemen (genoemd door zes gemeenten), persoonlijke problemen (drie gemeenten), zorgtaken bijvoorbeeld voor een gehandicapt kind (drie gemeenten) of gebrek aan motivatie (vier gemeenten).

375 In tabel 3.9 is een overzicht opgenomen van de verschuivingen in de redenen voor uitval vanaf de eerste helft van 2002 voor de twee prioritaire doelgroepen en voor alle uitvallers. Zoals al is aangegeven is de optie 'onbekend' pas vanaf de eerste helft van 2003 in de vragenlijst opgenomen.

376 Er zijn weinig verschillen tussen werklozen en opvoeders in de redenen voor uitval. Alleen komen 'zwangerschap' en 'kinderopvang' iets meer voor bij opvoeders dan bij werklozen. Ook zijn geen duidelijke verschuivingen over de afgelopen vier peilperioden te ontdekken in de specifieke redenen voor uitval (naast 'overig' en 'onbekend').

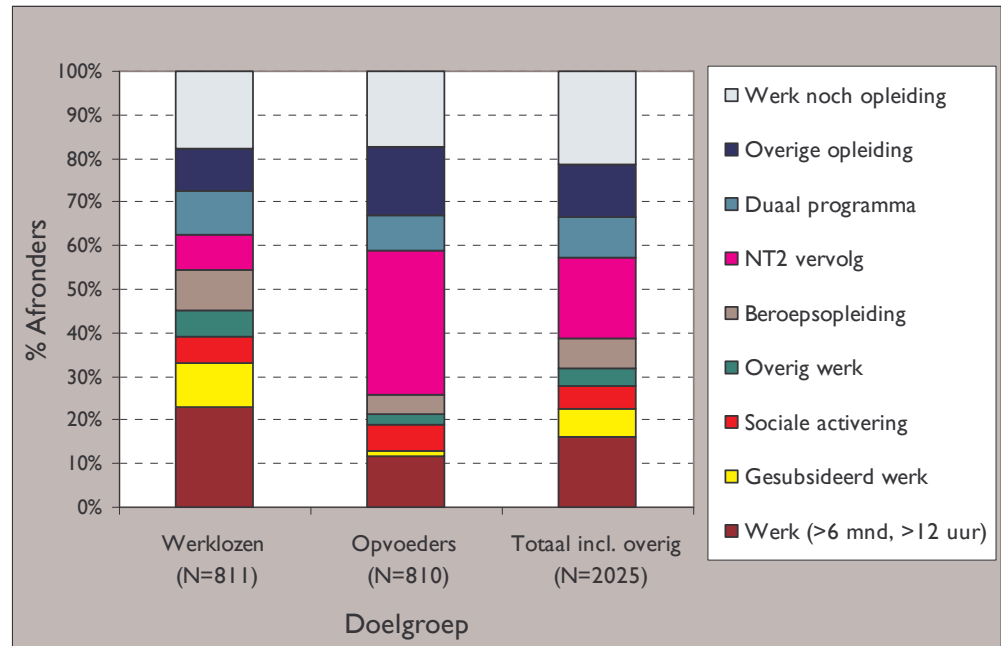
	Werklozen				Opvoeders				Totaal inclusief 'overig'			
	2002		2003		2002		2003		2002		2003	
	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.	1 ^e h.	2 ^e h.
<i>Kinderopvang</i>	6	1	5	14	28	36	12	25	40	43	17	48
<i>Aanbod</i>	17	17	23	48	17	46	34	48	65	104	71	118
<i>Verzuim</i>	42	54	70	100	41	85	101	141	196	229	214	321
<i>Zwangerschap</i>	5	20	16	18	36	45	55	58	65	72	85	97
<i>Werk</i>	32	31	26	47	36	51	37	51	106	131	84	133
<i>Verhuizing</i>	13	16	28	44	22	37	30	58	67	70	71	125
<i>Overig</i>	231	401	172	250	366	627	425	380	1202	1400	788	756
<i>Onbekend</i>	n.v.t.	n.v.t.	108	124	n.v.t.	n.v.t.	39	223	n.v.t.	n.v.t.	172	441
Totaal	346	540	448	645	546	927	733	984	1741	2049	1502	2039

Tabel 3.9: het aantal deelnemers dat om de aangegeven reden voortijdig is uitgevallen in 2002 en 2003 (1^e h. = 1^e helft, 2^e h. = 2^e helft)

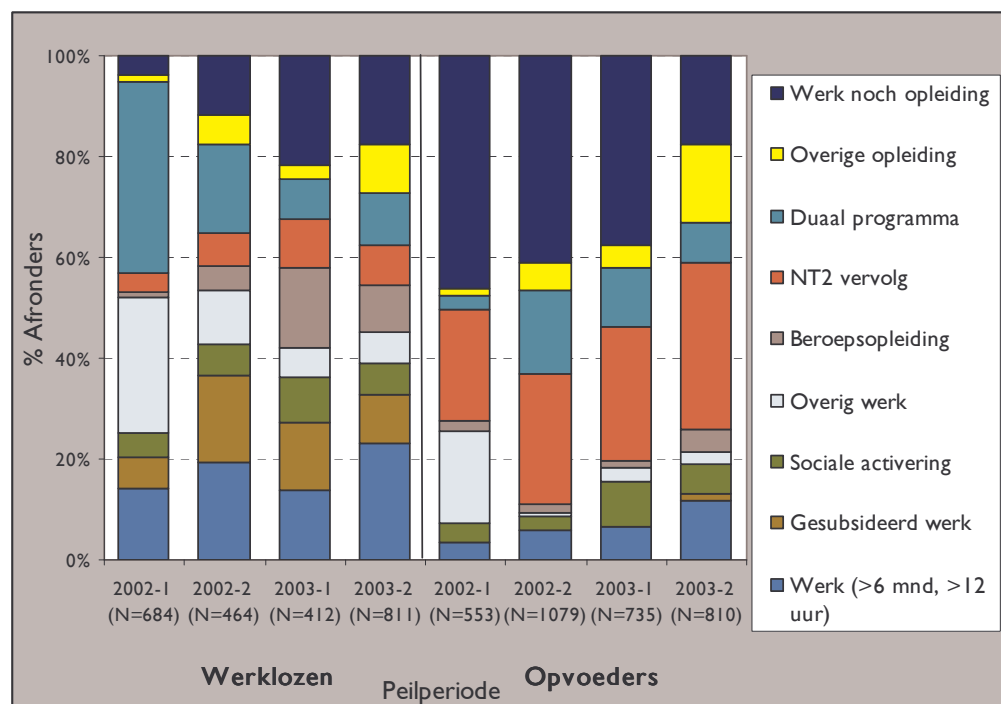
Steeds meer opvoeders stromen door naar werk of opleidingen

377 Gemeenten hebben lang niet altijd zicht op de doorstroom van oudkomers bij afronding van een inburgeringsprogramma. Van 54% van de afronders (2.331 afronders) in de tweede helft van 2003 is niet bekend wat zij doen na afronding van het programma. Het percentage 'onbekend' ligt hoger bij opvoeders (van wie 58% in de categorie 'onbekend' valt) dan bij werklozen (31%).

378 In figuur 3.21 is een overzicht opgenomen van de doorstroom voor de 46% van de afronders van wie de doorstroom bekend is. Eén op de vijf van deze afronders (21% of 433 afronders) heeft na afronding van het programma werk noch opleiding. Van de werklozen stroomt meer dan de helft door naar een vorm van werk (45%) of een beroepsopleiding (9%). Opvoeders stromen vaker door naar een opleiding dan werklozen; 57% van de opvoeders van wie de doorstroom bekend is, stroomt door naar een opleiding anders dan een beroepsopleiding tegenover 28% van de werklozen, en 4% van de opvoeders stroomt door naar een beroepsopleiding.

Figuur 3.21: de uit- en doorstroom van oudkomers die een programma afronden naar doelgroep - alleen de 46% van de afronders van wie de uit- of doorstroom bekend is (50 gemeenten)

Figuur 3.22: ontwikkelingen in de uit- en doorstroom van oudkomers die een programma afronden in 2002 en 2003 voor de twee prioritaire doelgroepen - alleen de afronders van wie de uit- of doorstroom bekend is

379 In figuur 3.22 is de ontwikkeling te zien in de doorstroom van werklozen en opvoeders vanaf de eerste helft van 2002. Ook hier geldt dat alleen afronders van wie de doorstroom bekend is, in de figuur zijn opgenomen.

380 Bij de opvoeders is een duidelijke afname te zien in het relatief aantal oudkomers dat na afronding van het programma werk noch opleiding heeft. In de eerste helft van 2002 had 46% van de opvoeders geen werk of opleiding na afronding van het programma, in de tweede helft van 2003 was dat 18% van de opvoeders. Deze afname is het gevolg van zowel een toename in doorstroom naar verschillende vormen van werk als van een toename in de doorstroom naar diverse categorieën opleidingen, en met name NT2 vervolg.

381 Bij de werklozen zijn de ontwikkelingen minder duidelijk. Er is een afname in de doorstroom naar een duaal programma en (in tegenstelling tot het beeld bij de opvoeders) een toename in het aantal werklozen dat na afronding van het programma werk noch opleiding heeft. In de tweede helft van 2003 had 18% van de werklozen na afronding werk noch opleiding.

Minder dan helft oudkomers is bij afronding in NT2-niveau gestegen

382 Net als in de voorgaande metingen van de monitor oudkomers konden veel gemeenten de vraag naar vooruitgang in taalvaardigheid bij afronding van het programma niet volledig invullen. Veelal blijken gegevens te ontbreken doordat geen begintoets en/of eindtoets is afgenomen. Het afnemen van toetsen is pas vanaf de tweede helft van 2002 verplicht. Dit kan het ontbreken van gegevens verklaren voor de afronders die vóór de tweede helft van 2002 zijn gestart (29% van alle afronders in de tweede helft van 2003).

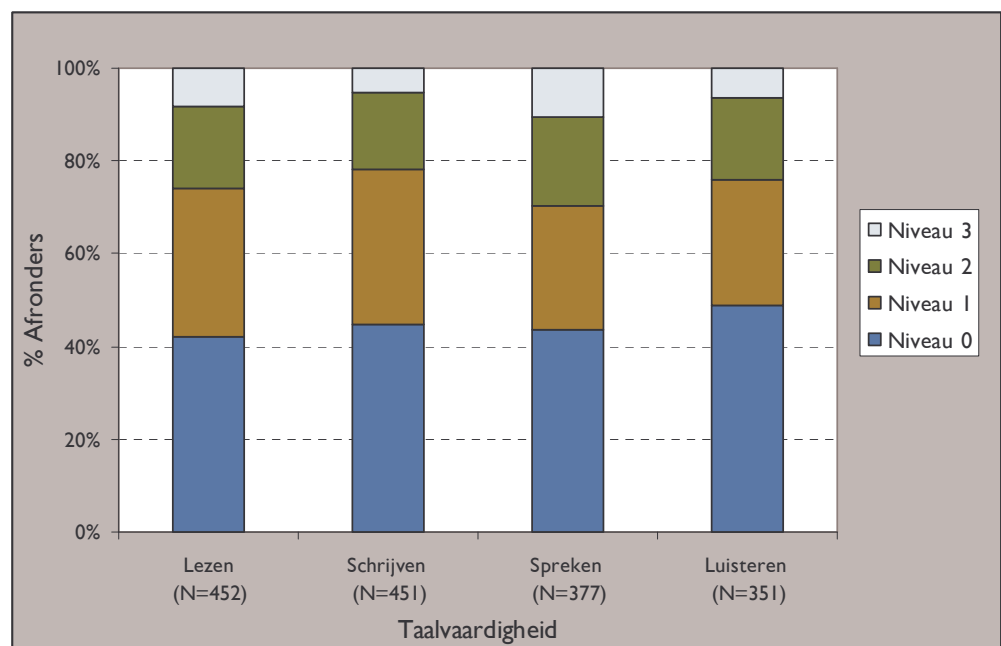
383 In deze sectie worden in de analyse van de taalvaardigheid alleen de 21 gemeenten meegenomen die de vraag volledig en correct hebben ingevuld. Deze gemeenten hebben samen maar een zeer klein deel (ongeveer 10%) van alle afronders in de G54 gemeenten en de hieronder gepresenteerde resultaten geven dus hooguit een indicatie van de vooruitgang in taalvaardigheid bij de totale groep van afronders.

384 In figuur 3.23 wordt een overzicht gegeven van het NT2-niveau in de vier vaardigheden 'lezen', 'schrijven', 'spreken' en 'luisteren' bij aanvang van het programma. Figuur 3.24 geeft de vooruitgang in NT2-niveau bij afronding van het programma en in figuur 3.25 staat een overzicht van het eindniveau in de vier vaardigheden.

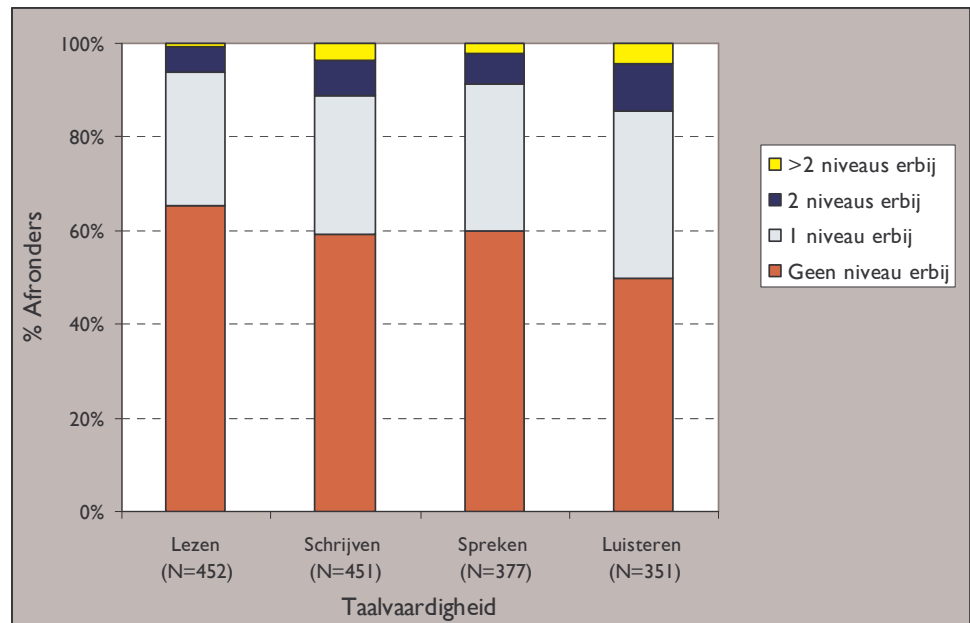
385 Bijna de helft van de oudkomers (45% gemiddeld over alle vaardigheden) heeft bij de start van het programma niveau 0. Nog eens een derde (30% gemiddeld over alle vaardigheden) heeft niveau 1. Met andere woorden, driekwart van de oudkomers had bij aanvang van het programma geen of slechts zeer elementaire kennis van de Nederlandse taal. Het gemiddelde beginniveau varieert van 0,82 voor luisteren en schrijven tot 0,97 voor spreken.

386 Na afronding van het programma heeft ruim de helft van de oudkomers (59% gemiddeld over alle vaardigheden) geen stijging in NT2-niveau bereikt. Een derde van de oudkomers (31%) heeft een niveaustijging van één NT2-niveau geboekt. Bij een kleine groep oudkomers (10%) stijgt de taalbeheersing met twee of meer NT2-niveaus. De gemiddelde niveaustijging ligt tussen de 0,42 voor lezen en de 0,70 voor luisteren.

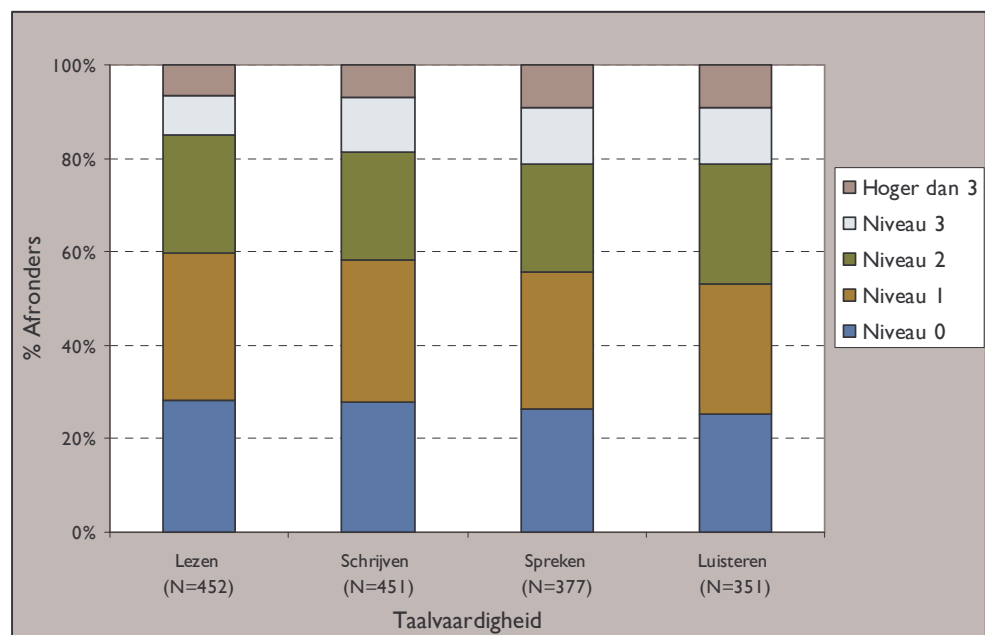
387 Met deze resultaten voor de taalvoortgang heeft een kwart van de oudkomers (27% gemiddeld over alle vaardigheden) nog steeds NT2-niveau 0 bij afronding van het programma en iets minder dan een derde van de oudkomers (30%) heeft niveau 1. Eén op de vijf afronders (19%) daarentegen heeft niveau 3 of hoger.

Figuur 3.23: initieel NT2-niveau van de oudkomers die in de tweede helft van 2003 een programma afronden (21 gemeenten)

Figuur 3.24: de vooruitgang in NT2-niveau van de oudkomers die in de tweede helft van 2003 een programma afronden (21 gemeenten)

Figuur 3.25: Het eindniveau in de taalvaardigheid van de oudkomers die in de tweede helft van 2003 een programma afronden (21 gemeenten)

388 Tabel 3.10 geeft een overzicht van de ontwikkeling in de taalbeheersing bij oudkomers die een programma in de betreffende peilperiode afronden. Gezien de kleine aantallen en het feit dat in alle peilperioden voor de overgrote meerderheid van de afronders gegevens over taalvoortgang ontbreken, moeten deze cijfers voorzichtig worden geïnterpreteerd.

	NT2-niveau bij start programma			Niveaustijging bij afronding programma		
	Niveau 0	Niveau 1	Niveau 2 of hoger	Geen niveaustijging	Één niveau	Twee of meer niveaus
<i>1e helft 2002</i> (N=77)	39%	43%	18%	23%	68%	9%
<i>2e helft 2002</i> (N=286)	65%	20%	16%	53%	41%	6%
<i>1e helft 2003</i> (N=515)	43%	32%	25%	52%	33%	15%
<i>2e helft 2003</i> (N=408)	45%	30%	25%	59%	31%	10%

Tabel 3.10: de ontwikkeling in de taalbeheersing (gemiddeld over de vier vaardigheden lezen, schrijven, spreken en luisteren) voor de oudkomers die een programma afronden

389 In het licht van deze kanttekeningen zijn enige schommelingen tussen peilperioden in de uitkomsten te verwachten. Ook gezien deze schommelingen komt in bepaalde opzichten een consistent beeld naar voren. Bij aanvang van het programma heeft een meerderheid van de deelnemers niveau 0 of niveau 1. Bij afronding heeft ongeveer de helft van de deelnemers geen meetbare vooruitgang bereikt (behalve in de eerste helft van 2002, toen voor slechts 77 deelnemers betrouwbare cijfers beschikbaar waren). Van de overige oudkomers mét een meetbare stijging in taalbeheersing heeft het overgrote deel een niveaustijging van één NT2-niveau.

4 De uitkomsten voor de niet-G54 gemeenten

Helft gemeenten heeft deelnemers

401 Bijna de helft (126) van de niet-G54 gemeenten heeft in de tweede helft van 2003 deelnemers. Dit is meer dan de vorige peilperiode, toen nog geen 11% (32 gemeenten) deelnemers had. Gemiddeld heeft een gemeente 16 deelnemers, een getal dat ongeveer gelijk is aan de vorige meting. In de eerste helft van 2003 had een gemeente gemiddeld 14 deelnemers.

402 Hoewel het aantal gemeenten met deelnemers en het aantal deelnemers groter is dan de vorige meting, moet nog steeds enige voorzichtigheid worden betracht met het trekken van conclusies over de niet-G54 gemeenten als geheel. Meer dan de helft van de gemeenten heeft nog geen deelnemers en van het door de gemeenten geprognoseerde aantal deelnemers⁶ is nog maar 20% reeds met een programma begonnen. Wel geven de cijfers een representatief beeld van de huidige situatie in de niet-G54 gemeenten, zeker gezien het feit dat de kwaliteit van de invulling goed te noemen is.

403 Een indeling naar gemeenteomvang, zoals bij de G54 het geval is, is op dit moment nog niet zinvol. Met name het aantal deelnemers in de grote gemeenten is te klein om hier uitspraken over te doen.

404 Over de uitkomsten van de resultaten van de inburgeringsprogramma's kunnen, met uitzondering van de vraag met betrekking tot het taalniveau, voor het eerst voorzichtige uitspraken kunnen worden gedaan. Zowel het aantal afronders als uitvallers is laag, zodat bij het interpreteren van deze uitkomsten voorzichtigheid is geboden.

Status gemeenten zonder deelnemers

Meerdere gemeenten geven aan nog in voorbereiding te zijn

405 Gemeenten die nog geen deelnemers hebben, mogen aangeven wanneer zij verwachten te beginnen met de inburgeringstrajecten. Dit is niet expliciet gevraagd, maar toch geeft een aantal gemeenten aan wat de status is.

⁶ De niet-G54 gemeenten hebben bij hun aanvraag een prognose moeten opgeven van het totaal aantal deelnemers

406 De gemeenten die reageren, geven bijna allemaal aan dat ze bezig zijn met het treffen van voorbereidingen of dat de eerste trajecten al gepland staan. Bijna tweederde van de gemeenten (24) geeft aan dat de eerste trajecten gepland staan voor de eerste helft van 2004. Acht gemeenten geven aan problemen te hebben met de voorbereiding en vier gemeenten zijn druk bezig met de voorbereidingen, maar kunnen nog niet aangeven wanneer de trajecten zullen gaan lopen. Daarnaast geeft nog een drietal gemeenten aan dat ze toch niet zullen starten met inburgeringstrajecten.

407 In tabel 4.1 wordt een overzicht gegeven van de reacties van de niet-G54 gemeenten zonder deelnemers.

Status	Aantal gemeenten (percentage)
Eerste trajecten gepland voor 1 ^e helft van 2004	24 (63%)
Nog in initiële voorbereidende fase	3 (8%)
Nog niet gestart door problemen	8 (21%)
Heeft besloten niet door te gaan met het project	3 (8%)
Totaal	38 (100%)

Tabel 4.1: de status voor de niet-G54 gemeenten zonder deelnemers in de tweede helft van 2003 die daar een toelichting op hebben gegeven

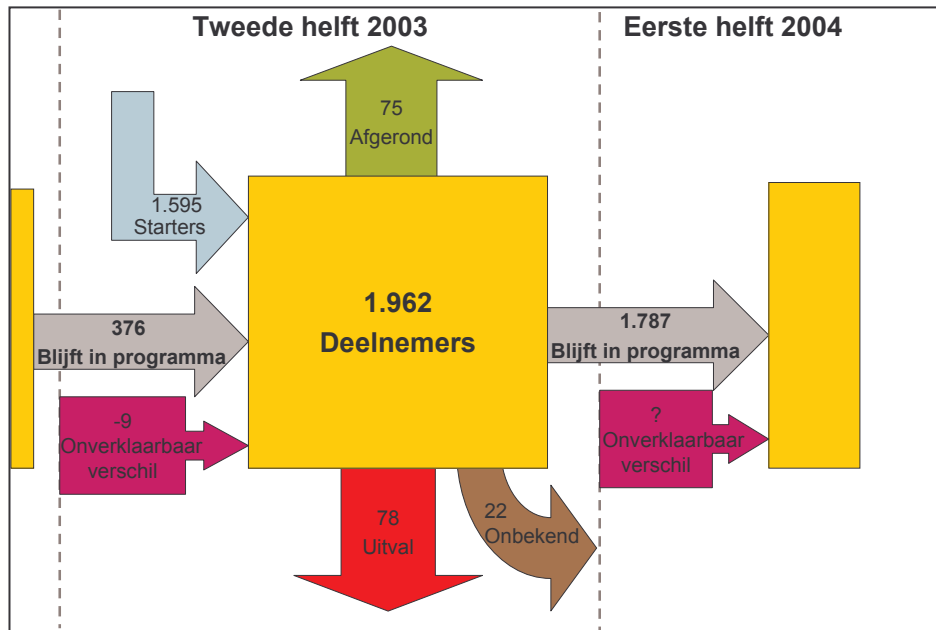
Deelname en stromen voor de niet-G54 gemeenten

Ruim 90% van de deelnemers blijft in het programma

408 Het aantal deelnemers is ten opzichte van de vorige meting sterk gestegen. Namen in de eerste helft van 2003 nog 437 oudkomers deel aan een inburgeringstraject, in de tweede helft zijn dit er 1.962.

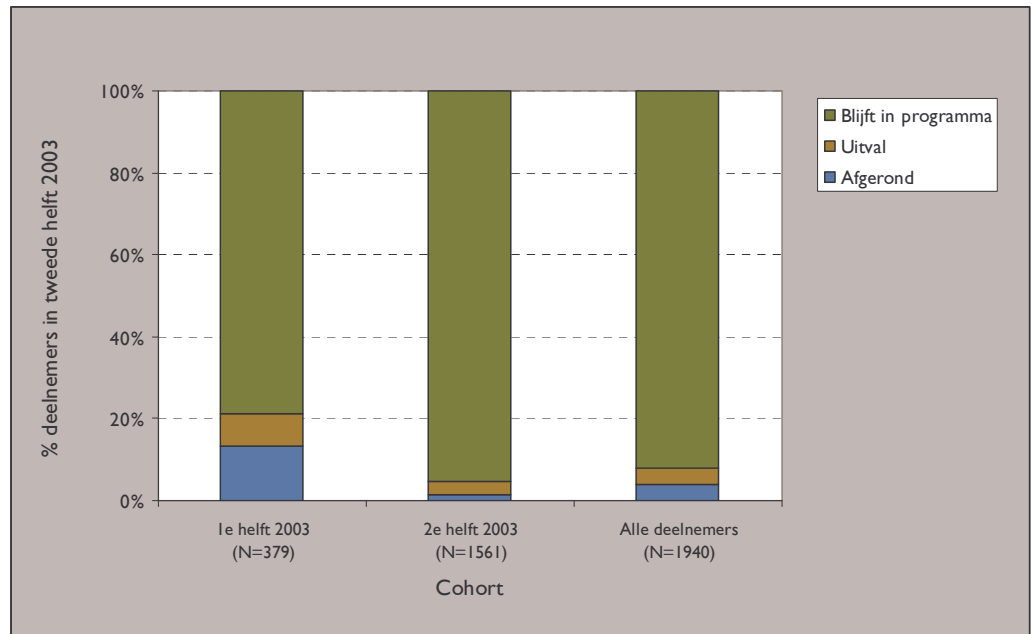
409 Het aantal uitvallers en afronders is nog relatief laag; 78 deelnemers vielen voortijdig uit en 75 deelnemers ronden hun traject af. Dit resulteert in een uitval- c.q. afrondingspercentage van 4%. Van 1% van de deelnemers (22 deelnemers) is niet bekend wat het resultaat is. De overige 91% blijft in het programma en zal ook in de eerste helft van 2004 deelnemen aan inburgeringsprogramma's.

410 De meeste deelnemers zijn starters; 81% van de deelnemers is deze peilperiode begonnen met een inburgeringstraject. Dit aantal is veel groter dan het aantal deelnemers dat over is uit de eerste helft van 2003, deze cohort maakt slechts voor 19% deel uit het totaal aantal deelnemers. Figuur 4.1 geeft een overzicht van al deze cijfers.

Figuur 4.1: de stromen voor de niet-G54 gemeenten in de tweede helft van 2003

411 Relatief gezien ronden meer deelnemers uit de cohort eerste helft 2003 een programma af dan starters in de huidige peilperiode; dit geldt ook voor de uitval (zie figuur 4.2). Van de deelnemers uit de eerste helft van 2003 rondt 13% (51 oudkomers) een traject af, terwijl dit percentage voor de huidige starters 2% is (24 afronders). De uitval voor de cohort eerste helft 2003 is 8% (30 uitvallers) ten opzichte van 3% (48 uitvallers) voor de cohort tweede helft 2003. Van de 1.787 deelnemers die aan het eind van 2003 in het programma blijven, zijn 1.489 in de huidige peilperiode gestart.

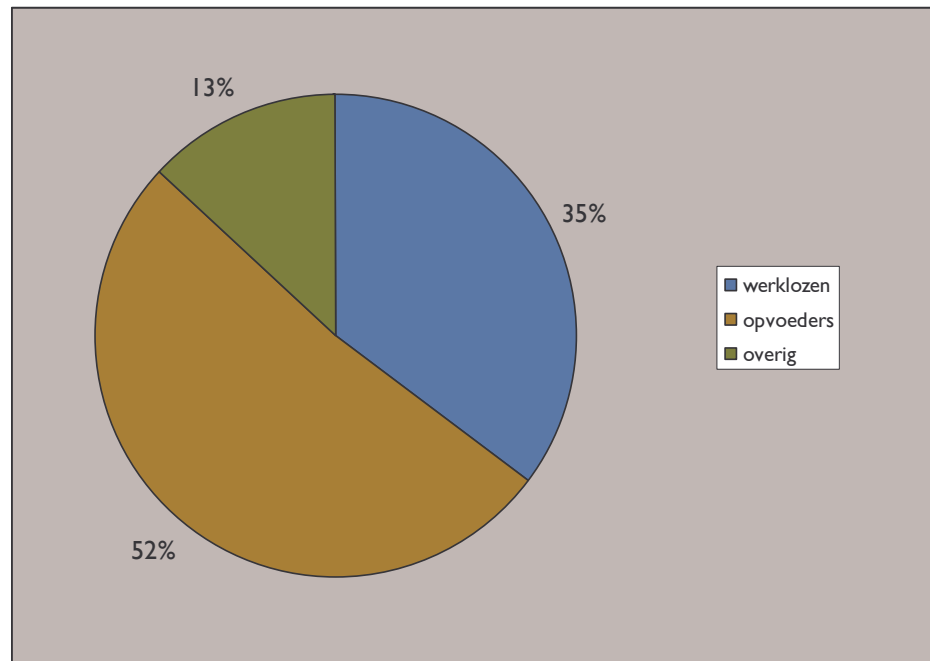

Figuur 4.2: uitval, doorstroom en oudkomers die in programma blijven naar cohort

Meer opvoeders dan werklozen

412 Het aantal opvoeders is deze meting hoger dan het aantal werklozen. 35% van alle deelnemers (699) behoort tot de categorie werklozen. 52% van de deelnemers (965) is opvoeder. De overige 13% (295 deelnemers) behoort tot de overige doelgroepen.

413 De vorige meting was het aantal opvoeders en werklozen nagenoeg gelijk, maar deze meting zijn er meer opvoeders dan werklozen. Dit lijkt overeen te stemmen met het beeld bij de G54 waar opvoeders telkens de best vertegenwoordigde doelgroep blijken te zijn. Het relatief groot aantal werklozen in de vorige meting voor de niet-G54 kan het gevolg zijn geweest van de kleine aantallen deelnemers in die eerste peilperiode.

Figuur 4.3: verdeling alle niet-G54 deelnemers naar doelgroep

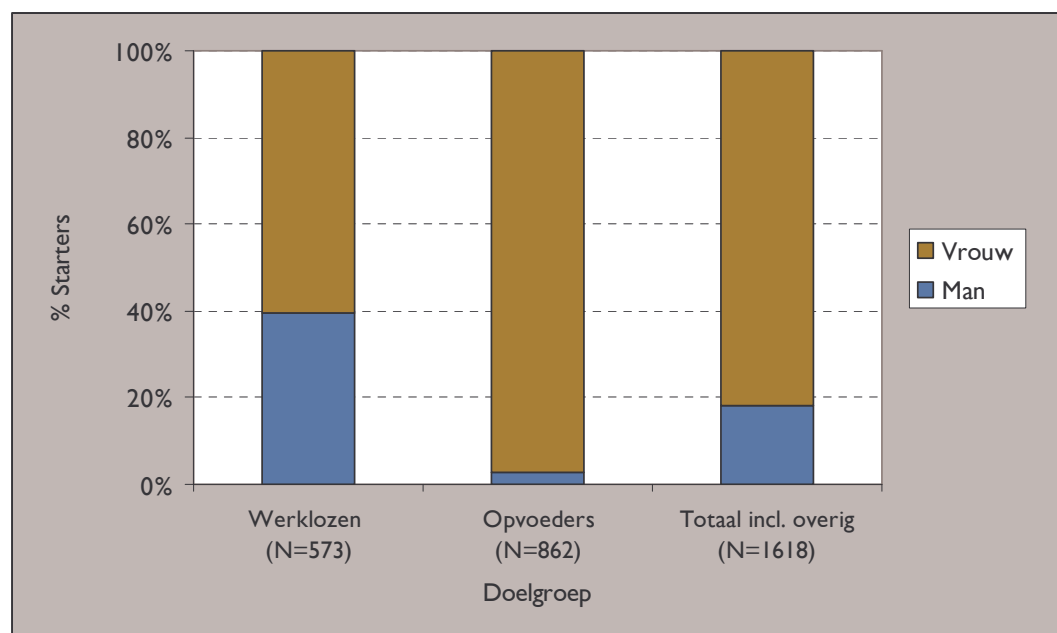
Bijna alle starters hebben een overeenkomst

414 Met elke starter moet een overeenkomst worden afgesloten. Zonder deze overeenkomst kan een gemeente geen aanspraak maken op subsidie voor de betreffende oudkomer. Voor 90% van de starters is daadwerkelijk een overeenkomst afgesloten. Dit is vergelijkbaar met de vorige meting, toen voor 94% van de starters een overeenkomst werd afgesloten. Zes gemeenten hebben geen overeenkomsten afgesloten met starters, terwijl 11 gemeenten slechts voor een deel van de starters een overeenkomst heeft afgesloten.

Kenmerken van de starters

82% van starters is vrouw

415 In figuur 4.4 is een overzicht opgenomen van het geslacht van de starters naar doelgroep. Net als bij de vorige meting is een grote meerderheid van de starters van het vrouwelijke geslacht. 82% van de starters is vrouw. Opvoeders zijn bijna allemaal vrouwelijk, 97% van deze doelgroep is vrouw. Bij de werklozen is dat 61%.

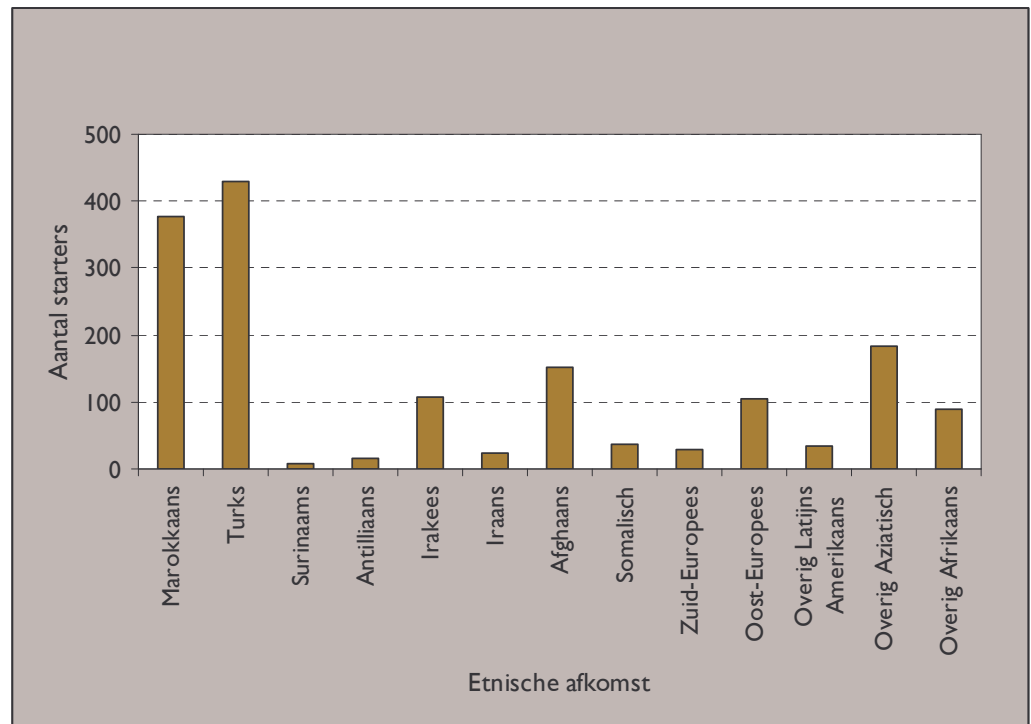

Figuur 4.4: starters in de niet-G54 naar geslacht (118 gemeenten)

Helft starters van Turkse of Marokkaanse etniciteit

416 De helft van de starters (51%) is van Turkse of Marokkaanse etniciteit. 27% (430 oudkomers) van de starters is van Turkse herkomst en 24% (376 oudkomers) van Marokkaanse herkomst. Daarnaast worden overig Aziatisch (11%), Afghaans (10%), Irakees en Oost-Europees (beide 7%) als veel voorkomende etniciteiten genoemd. Figuur 4.5 toont de verdeling van starters naar etniciteit.

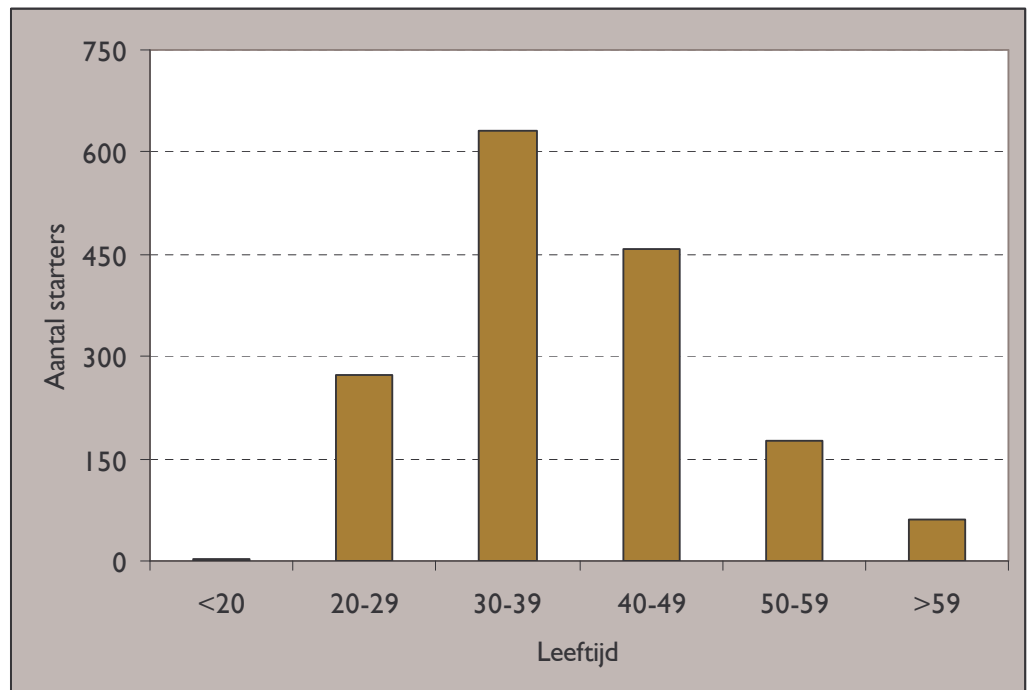
417 In vergelijking met de vorige peilperiode valt op dat de Marokkanen, die de vorige meting slechts een klein percentage vormde van de starters, deze meting bijna een kwart van de starters vormen. Dit lijkt beter overeen te komen met de resultaten voor de G54, waar in hoofdstuk 3 al aandacht aan is besteed.

Figuur 4.5: starters in de niet-G54 naar etnische afkomst (118 gemeenten)

Meerderheid starters jonger dan 40 jaar

418 Figuur 4.6 geeft de verdeling van de deelnemers naar leeftijdscategorie weer. Een kleine meerderheid (57%) van de starters is jonger dan 40 jaar. 17% van de deelnemers (276) is jonger dan 30 jaar, 68% van de deelnemers (1.089) is tussen 30 en 49 jaar en 15% (236) is ouder dan 49 jaar. Hiermee vertoont de leeftijdsopbouw een gelijksoortig beeld als bij de vorige peilperiode.

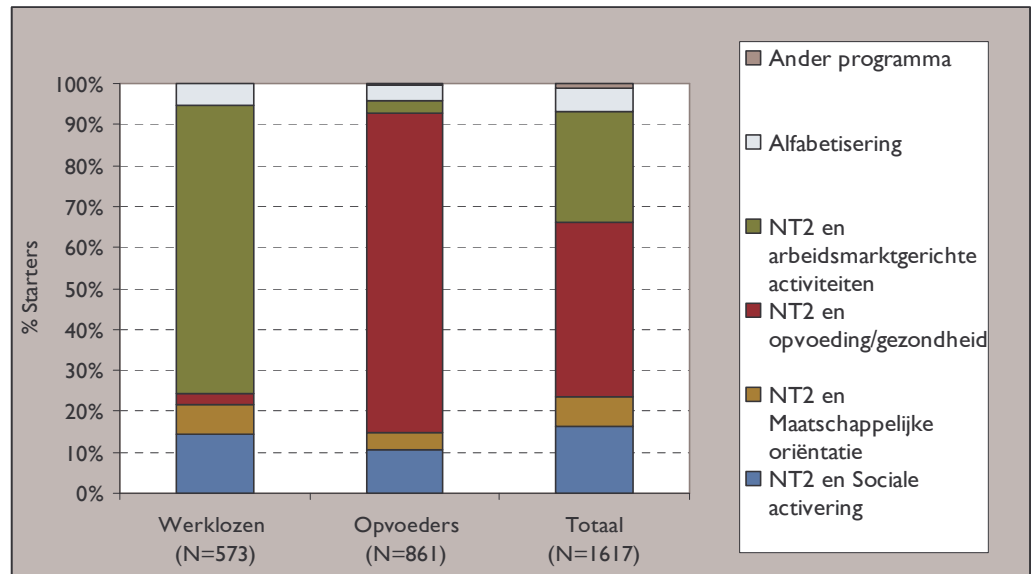
Figuur 4.6: starters in de niet-G54 naar leeftijd (118 gemeenten)

Kenmerken programma's

Aard programma op doelgroep afgestemd

419 In figuur 4.7 wordt de aard van de programma's van starters weergegeven naar doelgroep. NT2 en opvoeding en gezondheid (43%) en NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten (27%) worden als meest genoemd. NT2 en sociale activering wordt door 16% van de starters gevolgd. De overige programma's worden voor tussen de 1% en 7% van de starters genoemd.

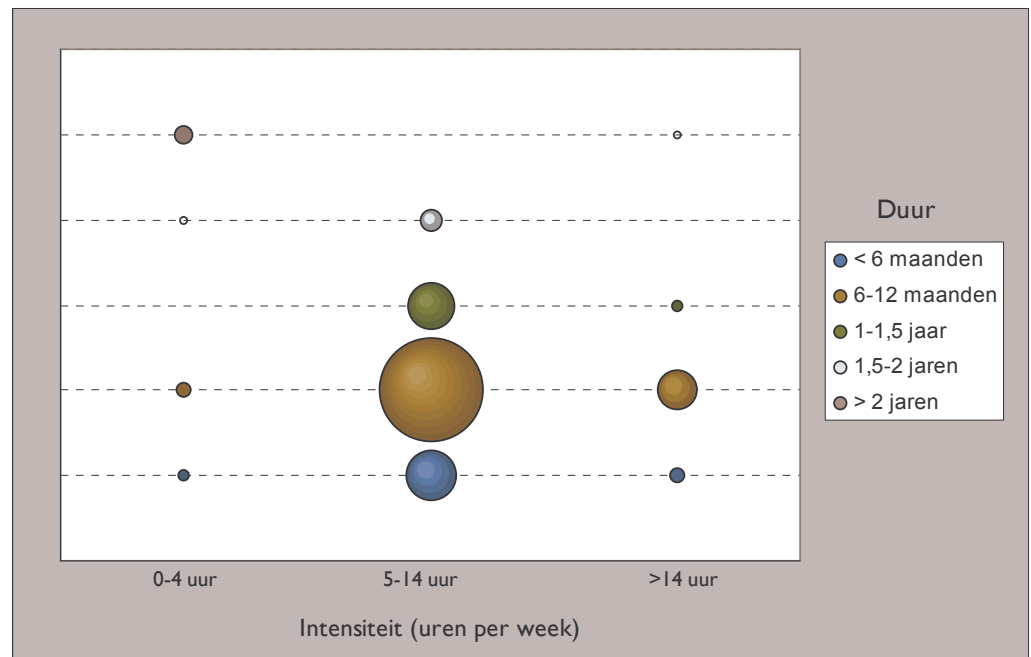
420 Als per doelgroep wordt gekeken naar de aard van de programma's, valt op dat deze, net als bij de vorige meting, afgestemd zijn op de doelgroep. NT2 en opvoeding en gezondheid is bij de opvoeders veruit het meest voorkomende programma (78% van de programma's) en NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten is bij de werklozen veruit het meest voorkomende programma (70% van de programma's).

Figuur 4.7: nieuwe programma's in de niet-G54 gemeenten naar aard van programma (118 gemeenten)

80% van de programma's korter dan 1 jaar

421 In figuur 4.8 staat de duur en intensiteit van de programma's voor starters; de omvang van de cirkel geeft het aantal nieuwe programma's voor die combinatie van duur en intensiteit. De meeste programma's hebben een duur van tussen een half jaar en een jaar en hebben een intensiteit van 5-14 uur per week. 887 programma's (55%) valt in deze categorie. Een grote meerderheid van de programma's (80%) heeft een duur van minder dan een jaar. Een intensiteit van tussen de 5 en 14 uur per week komt het meest voor; 84% van de programma's valt in deze categorie.

Figuur 4.8: nieuwe programma's in de niet-G54 gemeenten naar duur en intensiteit (118 gemeenten)

422 Hoewel er lichte verschuivingen zichtbaar zijn, komt dit beeld overeen met het beeld van de eerste peilperiode. In de eerste helft van 2003 had 68% van de programma's een duur van maximaal een jaar. Verder had 79% van de programma's een intensiteit van tussen de 5 en 14 uur per week.

423 Tussen de doelgroepen opvoeders en werklozen zijn weinig verschillen te onderkennen. Het meest opvallende verschil is dat opvoeders iets langere trajecten lijken te volgen dan werklozen. 20% van de werklozen volgt een programma dat korter is dan een half jaar terwijl 11% van de opvoeders een programma van gelijke duur volgt. Daarentegen volgt 2% van de werklozen een programma dat langer duurt dan anderhalf jaar, ten opzichte van 7% van de opvoeders.

Resultaten van inburgeringsprogramma's

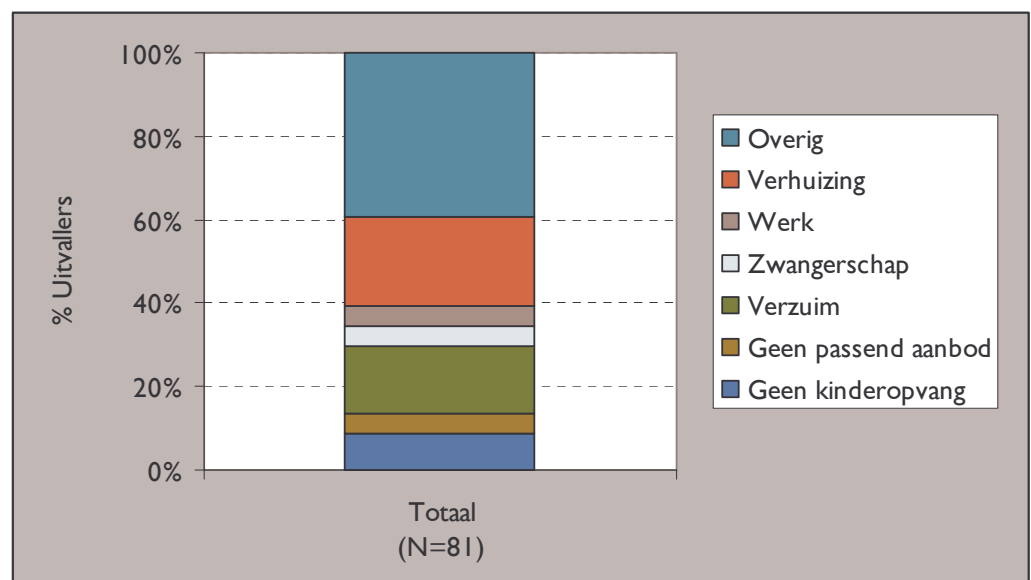
424 Voor het eerst is het mogelijk om uitspraken te doen over de resultaten van inburgeringsprogramma's voor de niet-G54 gemeenten. Doordat er echter slechts een beperkt aantal uitkomsten is dat afrondt of uitvalt, moet enige voorzichtigheid in acht worden genomen bij het interpreteren van de uitspraken. Bij 31 gemeenten is er sprake van uitval en bij 14 gemeenten is er sprake van afronders.

425 Over het taalniveau kunnen nog geen uitspraken worden gedaan. De respons was te gering om, zelfs de grootste voorzichtigheid inachtnemend, hierover uitspraken te doen.

Verhuizing en verzuim voorkomende redenen voor uitval

426 Bij de G54 gemeenten is voor een substantieel percentage van de uitvallers de reden van uitval onbekend. Bij de niet-G54 gemeenten daarentegen worden geen van de uitvallers in de categorie 'onbekend' ingedeeld. 40% van de uitval valt in de categorie 'overig' (zie figuur 4.9); gemeenten geven in hun opmerkingen niet aan welke redenen het dan betreft.

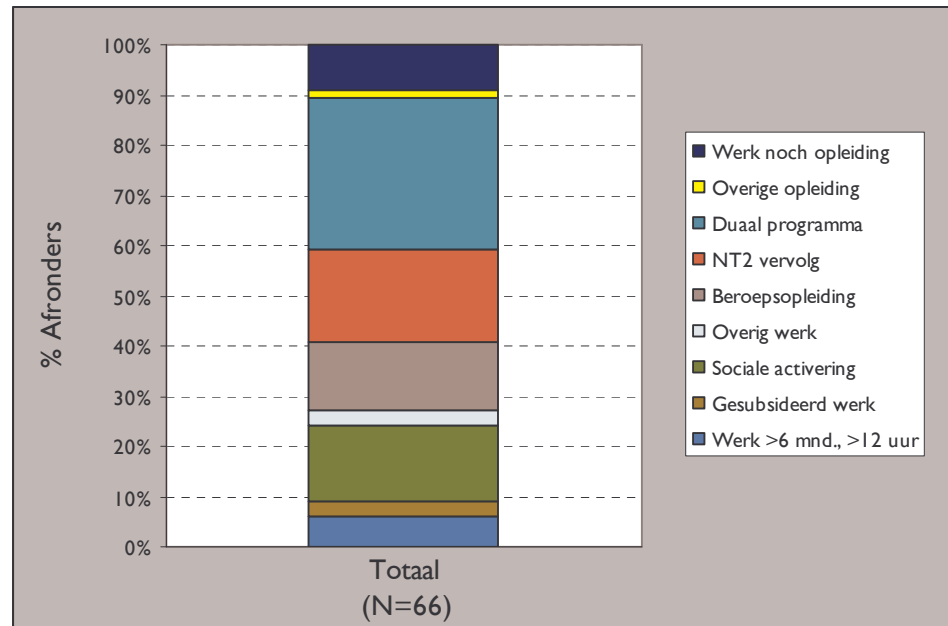
427 Naast de categorie overig zijn verhuizing (21% of 17 personen) en verzuim (16% of 13 personen) de meest voorkomende redenen van uitval. Kinderopvang is in 9% van de gevallen de reden van uitval. Geen passend aanbod, zwangerschap en werk zijn elk verantwoordelijk voor 5% van de uitval.

Figuur 4.9: de redenen voor uitval voor de niet-G54 gemeenten (31 gemeenten)

Meeste oudkomers stromen door naar een vervolgopleiding

428 In figuur 4.10 wordt de verdeling van de uitstroom weergegeven voor 66 oudkomers die een traject hebben afgerond; voor 11% van de oudkomers (acht personen) is de uit- en doorstroom onbekend.

Figuur 4.10: de uit- en doorstroom voor de niet-G54 gemeenten (31 gemeenten)

429 Van de oudkomers waarvan de uit- en doorstroom bekend is, stroomt 30% (20 oudkomers) door naar nieuwe duale trajecten. Daarna vormen doorstroming naar NT2 vervolg (18%), doorstroming naar sociale activering (15%) en doorstroming naar beroepsopleiding (14%) het grootste onderdeel van de uitstroom.

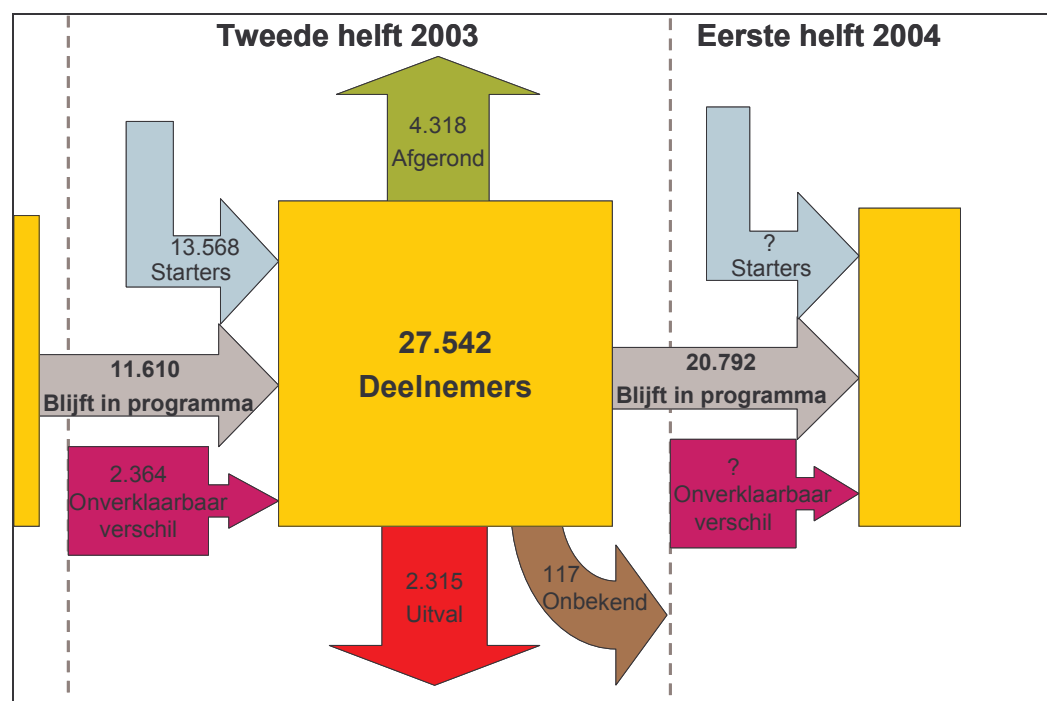
5 De uitkomsten voor alle gemeenten samen

501 In de vorige hoofdstukken wordt in detail ingegaan op de uitkomsten voor de G54 gemeenten en voor de niet-G54 gemeenten. In dit hoofdstuk wordt een kort overzicht gegeven van de uitkomsten voor alle gemeenten samen. Omdat de niet-G54 gemeenten nog maar weinig afronders en uitvallers hebben, wordt geen overzicht gegeven van de resultaten van de inburgeringsprogramma's. Verder worden de uitkomsten van de G54 en niet-G54 gemeenten op een aantal punten vergeleken.

De stromen in de tweede helft van 2003

Helft deelnemers zijn starters

502 In totaal hebben 179 van de gemeenten die de monitor hebben ingevuld, deelnemers in de tweede helft van 2003. In de 179 gemeenten namen 27.542 oudkomers deel aan een inburgeringsprogramma (zie figuur 5.1). Ongeveer de helft hiervan (13.568) betrof starters. Van nog eens 11.610 deelnemers is in de vorige meting aangegeven, dat zij in het programma zouden blijven.

Figuur 5.1: de stromen in de tweede helft van 2003 voor alle gemeenten (179 gemeenten)

503 Het aantal starters en het aantal personen dat aan het eind van de eerste helft van 2003 in het programma blijft, zouden gelijk moeten zijn aan het totaal aantal deelnemers, maar er is een 'onverklaarbaar verschil' van 2.364. Dat ligt voornamelijk aan enkele grote gemeenten die een aanzienlijke verbeteringsslag hebben gemaakt in de registratie.

504 Driekwart van de deelnemers blijft aan het eind van 2003 in het programma. Daarnaast rondt 16% het programma af. Het aantal deelnemers dat in de tweede helft van 2003 uitvalt, ligt lager op 8%.

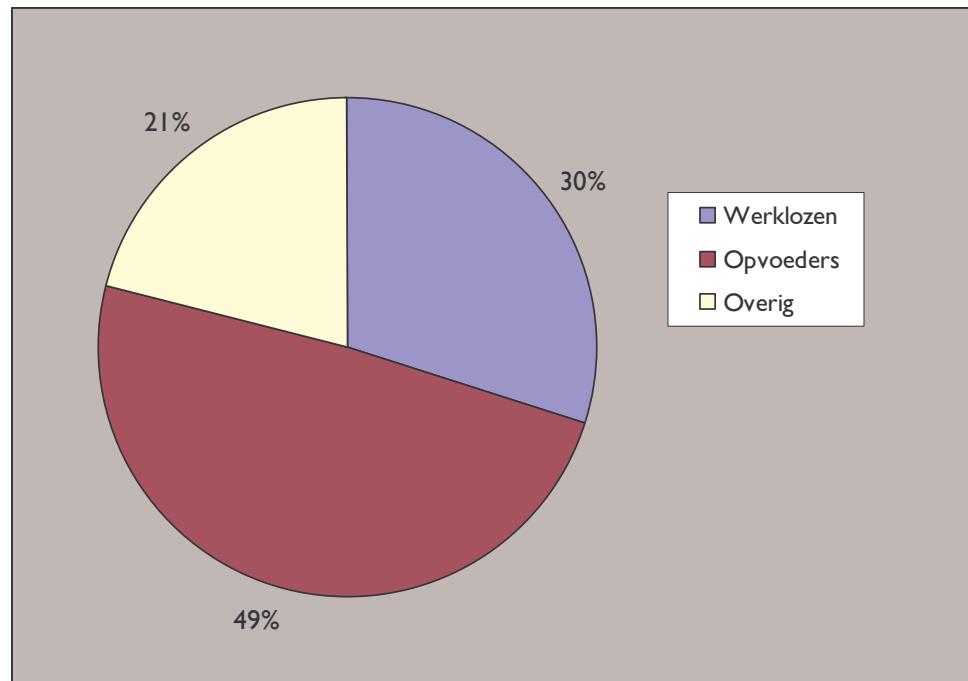
505 Veruit de meeste deelnemers behoren tot de G54 gemeenten. Van alle deelnemers behoren 1.962 (7%) tot de niet-G54 gemeenten en van de starters wonen 1.595 oudkomers (12%) in een niet-G54 gemeente. Echter - zoals het hogere aandeel van de niet-G54 gemeenten onder de starters al doet vermoeden - neemt het percentage deelnemers van de niet-G54 gemeenten toe. In de vorige peilperiode behoorde maar 3% van de deelnemers tot de niet-G54 gemeenten. Dit is het gevolg van het feit dat steeds meer niet-G54 gemeenten met de feitelijke uitvoering van de inburgering van oudkomers zijn begonnen. In de eerste helft van 2003 hadden nog maar 32 niet-G54 gemeenten deelnemers, in de tweede helft was dat aantal gestegen tot 126 gemeenten.

506 Het grote aandeel van de G54 gemeenten in het totaal betekent overigens dat de uitkomsten die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd, sterk gedomineerd worden door het beeld in de G54 gemeenten.

De kenmerken van de deelnemers

Helft deelnemers is opvoeder

507 Van alle deelnemers in de tweede helft van 2003 is ongeveer de helft (13.488) opvoeder – zie figuur 5.2. Daarnaast behoort iets minder dan een derde van de deelnemers (8.253) tot de prioritaire doelgroep werklozen.

Figuur 5.2: de verdeling naar doelgroep van de deelnemers in alle gemeenten (179 gemeenten)

Vooraf bij opvoeders veel vrouwen, Turkse en Marokkaanse deelnemers en deelnemers jonger dan 40 jaar

508 Voor de monitor uitkomsten leveren de gemeenten gegevens over het geslacht, de etniciteit en de leeftijd van de starters. In tabel 5.1 worden enkele kengetallen over de kenmerken van de starters weergegeven.

	Werklozen	Opvoeders	Totaal inclusief 'overige starters'
<i>Vrouw</i>	58%	92%	75%
<i>Turks/Marokkaans</i>	36%	71%	57%
<i>Jonger dan 40 jaar</i>	56%	66%	60%

Tabel 5.1: Het percentage vrouwen, het percentage starters van Turkse of Marokkaanse afkomst en het percentage starters jonger dan 40 onder alle starters in alle gemeenten (179 gemeenten)

509 Driekwart van alle starters is vrouw. Het percentage vrouwen onder de opvoeders ligt veel hoger dan onder de werklozen, maar ook bij de werklozen zijn vrouwen in de meerderheid.

510 Starters van Turkse of Marokkaanse afkomst vormen de grootste etnische groepen. Iets meer dan de helft van alle starters behoort tot één van deze twee groepen. Bij opvoeders ligt het percentage deelnemers van Turkse of Marokkaanse afkomst hoger (bijna driekwart van alle opvoeders) dan bij de werklozen (ruim een derde van alle werklozen).

511 Van alle starters is 60% jonger dan 40 jaar. Er zijn enige verschillen in het leeftijdsprofiel van de werklozen en de opvoeders. De opvoeders zijn gemiddeld iets jonger; 66% van de opvoeders is jonger dan 40 jaar tegenover 56% van de werklozen.

De kenmerken van de nieuwe programma's

512 Gemeenten leveren gegevens voor de monitor oudkomers over de inhoud en de duur en intensiteit van de nieuwe programma's in de tweede helft van 2003.

Inhoud programma's afgestemd op de doelgroep

513 In tabel 5.2 is een overzicht opgenomen van de inhoud van de nieuwe programma's voor de starters. Als naar alle starters wordt gekeken dan zijn de twee grootste categorieën duale trajecten met NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten of met NT2 en opvoeding/gezondheid. Er zijn ongeveer evenveel nieuwe programma's met arbeidsmarktgerichte activiteiten als nieuwe programma's met opvoeding/gezondheid – 31% van alle nieuwe programma's respectievelijk 27%. Maar als verder gekeken wordt naar de nieuwe programma's voor de twee prioritaire doelgroepen, dan zijn grote verschillen te zien. Er zijn nauwelijks opvoeders die een programma met arbeidsmarktgerichte activiteiten volgen en nauwelijks werklozen die een programma met opvoeding/gezondheid volgen.

	Werklozen	Opvoeders	Totaal inclusief 'overige starters'
<i>NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten</i>	62%	4%	27%
<i>NT2 en opvoeding/gezondheid</i>	2%	61%	31%
<i>Overige programma's⁷</i>	36%	35%	42%
<i>Totaal</i>	100%	100%	100%

Tabel 5.2: de inhoud van de nieuwe programma's voor de starters in alle gemeenten (179 gemeenten)

⁷ NT2 en maatschappelijke oriëntatie, NT2 en sociale activering, alfabetisering en andere programma's

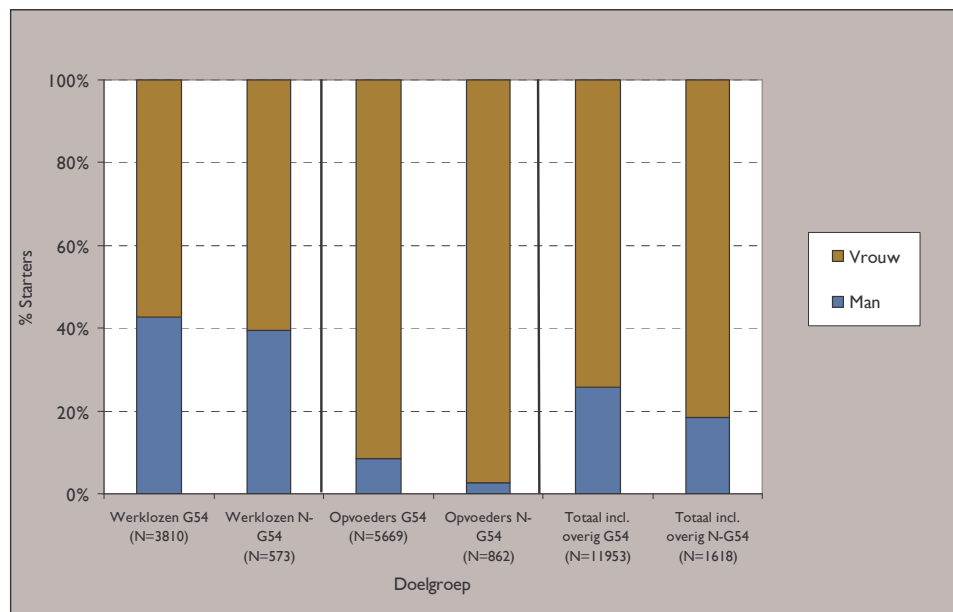
514 De meeste nieuwe programma's zijn van relatief korte duur. Slechts een kwart van de nieuwe programma's (20%) duurt meer dan één jaar. Zeer korte programma's van minder dan zes maanden komen echter ook weinig voor; 15% van de nieuwe programma's heeft deze duur. Een ruime meerderheid van de nieuwe programma's (de overige 65%) valt dus in de categorie 6-12 maanden.

De G54 en de niet-G54 gemeenten vergeleken

515 Voor het eerst is het mogelijk om, zij het met enige voorzichtigheid, een vergelijking te maken tussen de G54 en de niet-G54 gemeenten met betrekking tot de kenmerken van de starters en de nieuwe programma's. Daar waar er sprake is van opvallende verschillen, wordt een vergelijking gemaakt tussen beide groepen gemeenten.

Relatief meer vrouwen bij de niet-G54 gemeenten

516 Relatief meer starters in de niet-G54 gemeenten zijn vrouw. Figuur 5.3 laat zien dat 82% van de niet-G54 starters van het vrouwelijke geslacht is, ten opzichte van 74% van de G54 starters.

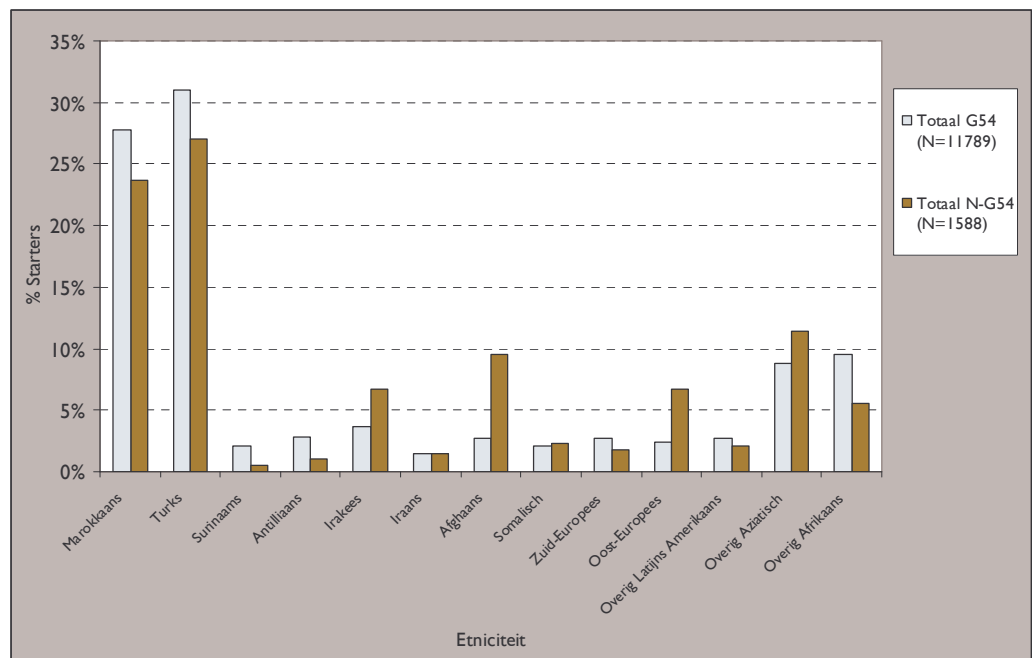

Figuur 5.3: een vergelijking van de starters naar geslacht en doelgroep (171 gemeenten)

517 Het verschil lijkt met name te worden veroorzaakt door de prioritaire doelgroep opvoeders. Deze groep bestaat voor de G54 gemeenten relatief gezien uit meer mannen; 8% van de G54 opvoeders is van het mannelijke geslacht, terwijl slechts 3% van de opvoeders uit de niet-G54 gemeenten man is.

Meer starters van Turkse en Marokkaanse afkomst bij G54

518 In figuur 5.4 wordt de etniciteit van de starters weergegeven naar prioritaire doelgroep. Het meest opvallende verschil tussen de G54 en de niet-G54 gemeenten is het feit dat de G54 gemeenten meer starters van Turkse en Marokkaanse herkomst kent. Binnen de G54 gemeenten is 59% van de starters van Turkse of Marokkaanse herkomst, terwijl dit percentage bij de niet-G54 gemeenten 51% is.

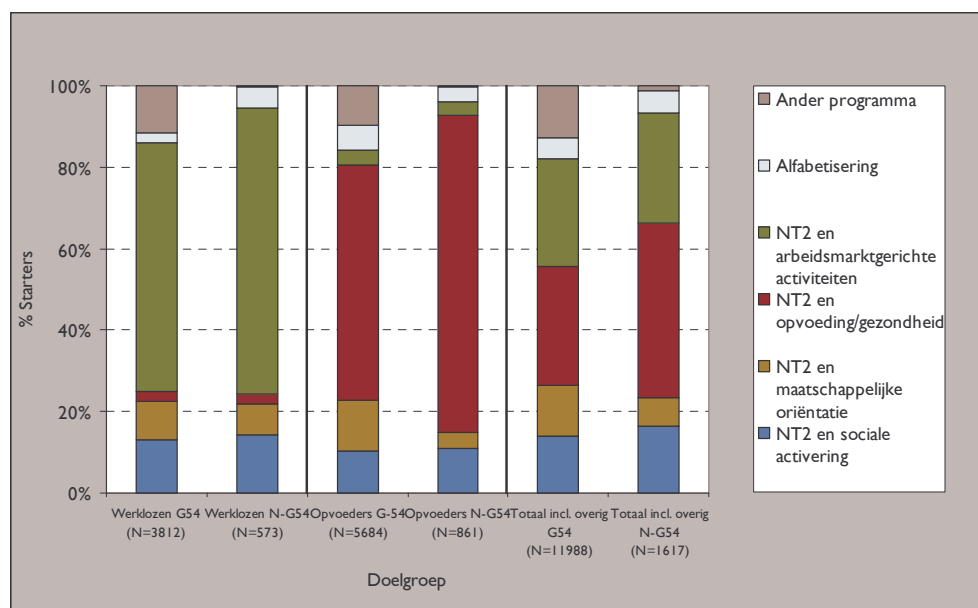

Figuur 5.4: een vergelijking van de verdeling naar etniciteit van de starters (171 gemeenten)

519 Een ander opvallend verschil is dat bij de niet-G54 gemeenten een aantal etniciteiten (met name de Irakese, Afghaanse en Oost-Europese herkomst) relatief sterker zijn vertegenwoordigd dan bij de G54 gemeenten. Deelnemers van 'overig Afrikaanse' afkomst zijn daarentegen sterker vertegenwoordigd in de G54 gemeenten.

Programma's lijken bij niet-G54 gemeenten meer op doelgroep afgestemd

520 De laatste vergelijking die wordt gemaakt tussen de G54 en niet-G54 gemeenten is een vergelijking van de aard van de nieuwe programma's. In figuur 5.5 wordt deze vergelijking voor alle starters en naar prioritaire doelgroep weergegeven. In de niet-G54 gemeenten wordt relatief vaker een programma NT2 en opvoeding en gezondheid gevolgd; 43% van de programma's in de niet-G54 gemeenten zijn van deze soort ten opzichte van 29% bij de G54 gemeenten.

Figuur 5.5: een vergelijking van de nieuwe programma's voor starters naar aard van het programma en doelgroep (171 gemeenten)

521 Dit verschil kan verklaard worden door het verschil tussen de prioritaire doelgroepen. De programma's voor de niet-G54 gemeenten lijken meer te zijn afgestemd op de doelgroep. 61% van de werklozen uit de G54 gemeenten volgt een programma NT2 en arbeidsmarktgerichte activiteiten, terwijl 70% van de werklozen uit de niet-G54 gemeenten een dergelijk programma volgt. Voor opvoeders is er een gelijksoortig beeld: 58% van de opvoeders in de G54 gemeenten volgt een programma NT2 en opvoeding en gezondheid en 78% van de opvoeders uit de niet-G54 gemeenten volgt dit programma.

6 Conclusies

Het gebruik van de monitor

Het gebruik van de monitor door de G54 stabiliseert

601 In de voorgaande metingen is steeds een verbetering gesignaleerd in de invulling van de monitor door de G54 gemeenten, maar deze verbetering is niet doorgezet. In de vorige meting (de eerste helft van 2003) was de kwaliteit van invulling van de meeste vragen al hoog, waardoor nauwelijks kwaliteitsverbetering mogelijk was. Maar voor de vragen die betrekking hebben op het resultaat van de programma's (doorstroom, redenen van uitval en taalvaardigheid) was dat niet het geval. Deze vragen blijven een knelpunt vormen voor de gemeenten. Het is daarbij niet zozeer het gebruik van de monitor dat problemen oplevert (een verkeerde interpretatie van de vragen komt nauwelijks voor), maar de registratie van gegevens bij de gemeenten.

602 De vraag naar taalvaardigheid blijkt wederom voor de meeste problemen te zorgen. Uit de opmerkingen van de gemeenten valt op te maken dat dit meer met de manier van toetsen (of het ontbreken hiervan) heeft te maken, dan met het gebruik van de monitor. De verwachting dat de problemen met betrekking tot deze vraag zouden afnemen als er meer overeenkomsten worden afgesloten, lijkt niet bewaarheid. Wellicht werkt het effect van het afsluiten van meer overeenkomsten pas op langere termijn door.

603 De opmerkingen van de gemeenten, waarmee ze eventuele verschillen met voorgaande jaren verklaren, lijken op een verbetering van de administratieve organisatie te duiden. Dit feit, samen met de relatief goede kwaliteit van de invulling van de meeste vragen, maken een voortzetting van monitoring ook in de toekomst zinvol. Met de invoering van outputfinanciering voor de G54 gemeenten in 2004 mag tevens verwacht worden dat de registratie van inburgeringsgegevens nog verder verbetert, zeker in het licht van de positieve ervaringen met de monitor voor de niet-G54 gemeenten.

Kwaliteit gebruik van de monitor voor de niet-G54 wederom goed

604 De kwaliteit van de invulling van de niet-G54 gemeenten is wederom positief. Bijna alle vragen zijn ingevuld en ook de kwaliteit van de invulling is goed te noemen. Dit komt overeen met het beeld van de vorige meting. Wel geldt nog steeds dat enige voorzichtigheid geboden is bij het trekken van conclusies. Bij de helft van de gemeenten moeten zich nog deelnemers melden en 80% van de oudkomers in de niet-G54 moet, volgens de prognoses, nog beginnen met hun inburgeringstrajecten.

605 De vorige meting werd de verwachting uitgesproken dat de kwaliteit van de invulling goed zou blijven. Enerzijds zou het feit dat de gemeenten verplicht zijn om deze gegevens bij te houden voor de outputfinanciering daarbij een rol spelen. Anderzijds zouden de kleinere aantallen deelnemers het voor niet-G54 gemeenten overzichtelijker maken om de gegevens bij te houden. Er kan voorzichtig gesteld worden dat deze verwachting bewaarheid lijkt te worden, al kan dat pas met zekerheid gezegd worden als er meer gemeenten zijn met meer deelnemers.

De uitkomsten

606 Op de volgende bladzijden worden de uitkomsten voor de G54 en de niet-G54 gemeenten in tabelvorm samengevat.

Onderwerp	Conclusies G54 gemeenten	Conclusies niet-G54 gemeenten
Deelnemers in de tweede helft van 2003	<ul style="list-style-type: none"> o 25.580 deelnemers in de G54 gemeenten o Sterke toename t.o.v. vorige periode (met 15.241 deelnemers) vooral als gevolg van historisch grote instroom van 11.973 starters o 17% van deelnemers rondt af, 9% valt uit 	<ul style="list-style-type: none"> o 44% van de gemeenten hebben samen 1.962 deelnemers o Meerdere gemeenten zonder deelnemers zeggen bezig te zijn met voorbereidingen
Ontwikkelingen vanaf de start van de bijdrageregelingen	<ul style="list-style-type: none"> o In totaal zijn vanaf 2000 42.800 oudkomers met een inburgeringsprogramma gestart o Gestage groei in aantal starters per jaar o Van de starters in de eerste helft van 2002 heeft 58% inmiddels afgerond en is 33% uitgevallen o Van de starters in de tweede helft van 2002 heeft 33% afgerond en is 22% uitgevallen 	<ul style="list-style-type: none"> o Stijging in aantal deelnemers van 437 in de eerste helft van 2003 naar 1.962 in de tweede helft
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> o De helft van de deelnemers is opvoeder, en éénderde is werkloze o Alleen bij de G21 gemeenten ligt het aantal werklozen hoger dan het aantal opvoeders 	<ul style="list-style-type: none"> o De helft van de deelnemers is opvoeder, en éénderde is werkloze
Deelnemers per gemeente	<ul style="list-style-type: none"> o Ruim de helft van de deelnemers woont in een G4 gemeente 	<ul style="list-style-type: none"> o Gemiddeld 16 deelnemers per gemeente met deelnemers
Overeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> o Nagenoeg alle starters hebben een overeenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> o 90% van de starters heeft een overeenkomst
Kenmerken van de starters	<ul style="list-style-type: none"> o Driekwart van de starters is vrouw o 92% van de opvoeders en 57% van de werklozen is vrouw o 61% van de starters is jonger dan 40 o Een meerderheid van de starters is van Turkse (31%) of Marokkaanse (28%) afkomst 	<ul style="list-style-type: none"> o 82% van de starters is vrouw o 68% is tussen 30 en 49 jaar oud, 57% is jonger dan 40 o Een meerderheid van de starters is van Turkse (27%) of Marokkaanse (24%) afkomst

Onderwerp	Conclusies G54 gemeenten	Conclusies niet-G54 gemeenten
	<ul style="list-style-type: none"> o Er zijn relatief meer deelnemers van Turkse of Marokkaanse afkomst onder de opvoeders en bij de G4 en G12 gemeenten 	
Kenmerken van de nieuwe programma's	<ul style="list-style-type: none"> o De programma's worden op de doelgroep afgestemd o De helft van de programma's duurt 6-12 maanden en heeft een intensiteit van 5-14 uur o Werklozen volgen langere en meer intensieve programma's dan opvoeders 	<ul style="list-style-type: none"> o Inhoud programma is afgestemd op de doelgroep o Meeste programma's hebben een intensiteit van 5-14 uur per week en duren minder dan 1 jaar
Redenen van uitval	<ul style="list-style-type: none"> o Voor bijna een kwart van de uitvallers is de reden van uitval niet bekend o Waar de reden wel bekend is, is de categorie 'overig' de belangrijkste oorzaak, gevolgd door 'verzuim' 	<ul style="list-style-type: none"> o Gezien de kleine aantallen (78 uitvallers) is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de uitkomsten o 40% van uitval valt in categorie 'overig', daarnaast zijn 'verhuizing' en 'verzuim' veel voorkomende redenen
Doorstroom na afronding	<ul style="list-style-type: none"> o Voor ruim de helft van de afronders is de doorstroom niet bekend o Als de doorstroom wel bekend is: <ul style="list-style-type: none"> • 54% van de werklozen stroomt door naar een vorm van werk of beroepsopleiding • 61% van de opvoeders stroomt door naar een opleiding • Steeds minder opvoeders stromen uit naar werk noch een opleiding 	<ul style="list-style-type: none"> o Gezien de kleine aantallen (75 afronders) is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de uitkomsten o Meeste afronders stromen door naar duale programma's (30%) o 11% van uitstroom onbekend

Onderwerp	Conclusies G54 gemeenten	Conclusies niet-G54 gemeenten
Taalbeheersing	<ul style="list-style-type: none"> o De vooruitgang in taalbeheersing is voor slechts 10% van de afroonders bekend o Als de taalvooruitgang wel bekend is: <ul style="list-style-type: none"> • Driekwart van de afroonders had NT2-niveau 0 of 1 bij aanvang • 59% van de deelnemers bereikt geen niveaustijging en 31% een stijging van één NT2-niveau bij afronding 	Analyse niet mogelijk door beperkt aantal gegevens

A Begrippenlijst

Cohort	Groep oudkomers die in dezelfde peilperiode is gestart.
NT2	Onderwijs in Nederlands als tweede taal.
Oudkomers	Leden van etnische minderheidsgroepen van 18 jaar en ouder die buiten Nederland zijn geboren, al voor langere tijd legaal in Nederland verblijven anders dan voor een tijdelijk doel en niet verplicht zijn om op grond van de Wet Inburgering Nieuwkomers een inburgeringsprogramma te volgen.
NT2-niveau	Gestandaardiseerde indeling in vijf niveau's die taalvaardigheid in de Nederlandse taal weergeeft. Bijvoorbeeld NT2 niveau 1 betekent dat men zeer elementaire kennis heeft terwijl niveau 4 toegang geeft tot het hoger onderwijs.
Prognose	Een verwachting van het aantal oudkomers dat een inburgeringsprogramma zal volgen. Wordt door de niet-G54 gemeenten verplicht aangegeven bij het indienen van een aanvraag in het kader van de bijdrageregeling.
Duaal traject	Inburgeringsprogramma waarbij het onderdeel Nederlands als tweede taal gekoppeld wordt aan onderdelen voor het bereiken van werk, toegang tot beroepsonderwijs, opvoedingsondersteuning of sociale activering
Overeenkomst	Een document waarin afspraken worden vastgelegd tussen de gemeente en de inburgeraar. Het betreft afspraken over de inhoud en de duur van het programma, en over verplichtingen van zowel de oudkomer als de gemeente.
Opvoeder	Oudkomer die verantwoordelijk is voor de opvoeding van kinderen in de leeftijd 0 tot 18 jaar.
Werkloze	Oudkomer die een uitkering ontvangt uit Nederlandse sociale zekerheidswetten (WW, ABW, WAO, Anw) of die ingeschreven staat als werkzoekende.

B Lijst van de G54 gemeenten

- 1 De G54 gemeenten bestaan uit de volgende gemeenten:
 - o De 25 gemeenten van het Grote Stedenbeleid (de G25, ingedeeld in de G4 en de G21)
 - o De 17 gemeenten met meer dan 7% etnische minderheden op een totale bevolking van meer dan 60.000 (de G17)
 - o De 12 gemeenten met meer dan 7% etnische minderheden op een totale bevolking van meer dan 18.000 (de G12).

2 In onderstaande tabel is te zien welke gemeenten bij welke groep horen.

Gemeentegroep	Gemeenten	
G4	Amsterdam Den Haag Rotterdam Utrecht	
G21	Almelo Breda Deventer Eindhoven Groningen Heerlen Hengelo Leiden Nijmegen Tilburg Zwolle	Arnhem Den Bosch Dordrecht Enschede Haarlem Helmond Leeuwarden Maastricht Schiedam Venlo
G17	Alkmaar Amersfoort Capelle aan den IJssel Delft Hoom Nieuwegein Purmerend Spijkenisse Zaanstad	Almere Bergen op Zoom Gouda Lelystad Oss Roosendaal Vlaardingen Zoetermeer
G12	Culemborg Gorinchem Hoogezand Leerdam Roermond Weesp	Diemen Harderwijk IJsselstein Maassluis Tiel Zeist

C Lijst van de niet-G54 gemeenten

I In deze bijlage staat een overzicht van de niet-G54 gemeenten die aan de bijdrageregeling deelnemen.

Gemeentegroep	Gemeenten		
Gemeenten met meer dan 60.000 inwoners	Alphen aan den Rijn	Ede	Sittard-Geleen
	Amstelveen	Emmen	Veenendaal
	Apeldoorn	Haarlemmermeer	Velsen
	Assen	Hilversum	
	Den Helder	Leidschendam-Voorburg	
Gemeenten met meer dan 18.000 inwoners en minder dan 60.000 inwoners	Aa en Hunze	Franekeradeel	Meerssen
	Aalsmeer	Geertruidenberg	Meppel
	Aalten	Geldrop	Middelburg
	Alblasserdam	Gemert-Bakel	Midden-Drenthe
	Baarn	Gendringen	Moerdijk
	Barendrecht	Gilze en Rijen	Monster
	Barnveld	Goes	Naaldwijk
	Bergh		Nieuwerkerk aan den IJssel
	Bernheze	Groesbeek	Nijkerk
	Best	Haaksbergen	Noordenveld
	Beuningen	Halderberge	Noordoostpolder
	Beverwijk	Hardenberg	Noordwijk
	Binnenmaas	Haren	Nuenen c.a.
	Bladel	Heemskerk	Nunspeet
	Borger-Odoorn	Heerenveen	Oegstgeest
	Boxmeer	Heerhugowaard	Oisterwijk
	Boxtel	Helden	Oldebroek
	Brummen	Hellendoorn	Oldenzaal
	Brunssum	Hellevoetsluis	Oud-Beijerland
	Bunschoten	Hendrik-Ido-Ambacht	Overbetuwe
	Buren	Heusden	Papendrecht
	Bussum	Hillegom	Pijnacker-Nootdorp
	Castricum	Hoogeveen	Putten
	Coevorden	Horst aan de Maas	Renkum
	Cranendonck	Houten	Rheden
	Cuijk	Huizen	Ridderkerk
	Dalfsen	Hulst	Rijnwoude
	De Bilt	Kampen	Rijssen
	De Ronde Venen	Katwijk	Rijswijk
	De Wolden	Kerkrade	Rucphen
	Delfzijl	Landgraaf	Schijndel
	Deurne	Langedijk	Schouwen-Duiveland
	Dinkelland	Leiderdorp	Sint-Michielsgestel
	Doetinchem	Leusden	Sliedrecht
	Dongen	Lichtenvoorde	Sluis
	Duiven	Lingerwaard-Bemmel	Smallingerland
	Echt-Susteren	Lisse	Soest
	Edam-Volendam	Lochem	Someren
	Eersel	Loon op Zand	Stede Broec
	Epe	Losser	Steenbergen
	Ermelo	Maarssen	Steenwijkerland
Etten-Leur	Maasdriel	Stein	

Gemeenten met meer dan 18.000 inwoners en minder dan 60.000 inwoners	Termeuzen Tholen Tubbergen Twenterand Uden Uithoorn Valkenswaard Veendam Veere Veghel Veldhoven Venray	Vianen Vlissingen Voorschoten Voorst Vught Waalwijk Wageningen Wassenaar Weert Werkendam West Maas en Waal Wierden	Wijchen Wijk bij Duurstede Winschoten Winterswijk Wisch Woensdrecht Woerden Zaltbommel Zevenaar Zutphen Zwijndrecht
Gemeenten met minder dan 18.000 inwoners	Aalburg Abcoude Alkemade Alphen-Chaam Ambt Montfort Amerongen Anna Paulowna Appingedam Baarle-Nassau Beek Beesel Bellingwedde Bergeijk Bergen (L.) Berkel en Ronderijs Blaricum Bolsward Borculo Cromstrijen De Lier Dinxperlo Doesburg Druten Eemnes Eibergen Eijsden Gennep Giessenlanden Graafstroom Graft-De Rijk Grave Groenlo Gulpen-Wittem Haaren Haalen Hardinxveld-Giessendam Harenkarspel Harlingen	Heerde Heumen Heythuysen Hilvarenbeek Hunsel Korendijk Landerd Leersum Liesveld Lingewaal Lith Lopik Maasbracht Maasbree Margraten Marum Medemblik Meerlo-Wanssum Mill en Sint Hubert Millingen aan de Rijn Montfoort Moordrecht Naarden Nederweert Neede Neerijnen Niedorp Nieuwkoop Nieuw-Lekkerland Noord-Beveland Noordwijkerhout Oirschot Onderbanken Ouder-Amstel Reiderland Reusel-De Mierden Rhenen Rijnsburg	Roerdalen Rozenburg Rozenaal Ruurlo Sassenheim Schagen Scheemda Schermer Scherpenzeel Schinnen Sevenum s-Gravendeel Sint Anthonis Sint-Oedenrode Steenderen Strijen Swalmen Ubbergen Uitgeest Vaals Valkenburg Valkenburg aan de Geul Voorhout Waalre Warmond Wamsveld Wateringen Wehl Wervershoof Wieringen Wieringermeer Woudenberg Woudrichem Zederik Zijpe Zoeterwoude

D Vragenlijst voor de G54 gemeenten

1. Basisgegevens gemeente

- 1.1. Naam gemeente
- 1.2. GBA-nummer gemeente
- 1.3. Naam contactpersoon
- 1.4. Telefoonnummer contactpersoon
- 1.5. E-mail adres contactpersoon
- 1.6. Correspondentieadres

2. Aantal deelnemers en resultaten

2 a. Deelnemers en overeenkomsten

Deelnemende oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Gestart in 2000				
Gestart in 2001				
Gestart in 2002 (1 ^e helft)				
Gestart in 2002 (2 ^e helft)				
Gestart in 2003 (1 ^e helft)				
Gestart in 2003 (2 ^e helft)				
Totaal				

Aantal met oudkomers afgesloten overeenkomsten in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Aantal afgesloten overeenkomsten				

2 b. Resultaten

Resultaten van oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Afgerond (gestart in 2000)				
Uitgevallen (gestart in 2000)				
Blijft in programma (gestart in 2000)				
Subtotaal (gestart in 2000)				
Afgerond (gestart in 2001)				
Uitgevallen (gestart in 2001)				
Blijft in programma (gestart in 2001)				
Subtotaal (gestart in 2001)				
Afgerond (gestart in 2002-1 ^e helft)				
Uitgevallen (gestart in 2002-1 ^e helft)				
Blijft in programma (gestart in 2002-1 ^e helft)				
Subtotaal (gestart in 2002-1^e helft)				
Afgerond (gestart in 2002-2 ^e helft)				
Uitgevallen (gestart in 2002-2 ^e helft)				
Blijft in programma (gestart in 2002-2 ^e helft)				
Subtotaal (gestart in 2002-2^e helft)				
Afgerond (gestart in 2003-1 ^e helft)				
Uitgevallen (gestart in 2003-1 ^e helft)				
Blijft in programma (gestart in 2003-1 ^e helft)				
Subtotaal (gestart in 2003-1^e helft)				
Afgerond (gestart in 2003-2 ^e helft)				
Uitgevallen (gestart in 2003-2 ^e helft)				
Blijft in programma (gestart in 2003-2 ^e helft)				
Subtotaal (gestart in 2003-2^e helft)				
Totaal				

2c. Uit- en doorstroom

Uit- en doorstroom van oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)					
		Werklozen	Opvoeders	Overig	Totaal
Werk	Werk				
	Gesubsidieerd werk				
	Sociale activering				
	Overig				
Vervolg- opleiding	Beroeps-opleiding				
	NT2 (vervolg)				
	Duaal of geïntegreerd programma				
	Overig				
Noch werk noch vervolgopleiding					
Onbekend					
Totaal					

2d. Redenen van uitval

Redenen van uitval van oudkomers die in 2003-2e helft zijn uitgevallen (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Geen passende kinderopvang				
Geen passend aanbod				
Veelvuldig verzuim				
Zwangerschap				
Werk				
Verhuizing				
Overig:				
Totaal uitgevallen				

3. De kenmerken van de nieuwe deelnemers

De kenmerken van de nieuwe deelnemers aan oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)					
		Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Sekse	Man				
	Vrouw				
	Onbekend				
	Totaal				

Etniciteit (land van herkomst)	Marokko				
	Turkije				
	Suriname				
	Nederlandse Antillen en Aruba				
	Irak				
	Iran				
	Afghanistan				
	Somalië				
	Zuid-Europa				
	Oost-Europa				
	Overig Latijns Amerika				
	Overig Azië				
	Overig Afrika				
	Onbekend				
	Totaal				

Leeftijd	< 20				
	20 - 29				
	30 - 39				
	40 - 49				
	50 - 59				
	> 59				
	Totaal				

4. Kenmerken van de oudkomersprogramma's

Kenmerken van oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeders	Overig	Totaal
NT2 + Sociale activering				
NT2 + Maatschappij oriëntatie				
NT2 + Opvoedingsondersteuning / gezondheidsvoorlichting				
NT2 + Op arbeidsmarkt gerichte activiteiten				
Alfabetisering (dual karakter)				
Overig				
Totaal				

5. Duur en intensiteit van oudkomersprogramma's

Duur en intensiteit van oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeders	Overig	Totaal
< 6 maanden waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
6 - 12 maanden waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
1 - 1,5 jaar waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
1,5 - 2 jaar waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
>2jaar				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
Totaal				

6. Taalbeheersing

Deze vraag wordt 4x gesteld voor ieder van de vaardigheden lezen, schrijven, luisteren en spreken.

Toename van de beheersing van de vaardigheid lezen van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft				
Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid schrijven van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft

Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid spreken van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft

Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid luisteren van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft

Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
---------------------------------	----------	----------	--------	--------

Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				

Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				

Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				

Van 3 naar				
3				
Hoger				

Totaal				
--------	--	--	--	--

E Vragenlijst voor de niet-G54 gemeenten

1. Basisgegevens gemeente

- 1.1. Naam gemeente
- 1.2. GBA-nummer gemeente
- 1.3. Naam contactpersoon
- 1.4. Telefoonnummer contactpersoon
- 1.5. E-mail adres contactpersoon
- 1.6. Correspondentieadres

2. Aantal deelnemers en resultaten

2 a. Deelnemers en overeenkomsten

Deelnemende oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Gestart in 2003 (1 ^e helft)				
Gestart in 2003 (2 ^e helft)				
Totaal				

Aantal met oudkomers afgesloten overeenkomsten in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Aantal afgesloten overeenkomsten				

2 b. Resultaten

Resultaten van oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Gestart in 2003- 1 ^e helft, waarvan				
Afgerond				
Uitgevallen				
Blijft in programma				
Gestart in 2003- 2 ^e helft, waarvan				
Afgerond				
Uitgevallen				
Blijft in programma				
Totaal				

2c. Uit- en doorstroom

Uit- en doorstroom van oudkomers in 2003-2e helft (in absolute aantallen)					
		Werklozen	Opvoeders	Overig	Totaal
Werk	Werk				
	Gesubsidieerd werk				
	Sociale activering				
	Overig				
Vervolg- opleiding	Beroeps-opleiding				
	NT2 (vervolg)				
	Duaal of geïntegreerd programma				
	Overig				
Noch werk noch vervolgopleiding					
Onbekend					
Totaal					

2d. Redenen van uitval

Redenen van uitval van oudkomers die in 2003-2e helft zijn uitgevallen (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Geen passende kinderopvang				
Geen passend aanbod				
Veelvuldig verzuim				
Zwangerschap				
Werk				
Verhuizing				
Overig:				
Totaal uitgevallen				

3. De kenmerken van de nieuwe deelnemers

De kenmerken van de nieuwe deelnemers aan oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)					
		Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Sekse	Man				
	Vrouw				
	Onbekend				
	Totaal				

Etniciteit (land van herkomst)	Marokko				
	Turkije				
	Suriname				
	Nederlandse Antillen en Aruba				
	Irak				
	Iran				
	Afghanistan				
	Somalië				
	Zuid-Europa				
	Oost-Europa				
	Overig Latijns Amerika				
	Overig Azië				
	Overig Afrika				
	Onbekend				
	Totaal				

Leeftijd	< 20				
	20 - 29				
	30 - 39				
	40 - 49				
	50 - 59				
	> 59				
	Totaal				

4. Kenmerken van de oudkomersprogramma's

Kenmerken van oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeders	Overig	Totaal
NT2 + Sociale activering				
NT2 + Maatschappij oriëntatie				
NT2 + Opvoedingsondersteuning / gezondheidsvoorlichting				
NT2 + Op arbeidsmarkt gerichte activiteiten				
Alfabetisering (dual karakter)				
Overig				
Totaal				

5. Duur en intensiteit van oudkomersprogramma's

Duur en intensiteit van oudkomersprogramma's gestart in 2003-2e helft (in absolute aantallen)				
	Werkloos	Opvoeders	Overig	Totaal
< 6 maanden waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
6 - 12 maanden waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
1 - 1,5 jaar waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
1,5 - 2 jaar waarvan				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
>2jaar				
0-4 uur les				
5-14 uur les				
15 of meer uur les				
Totaal				

6. Taalbeheersing

Deze vraag wordt 4x gesteld voor ieder van de vaardigheden lezen, schrijven, luisteren en spreken.

Toename van de beheersing van de vaardigheid lezen van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft				
Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid schrijven van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft

Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid spreken van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft

Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

Toename van de beheersing van de vaardigheid luisteren van de Nederlandse taal van hen die een programma hebben afgerond in 2003-2e helft				
Van startniveau naar eindniveau	Werkloos	Opvoeder	Overig	Totaal
Van 0 naar				
0				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 1 naar				
1				
2				
3				
Hoger				
Van 2 naar				
2				
3				
Hoger				
Van 3 naar				
3				
Hoger				
Totaal				

